

پیام آبگران

ارگان رسمی سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران

PAYAM-E-ABADGARAN

۳۷۲ Syndicate Of Iran Construction Companies Monthly Magazine

No. 372, Aban 1397 (November . 2018)

در کمپ آموزشی جامع در سندیکا بررسی شد

تبیین قانون مالیات‌های مستقیم

۲۸

سال ۳۴ | آبان ۱۳۹۷ | شماره ۳۷۲ دوره جدید ۱۴۲ | قیمت ۲۰۰۰۰ ریال

دکتر روحانی:

ایجاد شغل مسئله اصلی کشور است

سرمشاله پیام آبگران:

تغییرات تازه در ترکیب کابینه؛ امیدوار باشیم؟

وعده

به کارگران
و کارآفرینان

استراتژی
تعامل با
بخش خصوصی

برنامه‌های

برای بهبود
تولید داخلی

حمایت از
سرمایه‌گذاری
در اولویت

هفتادمین سال تاسیس سنجکا شرکت های ساختمانی ایران مبارک باد.

Iranian Syndicate
of Construction Companies

- حرفه‌چینی، امور بازرگانی و اشتراک: فریبا پور آقا
- خبرنگار: آرزو نوری
- عکس و صفحه‌آرایی: داود خانی
- مسئول تبلیغات و آگهی: سید مهدی برقی
- لیتوگرافی و چاپ: پیمان نواندیش (۸۸۸۲۸۷۲۴)

- صاحب امتیاز: سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران
- مدیرمسئول: مهندس جواد خوانساری
- شورای سیاست‌گذاری:
- مهندس منوچهر ملکبانی فرد (نماینده هیأت مدیره)
- مهندس جواد خوانساری (مدیرمسئول)
- مهندس بهمن دامن (رئیس هیأت مدیره)
- دکتر ایرج گلابتونچی (دبیر سندیکا)
- مهندس سالار علیاری (خزانه‌دار سندیکا)
- مهندس محمود مصطفی‌زاده (سر دبیر)
- رئیس کمیسیون انتشارات: مهندس علی ورزنده
- سر دبیر: مهندس محمود مصطفی‌زاده
- کمیسیون انتشارات و تحریریه:
- مهندس علی ورزنده (رئیس کمیسیون انتشارات)
- مهندس محمدعلی پور شیرازی (کمیسیون عضویت و پیگیری)
- مهندس سیامک مسعودی (کمیسیون قوانین و مقررات)
- مهندس علاءالدین سادات باریکانی

فهرست مطالب

تبیین قانون مالیات‌های مستقیم	۲۸	تغییرات تازه در ترکیب کابینه؛ امیدوار باشیم؟	۸
- در کمپ آموزشی جامع در سندیکا بررسی شد		- سرمقاله	
وزیر جدید راه و شهرسازی و طرح‌های نیمه تمام	۳۵	وظایفی که روحانی برای وزیران جدید تعیین کرده است	۱۰
- مقاله		- سخنرانی رئیس جمهور	
افول اقتصاد رقابتی ظهور اقتصاد رقابتی	۳۷	وعده وزیر تعاون کار و رفاه اجتماعی به کارگران و کارآفرینان	۱۲
- سخنرانی دکتر راغفر		- دیدگاه	
صادرات را به دست خود خفه نکنیم	۳۸	خیز وزیر صمت برای بهبود تولید داخلی	۱۲
- یادداشت		- دیدگاه	
نقشه‌خنی سازی بمب‌صندوق‌ها	۴۱	تعامل با بخش خصوصی استراتژی وزیر راه و شهرسازی	۱۳
- نشست		- دیدگاه	
چرا دفتر مدیریت پروژه نیاز شرکت‌ها و پروژه‌ها است	۴۴	حمایت از سرمایه‌گذاری در اولویت وزیر جدید اقتصاد	۱۴
- مقاله		- دیدگاه	
ساختار و مدیریت ماشین‌آلات	۴۶	باید اعتماد مشاوران و پیمانکاران چک شود	۱۵
- مقاله		- گزارش	
سه مطلب از ترین‌ها	۵۰	امضاء تفاهم‌نامه سندیکا با سازمان مدیریت استان تهران	۱۷
- پاگرد		- نشست	
بحران کم‌آبی و تورم افسارگسیخته از مخاطرات ۱۰ سال آینده	۵۱	دولت باید بخش خصوصی را به رسمیت بشناسد	۲۱
- مقاله		- گفت و گو با مهندس محمد عطار دیان	
چرا در مدیریت خشکسالی موفق نبوده‌ایم	۵۳	نامه به کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی	۲۵
- مقاله		- مکاتبات	
حسابرسی ده‌ساله متوقف می‌شود	۵۴	نگاهی به نکوداشت سندیکا	۲۶
- مقاله		- به مناسبت هفتادسالگی سندیکا	
چگونه یک میراث خانوادگی قرن‌ها دوام آورد	۵۵		
- گزارش			

نوشته‌های نویسندگان، لزوماً نظرات نشریه نیست. نقل مطالب نشریه فقط با ذکر ماخذ مجاز است.

کمیسیون انتشارات در رد یا قبول مقالات ارسال مختار است و در ویرایش علمی، ادبی و خلاصه‌سازی آن مجاز است. در ضمن مقالات ارسال عودت داده نمی‌شود

تغییرات تازه در ترکیب کابینه؛ امیدوار باشیم؟

سرمقاله

ویژه و بی نظیر وی را در نظر بگیریم، این تغییرات در فرماندهی بخش‌های اقتصادی، تولیدی و مالی کشور مهم و معنادارتر به نظر می‌رسد. گذشت زمان مشخص خواهد کرد که دولت چه میزان برنامه جدید برای ترمیم کاستی‌های پیشین و ضربات مهلک جدید امسال بر پیکره تولید و صنعت، اشتغال و معیشت مردم و آینده توسعه وزیر ساخت‌های کشور ... دارد.

برای درک برنامه‌های و رویکردهای جدید دولت در بخش‌های ذکر شده، باید به آنچه وزیران جدید در روز رای اعتماد خود در مجلس بیان کردند، توجه داشت. ۵ آبان ماه زمانی که دولت تلاش می‌کرد کرسی‌های کابینه خود را تکمیل کند، مخالفان و موافقان در بیان دیدگاه‌های خود آمارها و واقعیت‌هایی را از اوضاع اقتصادی کشور به زبان آوردند که قابل تامل است. آنچه اکنون اهمیت دارد آن است که وزرای جدید تفکرات و رویکردهای خود را به صورت آشکار و رسمی اطلاع‌رسانی کنند تا فرصت نقد و نظر

۴ وزارتخانه است که زمینه این اتفاق با دو استیضاح (وزیران اقتصاد و دارایی / تعاون، کار و رفاه اجتماعی) از سوی مجلس و یک استعفاء در کابینه (دکتر آخوندی، وزیر راه و شهرسازی) و یک ترمیم از سوی رئیس جمهور (خروج دکتر شریعتمداری از وزارت صمت و ورود به وزارت تعاون، کار و تامین اجتماعی) فراهم شد. نتیجه آنکه نشست بررسی صلاحیت ۴ وزیر پیشنهادی اقتصاد و دارایی / صنعت، معدن و تجارت / تعاون، کار و رفاه اجتماعی / راه و شهرسازی عصر روز شنبه ۵ آبان در مجلس شورای اسلامی برگزار شد و هر ۴ وزیر پیشنهادی پس از چند ساعت بحث و بررسی از نمایندگان مجلس رای اعتماد گرفتند. اما آنچه پس از این تغییرات مهم است برنامه و اهدافی است که وزیران جدید وزارتخانه‌های مهم و مرتبط با تولید، معیشت، صنعت و ... کشور دارند. اگر حلقه آغازین این تغییرات یعنی خروج دکتر سیف از راس بانک مرکزی و انتصاب دکتر همتی با وعده‌ها، برنامه‌ها و اختیارات

دولت تدبیر و امید در دومین سال از دوره دوم، برخلاف معمول و رویه خود که سیاست ثبات مدیریت در کابینه و راس دستگاه‌های دولتی را تعقیب می‌کرد، خواسته و ناخواسته و تحت فشارهای بیرونی و درونی، در راس ۴ وزارتخانه مهم خود که دستگاه‌های مرتبط با عرصه اقتصادی کشور هستند، تغییراتی ایجاد کرد. این تغییرات در آخرین روزهای مهر ماه قطعی و در اولین روزهای آبان ماه با رای اعتماد مجلس مسجل شد. به رغم اینکه از ابتدای سال جاری، تغییر شاخص‌های اقتصادی کشور آغاز شد و با خروج آمریکا از برجام در اردیبهشت ماه شدت گرفت، اما دولت و مجلس دوران طولانی و پرتنش را برای رسیدن به ضرورت‌های تغییر در ستاد اقتصادی دولت و مصادیق آن سپری کردند و هر کدام از ابزارهای خاص خود برای تحمیل تغییر یا مقاومت در برابر مصادیق تغییر بهره جستند. به هر حال خروجی ۶ ماه تنش در فضای اقتصادی کشور و اصطکاک دولت و مجلس، جابجایی در راس

آنها ایجاد شود. چرا که آثار تفکرات وزیران جدید به زودی در بخش‌های مختلف بروز خواهد یافت و از زاویه نگاه منطق مدیریت و حکمرانی خردورانه ضرورت دارد جامعه مدنی، شهروندان و فعالان حوزه‌های مرتبط با شناخت زوایای جدید تفکر و رویکردهای دولت فرصت درک تحولات تازه و همزیستی مادی و معنوی با آنها کسب کنند. اطلاع‌رسانی رویکردها و برنامه‌های جدید البته گام بديهی و اولیه‌ی سکانداران جدید دولتی است. نکته مهم تر آن است که برنامه‌ها و دیدگاه‌هایشان را به سنجه واقعیت‌های موجود بسپارند تا عیار آن عیان گردد. بنابراین در گام دوم باید فرصت نقد و نظر دیدگاه‌های جدید از طرق مختلف (بهره‌مندی از تجارب گذشته و استقبال از دیدگاه‌های موجود فعالان حوزه مرتبط) فراهم شود. بی‌شک اگر عزم و اراده‌ای برای چنین فضایی وجود داشته باشد در تنظیم روابط و مناسبات منتهی به همفکری با صاحبان حرف و پیشه و زمامداری خردورانه و نتیجه‌گرا، ابزارهای کارآمد و قابل اطمینانی وجود دارد که اهداف دولت و مجلس را از این تغییرات محقق خواهد کرد. در این فرصت که وزیران جدید به تازگی پشت فرمان مدیریت‌های جدید قرار گرفته‌اند، مرور وعده‌های آنان نشان می‌دهد که چه میزان زمینه و بستر لازم برای تحقق اهداف دولت و منافع مردم و بخش خصوصی وجود دارد. در میان ۴ جایجایی جدید دولت، دو تغییر شاید متفاوت تر از آن دو تغییر دیگری است. تغییر در وزارتخانه‌های راه و شهرسازی و تعاون و کار و رفاه اجتماعی بیشتر ناشی از برآوردهای درون دولت است. در یک سو وزارت راه و شهرسازی قرار دارد که وزیر آن کناره‌گرفت و در سوی دیگر وزارت مهم تعاون، کار و رفاه اجتماعی قرار دارد که با فشار مشکلات معیشتی که بر مردم وجود دارد، دولت ماموریت رسیدگی به مشکلات موجود و رسیدگی به آنها به عضویت از کابینه سپرد که جایگاه ویژه‌ای در دولت تدبیر و امید دارد. تحلیل محتوای رفتار دولت در این تغییرات نشان می‌دهد که این دو وزارتخانه ماموریت‌ها و مسئولیت‌های بیشتری در دوره جدید خواهند داشت.

مرور اظهارات و سخنان ۴ وزیر جدید حاکی از آن است که باید در انتظار جهت‌گیری‌های تازه در دولت بود. جناب آقای دکتر شریعتمداری، وزیر جدید تعاون، کار و رفاه اجتماعی تدارک تازه‌ای برای ترمیم زخم‌های برجای مانده از مشکلات اقتصادی بر پیکر تولید و توسعه و معیشت دیده و وعده‌هایی چون صیانت از حقوق کارگران، ایجاد شرایط مناسب و تسهیل مقررات برای کارآفرینان را جزو اولویت‌های خود بر شمرده است.

جناب آقای مهندس اسلامی، وزیر جدید راه و شهرسازی نیز با وعده تعامل با بخش خصوصی آمده است. ایشان در جایی قرار گرفته است که دکتر آخوندی خود را موظف به ارتقای زیرساخت‌های کشور با مشارکت بخش خصوصی می‌دانست. وزیر جدید راه و شهرسازی معتقد است این وزارتخانه برای رسیدن به اهداف خود باید مسائلی همچون اولویت‌بندی پروژه‌ها، کوچک‌سازی بدنه و تعامل بیشتر با بخش خصوصی را در دستور کار قرار دهد. برنامه‌های جناب آقای رحمانی، وزیر صنعت، معدن و تجارت (صمت) حمایت از بهبود تولید داخلی را مد نظر قرار داده و در این راستا بر محوریت بخش خصوصی تاکید شده است. ایشان گفته‌اند که بدون اعتماد به بخش خصوصی و تعامل با آن راهی برای از شرایط جدید وجود ندارد. در برنامه‌های جدید وزیر اقتصاد موضوع حمایت از سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی

**نه تنها شرط موفقیت برنامه‌های
اعلامی وزیران جدید، هم‌اندیشی با
فعالان مرتبط حوزه کاری و حرفه‌ای
است بلکه برای یافتن راهی جهت
خروج از بحران‌ها و چالش‌های
موجود که مجموعه نهادهای نظام را
به ایجاد تغییرات در دولت ترغیب کرد،
چاره‌ای جز اتخاذ رویکرد شجاعانه و
آینده‌نگرانه در هم‌اندیشی با صاحبان
حرف و پیشه‌ها نسبت به وضعیت
موجود نیست**

و ترغیب سرمایه‌گذاری در کنار بهبود محیط کسب و کار و ارتقای توان تولید ملی دیده می‌شود. جناب آقای فرهاد دژپسند ۶ محور گذر از تلاطم‌های ناشی از تحریم و مدیریت مخاطرات اقتصادی، تامین مالی فراگیر و ترغیب سرمایه‌گذاری، بهبود محیط کسب و کار، ارتقای توان تولید ملی و تعادل بخشی در بازارهای مختلف، ارتقاء شفافیت و انضباط مالی-اداری، اقتصاد هوشمند و توسعه زیرساخت‌های مرتبط، توانمندسازی نظام سیاست‌گذاری و اجرای اصلاحات ساختاری را سرفصل‌های جدید رویکرد وزارتخانه متبوع خود دانسته است.

نکته مهم آن است که ارزیابی این برنامه‌ها و آسیب‌شناسی کارنامه متولیان و مسئولان پیشین با دقت و صحت صورت گیرد. فعالان و صاحبان حرف و پیشه‌های مختلف که عموماً ذیل بخش خصوصی فعالیت دارند و انجمن‌ها و تشکل‌های مدنی که بر نقاط ضعف و قوت بخش‌ها و عرصه‌های مختلف کشور اشراف دارند، می‌توانند با درک معنا و مفهوم تغییرات جدید در دولت، افق‌ها و امیدهای تازه‌ای را ترسیم کنند. نه تنها شرط موفقیت برنامه‌های اعلامی وزیران جدید، هم‌اندیشی با فعالان مرتبط حوزه کاری و حرفه‌ای است بلکه برای یافتن راهی جهت خروج از بحران‌ها و چالش‌های موجود که مجموعه نهادهای نظام را به ایجاد تغییرات در دولت ترغیب کرد، چاره‌ای جز اتخاذ رویکرد شجاعانه و آینده‌نگرانه در هم‌اندیشی با صاحبان حرف و پیشه‌ها نسبت به وضعیت موجود نیست. اکنون زمان آن است که همه فعالان، صاحب نظران و کسانی که صاحب نقش هستند، کنار همدیگر قرار گیرند. برخی از چالش‌ها چنان پیچیده شده و چنان آثار کلان و درازمدتی دارد که حتی تشریح صورت مسئله آن آسان نیست. امید است فرصت پیش رو هم برای دولتمردان و هم برای فعالان بخش خصوصی مغتنم شمرده شود و در تعامل درست و کارشناسی راه‌حلی برای عبور از وضعیت فعلی که در برخی بخش‌ها مثل صنعت احداث و پیمانکاری ناامیدکننده است، استخراج شود.

رئیس جمهوری در این نشست مجلس عملکرد حمل و نقل در زمینه بنادر و کشتیرانی را خوب توصیف کرد و گفت: با این حال وزارت راه در زمینه ناوگان دریایی و جاده‌ای مشکلاتی دارد که باید حل شود. «باید در شرایط تحریم بخشی از بار دریا روی شانه ناوگان ریلی قرار گیرد؛ کار بزرگ و سنگینی بر دوش این وزارتخانه است.» وی ادامه داد: کامیون‌داران مشکلاتی دارند که باید حل شود؛ راه، راه آهن و کشتیرانی و بنادر که می‌تواند کشورهای شمالی، جنوبی، شرقی و غربی را به یکدیگر متصل کند؛ بویژه راه ترانزیت جنوب-شمال و راه ترانزیت جنوب-غرب برای ما بسیار اهمیت دارد؛ این بار سنگین بر دوش آقای اسلامی خواهد بود.

ابرتورم نداریم

رئیس جمهوری همچنین درباره تورم گفت: آنهایی که به مردم می‌گویند ابرتورم داریم یا دروغ می‌گویند یا اقتصاد ایران نمی‌فهمند؛ ما ابرتورم نخواهیم داشت؛ این حرف از نظر اقتصادی و تحلیل سیاسی هم نادرست است. وی توضیح داد: از یک اقتصاد تورم تک رقمی عبور کرده‌ایم اما حتماً می‌توانیم تورم را مهار کنیم. روحانی با تأکید بر اینکه این روند صعودی تورم ادامه نخواهد یافت، اضافه کرد: امروز یکی از وظایف سنگین وزیر صنعت و وزیر اقتصاد ما همین موضوع است؛ تورم ما در یک مقطعی به دلیل شرایط مختلف، افزایش و رشد اقتصادی کاهش یافت.

وی ادامه داد: بخشی از مشکلات اقتصادی، قیمت ارز است اما ذخایر ارزی نسبت به پنج سال گذشته بالاتر است؛ هم کل ذخایر و هم ذخایر اسکناس. وی تأکید کرد: مشکل لاینحلی نداریم؛ معضلات و مشکلاتی داریم که باید با کمک و یاری همدیگر از آن عبور کنیم.

نیازمند عدالت مالیاتی هستیم

مسائل مالیاتی، از موضوع‌های مهمی است که رئیس جمهوری نیز به آن اشاره کرد و گفت: بی‌تردید وزارت امور اقتصادی و دارایی یکی از وزارتخانه‌های مهم ما در این دوره است زیرا درآمد عمده دولت از آن تامین می‌شود؛ بخش مالیات برای ما اهمیت خاصی دارد. رییس قوه مجریه با بیان اینکه نیازمند عدالت مالیاتی

**وظایفی که روحانی
برای وزیران جدید
تعیین کرده است**

ایجاد شغل مسئله اصلی کشور است

رئیس جمهوری در جلسه رای اعتماد به چهار وزیر پیشنهادی حوزه اقتصاد، چند اولویت و وظیفه برای آنها تعیین کرد که از جمله مهمترین آنها ایجاد اشتغال است. دکتر روحانی ایجاد اشتغال را وظیفه دولت و بخصوص مسئولیت مهم و سنگین وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی خواند و گفت: امروز برای کارگران ما شرایط سخت است، برخی از آنها ممکن است از کار منصرف شوند، این وزارتخانه باید اشتغال را تامین کند تا کارگران ما بتوانند زندگی خود را اداره کنند، این مسئولیت سنگین اول این وزارتخانه است. حجت الاسلام والمسلمین حسن روحانی عصر شنبه ۵ آبان در جلسه رای اعتماد به چهار وزیر پیشنهادی اقتصاد، تعاون، راه و صنعت به تشریح برخی از مشکلات حوزه اقتصادی و وظایف و اولویت‌های وزیران این وزارتخانه‌ها پرداخت.

ایجاد شغل، مسئله اصلی کشور

روحانی در بخش دیگری از سخنان خود، اشتغال را یک مسئله اصلی در کشور دانست و ادامه داد: ما در این پنج سال افتخار می‌کنیم که شاغلان کشور را از ۲۰ میلیون و ۶۰۰ هزار نفر به ۲۳ میلیون و ۳۰۰ هزار نفر افزایش داده ایم. «روزی که دولت را تحویل گرفتیم، این میزان ۲۰ میلیون و ۶۰۰ هزار نفر بود اما امروز اشتغال در کشور ۲۳ میلیون و ۳۰۰ هزار نفر است که دولت ۲۷۵ هزار شغل در طول پنج سال ایجاد کرده است»

روحانی به سایت مرکز آمار ایران اشاره کرد و افزود: این آمار رسمی کشور است، اما معنی آن این نیست که ما در موضوع اشتغال در کشور مشکل نداریم. وی با یادآوری فرزندان و جوانان بیکار در خانواده‌ها، خاطرنشان کرد: این افراد در انتظار تلاش بیشتر ما هستند، بنابراین در زمینه اشتغال باید تلاش کنیم و این وزارتخانه (کار، تعاون و رفاه اجتماعی) وظیفه سنگینی در زمینه اشتغال و حمایت از کارگران برعهده دارد.

رئیس جمهوری ادامه داد: امروز برای کارگران ما شرایط سخت است، برخی از آنها ممکن است از کار منفصل شوند، این وزارتخانه باید اشتغال را تامین کند تا کارگران ما بتوانند زندگی خود را اداره کنند، این مسئولیت سنگین اول این وزارتخانه است.

ایرنا- ۵ آبان

رئیس جمهوری در ادامه به بانک مرکزی نیز اشاره کرد و گفت: در مصوبه اخیر برای نظارت بانک مرکزی بر موسسه‌های مالی و بانک‌های دولتی و خصوصی، قدرت بانک مرکزی را افزایش دادیم.

امضای طلایی در وزارت صنعت

رئیس دولت تدبیر و امید گفت: «وزارت صمت، کلیدی و بسیار مهم است. اینجا امضای طلایی هست؛ در جلسه خصوصی چیزی به آقای رحمانی گفتیم؛ اشکال ندارد اینجا هم تکرار کنم؛ بعضی از سمت‌ها هر کسی را می‌گذارید اگر ابوذرو سلمان هم بود یک سال بعد عوض کن. بعضی جاها را نمی‌شود. متأسفانه در جامعه ما آدم سالم را عده دیگری فاسد می‌کنند، آنقدر با طواف معکوس دورش می‌چرخند که او را در یک منجلاب فرو می‌برند و باید مراقب باشیم. روحانی خاطرنشان کرد: امروز «صنعت، معدن، واردات و صادرات ما در بخش اعظم و کنترل بازار و کنترل قیمت‌ها مسئولیت بسیار سنگینی است که این وزارتخانه بر دوش دارد.»

رئیس دولت دوازدهم خطاب به چهار وزیر پیشنهادی گفت: همه گزینه‌های پیشنهادی امروز به مردم قول بدهند و به آنها بگویند چه کار خواهند کرد؛ به مردم بگویند ما در ماه‌های آینده چه گره‌هایی را باز می‌کنیم و شما نمایندگان در نطق‌های خود بگویید این وزیران چه باید بکنند و چه مسئولیت سنگینی بر دوش دارند.

هستیم، گفت: در بسیاری از کشورهای دنیا زندگی مردم و حقوق کارمندان اداری به طور کامل از مالیات پرداخت می‌شود؛ امروز باید درآمد مالیاتی مان را از طریق پایه مالیاتی افزایش دهیم. وی تأکید کرد: در این شرایط رکود نمی‌توانیم مالیات‌ها را افزایش دهیم؛ باید بتوانیم آنهایی که فرار مالیاتی دارند را به مسیر و جاده درست برگردانیم. روحانی افزود: وقتی خدمت رهبر معظم انقلاب بودم، بحثی در مورد مالیات داشتیم. ایشان فرمودند پرداخت مالیات بر مردم واجب شرعی است و همه مبلغان و آنهایی که تریبون دارند باید به مردم بگویند که فرار مالیاتی به عنوان یک عمل ناصحیح و حرام شرعی است.

رئیس جمهوری همچنین گفت: نباید بگذاریم یک عده مالیات پرداخت کنند و بار سنگین را بردوش بگیرند و عده‌ای به شیوه‌های مختلف از پرداخت مالیات سرباز می‌زنند؛ اینگونه حق و حقوق مردم ضایع می‌شود؛ یکی از مسئولیت‌های سنگین این وزارتخانه، مالیات است.

حراست دولت از انضباط مالی

رئیس جمهوری ادامه داد: معمولاً در سال‌های پیش و در دولت‌های گذشته، رشد نقدینگی به دلیل استقراض دولت از بانک مرکزی بوده است؛ امروز رشد نقدینگی در سایه برداشت بانک‌ها از بانک مرکزی است؛ بنابراین دولت انضباط مالی خود را به خوبی حراست و حفظ کرده است.

روحانی افزود: ضمن اینکه امروز باید مشکلات بانک‌ها را حل کنیم، باید مسئله رشد نقدینگی را هم حل نماییم. بانک‌های ما باید اصلاح شوند و از بنگاهداری دست بردارند؛ بانک‌های خصوصی و دولتی باید تحت انضباط دقیق بانک مرکزی دربیایند.»

روحانی در ادامه گفت: باید نکته‌ای را بگویم که شاید مجلس روی آن حساس است؛ در جلسات سه قوه در شورای عالی هماهنگی‌های اقتصادی هم از تحریم عبور کرده و هم گاهی از قانون عبور می‌کنیم؛ ما از قانون عبور نمی‌کنیم، اگر موردی هم لازم باشد با یک زمان بندی موقت و چند ماهه یا یک ساله، قانون باید توسط مجلس اصلاح شود. ما قانون را اصلاح یا تغییر نمی‌دهیم، روی ضرورت‌ها برای زمان موقت شاید اقداماتی را انجام دهیم.»

وعده وزیر تعاون کار و رفاه اجتماعی به کارگران و کارآفرینان

شریعتمداری: میانیت از حقوق کارگران، تلاش برای ایجاد شرایط مناسب و تسهیل مقررات برای کارآفرینان مورد توجه ویژه و از اولویت‌های این وزارتخانه است

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی را پذیرفتم اهمیت و علاقه‌ای است که از قدیم به بخش تعاون داشتیم و در اوایل انقلاب سال‌ها در حوزه تعاون فعالیت کردم.

شریعتمداری ۶ آبان در نشست مشترک با نمایندگان تشکل‌های کارگری و کارفرمایی مهمترین مسائل حوزه کارگری را بررسی کرد. شریعتمداری در این نشست که در حضور تشکل‌های کارگری و کارفرمایی برگزار شد، بر ضرورت تحقق عملی سه جانبه‌گرایی در حوزه روابط کار تاکید کرد و گفت: توجه به رونق تولید و خدمات تنها راه نجات کشور از گرفتاری‌هایی است که امروز به آن دچار شده ایم.

بازرگانی و صنایع و معادن و کشاورزی ایران
• ریاست ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره)

برنامه‌های پیشنهادی؛

اهم برنامه پیشنهادی وی صیانت از حقوق کارگران، تلاش برای ایجاد شرایط مناسب و تسهیل مقررات برای کارآفرینان است. به گزارش فارس، محمد شریعتمداری در نشست اتاق تعاونی ایران که ۲ آبان با حضور دو وزیر پیشنهادی دیگر برگزار شد و اعضای اتاق تعاون حضور داشتند اظهار داشت: یکی از دلایلی که بنده مسئولیت

تحصیلات و سوابق:

محمد شریعتمداری، متولد سال ۱۳۳۹، دارای مدرک کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی است که در کارنامه مدیریتی خود از سوابق ذیل برخوردار است:
• وزیر صنعت معدن و تجارت در دولت دوازدهم
• معاون اجرایی رئیس‌جمهور در دولت یازدهم
• وزیر بازرگانی جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۷۶ به مدت هشت سال در دولت اصلاحات
• ریاست شورای عالی نظارت بر اتاق‌های

خیز وزیر صمت برای بهبود تولید داخلی

رحمانی: به بخش خصوصی اعتماد و باور داریم و بدون همراهی با یگدیگر، راهی برای عبور از شرایط جدید نداریم

سیاست‌های صنعتی، معدنی و تجاری و توسعه تجارت الکترونیکی است. وی محورهای برنامه پیشنهادی خود را تحقق اصل حمایت هدفمند از تولید و صنایع تولیدی و رقابت پذیر نمودن بخش صنعت، توجه ویژه به تسهیل تجاری و توسعه تجارت داخلی، رعایت کیفیت ارائه خدمات بازرگانی و همچنین تنظیم بازار با رویکرد آرامش بخشی اجتماعی و اقتصادی، کاهش نوسانات بازار و تامین مایحتاج عمومی و اقلام اساسی حساس و ضروری بویژه برای اقشار آسیب پذیر با بهره‌گیری از نیروی انسانی و همکاران صدیق و خدمتگزار عنوان کرده است.

• جانشین وزیر صنعت، معدن و تجارت در ستاد اقتصاد مقاومتی، ستاد مقابله با آثار تحریم،
• جانشین وزیر صنعت، معدن و تجارت در کارگروه ملی تسهیل و رفع موانع تولید،
• مجری طرح رونق تولید
• رییس کمیسیون اصلی نظارت بر تاسیس و فعالیت تشکل‌های فعالیت صنعتی و معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت
• نماینده وزارت صنعت معدن و تجارت در سفرهای استانی رئیس‌جمهور
• عضو شورای عالی بیمه و شورای عالی آمار

برنامه پیشنهادی؛

مهمترین برنامه پیشنهادی وی یکپارچگی

تحصیلات و سوابق اجرایی؛

این مدیر ۵۲ ساله متولد ۱۳۴۵ است و در مورد سوابق تحصیلی نیز، کارشناسی در رشته حقوق دانشگاه تبریز را اخذ و کارشناسی ارشد مدیریت دولتی و دوره مدیریت استراتژیک در سازمان مدیریت صنعتی را کسب کرده که در کارنامه مدیریتی خود از سوابق ذیل برخوردار است:
• قائم مقام وزیر صنعت در تولید
• رئیس پیشین کمیسیون صنایع و معادن مجلس
• نماینده مردم تبریز، آذرشهر و اسکو در دوره‌های هفتم، هشتم و نهم،
• رییس هیات مدیره شرکت ملی صنایع مس ایران،

تعامل با بخش خصوصی استراتژی وزیر راه و شهرسازی

مهندس اسلامی: پروژه‌های عمرانی
به بخش خصوصی واگذار شود

وی با یادآوری لزوم اصلاح فرآیندها، یکپارچه سازی و حذف موازی کاری‌ها و حضور موثر در عرصه جهانی و افزایش نقش در مبادلات بین المللی بیان داشت: این وزارتخانه با چالش‌هایی از جمله تعداد زیاد طرح‌های نیمه تمام و مطالبات پیمانکاران، ایمن نبودن حمل و نقل جاده‌ای، فقدان منابع دولتی برای سرمایه‌گذاری برای توسعه شبکه حمل و نقل مواجه است.

به گزارش مهر وی ۵ آبان در جمع فعالان اقتصادی و در نشست صبحانه کاری با روسای کمیسیون‌های تخصصی اتاق بازرگانی، صنایع و معادن ایران با تأکید بر اینکه برای تأمین مالی پروژه‌ها باید منابع مردمی را جایگزین فاینانس کرد، از آمادگی برای تشکیل کارگروه مشترک با اتاق بازرگانی در همین زمینه خبر داد.

وزیر پیشنهادی راه و شهرسازی درباره روش‌های تأمین مالی پروژه‌های عمرانی حوزه راه و شهرسازی، تأکید کرد: من در مورد بودجه محدود و تخصیص‌های غیر ضروری پروژه‌ها، دیدگاه خاصی دارم. به نظرم باید پروژه‌های عمرانی به بخش خصوصی واگذار شود. نه فقط آزادراه‌ها بلکه سایر پروژه‌های عمرانی می‌توانند با کمک منابع مالی مردمی اجرا شوند. وی ادامه داد: مسیر فاینانس و سرمایه گذاری خارجی را باید با یک چرخش منطقی به فعالان اقتصادی داخلی و منابع مردمی واگذار کنیم تا پروژه‌های آزادراه و راه آهن به سهمی عام تبدیل شده و فعالان اقتصادی از ساخت احداثات جنبی مانند شهرک‌های تفریحی در کنار این پروژه‌ها سود ببرند.

برنامه‌های پیشنهادی:

اهم برنامه پیشنهادی وزیر راه و شهرسازی بر توسعه یکپارچه شبکه حمل و نقل ایران در قالب ۱۰ کریدور توسعه و تکمیل شبکه راه‌های کشور تأکید دارد. به گزارش ایسنا وزیر پیشنهادی راه و شهرسازی معتقد است که این وزارتخانه برای رسیدن به اهداف خود باید مسائلی همچون اولویت بندی پروژه‌ها، کوچک سازی بدنه و تعامل بیشتر با بخش خصوصی را در دستور کار قرار دهد و در این راستا مدیرانی که کارآمدی کامل ندارند، عزل خواهند شد. محمد اسلامی درباره برنامه‌هایش برای وزارت راه و شهرسازی اظهار کرد: یکی از راهبردهای کلی مدنظر ما تسهیل فرآیندهای مشارکت و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی داخلی و بین المللی است و در این مسیر ارتقای کمی و کیفی خدمات وزارتخانه با بهره‌گیری از فناوری اطلاعات در اولویت قرار دارد.

به نظرم باید پروژه‌های عمرانی
به بخش خصوصی واگذار شود.
نه فقط آزادراه‌ها بلکه سایر
پروژه‌های عمرانی می‌توانند با
کمک منابع مالی مردمی اجرا
شوند. مسیر فاینانس و
سرمایه گذاری خارجی را
باید با یک چرخش منطقی
به فعالان اقتصادی داخلی
و منابع مردمی واگذار کنیم

تحصیلات و سوابق اجرایی:

محمد اسلامی و رنامخواستی متولد اول مهرماه ۱۳۳۵ در اصفهان است. وی دانش آموخته مهندسی راه و ساختمان از دانشگاه دیترویت میشیگان آمریکا در سال ۱۳۵۸ در مقطع کارشناسی و همچنین کارشناس ارشد مهندسی راه و ساختمان از دانشگاه تولید و اوهایو آمریکا در سال ۱۳۶۰ و MBA مدیریت جهانی هوانوردی مشترک دانشگاه رویال رودز کانادا و دانشگاه شریف در سال ۱۳۸۳ است که در کارنامه مدیریتی خود از سوابق ذیل برخوردار است:

- معاون مهندسی و طرح‌های توسعه سازمان صنایع دفاع بزرگ
- مدیرعامل شرکت هواپیماسازی ایران
- قائم مقام سازمان صنایع هوافضا
- رییس موسسه آموزشی و تحقیقاتی صنایع دفاعی
- معاون امور صنعتی و تحقیقاتی وزارت دفاع
- معاون مهندسی پدافند غیرعامل وزارت دفاع و همزمان دبیر ستاد توسعه سواحل مکران
- عضو شورای برنامه‌ریزی بنیاد مستضعفان
- عضو ستاد مرزهای کشور در وزارت کشور
- عضو ستاد بحران کشور و کمیته دائمی سازمان پدافند غیرعامل
- عضو شورای عالی هواپیمایی کشور
- عضو شورای عالی معماری و شهرسازی ایران
- رییس هیات مدیره شرکت عمران و مسکن ایران
- عضو نظام مهندسی ساختمان

حمایت از سرمایه‌گذاری در اولویت وزیر جدید اقتصاد

تحصیلات و سوابق اجرایی؛

فرهاد دژپسند، از نظر علمی، کارشناسی اقتصاد نظری، کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی سیستم‌های اقتصادی و دکتری اقتصاد (رساله دکتری عوامل مؤثر رشد اقتصاد ایران با تأکید بر نقش شاخص‌های توسعه انسانی) دارد و دانشیار دانشکده علوم اقتصادی و سیاسی دانشگاه شهید بهشتی نیز بوده است که در کارنامه مدیریتی خود از سوابق ذیل برخوردار است:

- سابقه حضور در معاونت معاون امور اقتصادی و هماهنگی سازمان برنامه و بودجه دولت یازدهم،
- معاونت تولیدی سازمان برنامه در دولت نهم و معاونت طرح ریزی اقتصادی وزارت بازرگانی دولت هشتم
- رئیس مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری سازمان برنامه و بودجه
- دبیر ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی دبیر ستاد تدوین برنامه ششم توسعه
- طراحی مدل و تهیه نقشه راه پیاده‌سازی سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و تدوین ساختار اجرایی آن
- مدل مفهومی برنامه ملی- طرح و پروژه، تهیه بسته‌های رونق تولید و اشتغال در سال ۱۳۹۶

برنامه‌های پیشنهادی؛

تامین مالی فراگیر و ترغیب سرمایه‌گذاری در کنار بهبود محیط کسب و کار و ارتقای توان تولید ملی را می‌توان محور برنامه‌های او برای فعالیت در جایگاه وزارت اقتصاد و دارایی دانست. ۳۰ مهرماه وزیر پیشنهادی وزارت اقتصاد با حضور در کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی مهمترین برنامه خود را عبور از تلاطم و ایجاد ثبات

وزیر راه:

طرح اولیه پل شلمچه و عراق تهیه شده است

وزیر راه و شهرسازی با یادآوری تأکید رئیس جمهوری برای ساخت پل شلمچه روی رودخانه اروند گفت: طرح‌های اولیه ساخت پل ۷۰۰ متری شلمچه به عراق تهیه شده است.

«محمد اسلامی» افزود: برای ساخت این پل روی اروند رود ریزنی‌های مورد نیاز با دولت عراق انجام شده است. وی با بیان اینکه در نخستین سفر برای بررسی وضعیت ساخت این پل عازم خرمشهر خواهیم بود، گفت: در این سفر، شرایط میدانی و محلی آغاز عملیات ساخت این پل مورد ارزیابی دقیق قرار خواهد گرفت.

وزیر راه و شهرسازی درباره هزینه ساخت این پل نیز اظهار داشت: این پل با هزینه مشترک ایران و عراق روی این رودخانه ساخته خواهد شد تا تردد مردم در این نقطه مرزی تسهیل شود.

طرح اولیه ساخت پل ۷۰۰ متری شلمچه به عراق روی رودخانه اروند برای نخستین بار در سال ۱۳۹۳ مطرح شد تا با اجرای آن، تردد وسایل نقلیه و قطار بین دو کشور در منطقه بیش از پیش تقویت شود.

از آنجا که خواست عراقی‌ها در ساخت این پل، فراهم شدن زمینه کشتیرانی در آبراه اروندرود است لذا در ساخت این پل باید مسائل فنی و مهندسی دقیقی انجام شود. پیشتر عباسی آخوندی وزیر سابق راه و شهرسازی اعلام کرده بود که برای اتصال ریلی ۳۲ کیلومتری خرمشهر به بصره از طریق این پل، کار طراحی ساخت خط آهن این مسیر توسط عراقی‌ها انجام و حتی محل ایستگاه‌ها نیز مشخص شده و قرار است توسط ایرانی‌ها و خط آهن توسط عراقی‌ها ساخته شود. شلمچه، منطقه‌ای مرزی در غرب خرمشهر و نزدیک ترین نقطه مرزی به شهر بصره در کشور عراق است که قرار بود این پل در مدت ۲۰ ماه روی اروند رود ساخته شود.

۱۴ آبان - ایرنا

اقتصادی دانست. دژپسند لازمه رسیدن به این تعامل را یک کار سه جانبه از سوی دولت، مجلس و صاحب‌نظران اندیشه ورز عنوان کرد.

دوم آبان وزیر امور اقتصادی و دارایی، در نشست هم‌اندیشی اعضای اتاق تعاون با حضور وزرای پیشنهادی، تعاونی و صنوف را دو بال مورد نیاز اقتصاد کشور برای خروج از بخش دولتی عنوان کرد که با تجهیز منابع کشور می‌توانند موجب تسریع رشد اقتصادی شوند. به گفته دژپسند، یکی از راه‌های برون رفت از شرایط اقتصادی فعلی، شرکت‌های سهامی و تعاونی هستند.

۷ آبان و در اولین قدم وزیر امور اقتصادی و دارایی، از آماده‌سازی بسته مقابله با تحریم‌های آمریکا از سوی این وزارتخانه خبر داد. به گزارش وزارت امور اقتصادی و دارایی، فرهاد دژپسند «تامین مالی اقتصادی» و «بهبود فضای کسب و کار اقتصادی از طریق تسهیل شرایط گمرکی» را از جمله نخستین برنامه‌های خود در وزارت اقتصاد عنوان کرد و گفت: برنامه بعدی، «خصوصی سازی و پیاده سازی سیاست‌های ابلاغی اصل ۴۴ همان گونه که در قانون مورد اشاره قرار گرفته» و در نهایت «مقابله با فساد از طریق الکترونیکی کردن فعالیت‌های اقتصادی و ساماندهی آن» است که امیدوارم در این کارها با همکاری دیگران، بتوانیم گام‌های بلندی برداریم.

ایسنا

باید اعتماد مشاوران و پیمانکاران مسکن و راه جلب شود

مراسم معارفه محمد اسلامی وزیر راه و شهرسازی با حضور معاون اول رئیس جمهور در محل ساختمان شهید دادمان برگزار شد. در این مراسم که ۱۹ آبان برگزار شد علاوه بر معاون اول، عباس آخوندی وزیر مستعفی راه و شهرسازی، همه معاونان وزارت راه و شهرسازی و تعدادی از نمایندگان مجلس نیز حضور داشتند.

حمایت رئیس جمهور

از طرح نوسازی بافت فرسوده

معاون اول رئیس جمهور گفت: حاشیه نشینی و بافت فرسوده، دو موضوع اصلی مورد تاکید دولت هستند و رئیس جمهور از ایده نوسازی این بافت‌ها حمایت می‌کند. به گزارش مهر، اسحاق جهانگیری در مراسم تودیع و معارفه وزرای اسبق و جدید راه و شهرسازی با بیان اینکه در شرایط دشواری، آقای اسلامی مسئولیت این وزارتخانه را پذیرفت، گفت: وزارت راه و شهرسازی مسئولیت سنگینی دارد و دو بخش مهم حمل و نقل و مسکن، هیچ‌گاهی نیست که نیازهای اصلی مردم کنار گذاشته شود. وی افزود: در شرایطی مثل مقطع فعلی که

شرایط دشواری، بر کشور حاکم شده است، وزارت راه و شهرسازی یکی از دستگاه‌هایی است که با چوب لای چرخ گذاشتن از سوی دشمن روبرو شده و ادامه این وضع، نارضایتی عمومی را دامن می‌زند.

به گفته معاون اول رئیس جمهور، در شرایط پیچیده کنونی، وظیفه مسئولان راه و شهرسازی دشوارتر شده و اگرچه بخش وسیعی از کارها انجام شده، اما باید با جدیت بیشتری به انجام کارهای تمام نشده، اقدام کرد.

جهانگیری با تاکید بر اینکه تحریم صنعت حمل و نقل، موردی است که هم دشمن و هم مردم به آن چشم دوخته‌اند، پس باید با تدابیر دولتمردان همه انواع حمل و نقل توسعه یابند، اظهار داشت: در بخش حمل و نقل جاده‌ای باید به نیازهای رانندگان توجه شود و در بخش حمل و نقل دریایی نیز، هیچ باری نباید در بندر معطل بماند.

وی با تاکید بر اینکه امروز ارتباط ریلی گسترده‌ای با کشورهای مختلف داریم که از چین تا اروپا، امکان جابجایی بار از شبکه ریلی ایران وجود دارد، یادآور شد: در داخل نیز شبکه ریلی توسعه یافته و

مناطق مختلف با این شبکه به هم متصل شده‌اند. در سال گذشته و جاری نیز چند مرکز استان به شبکه ریلی متصل شده‌اند. جهانگیری گفت: چابهار نیز باید هرچه سریع‌تر به راه آهن متصل شود. در بخش حمل و نقل هوایی، علیرغم اینکه دشمنان در حال ایجاد اختلال در این صنعت هستند، باید نوسازی ناوگان همچنان ادامه یابد. این در حالی است که ما در شرایط دشوارتر نیز امکان نوسازی ناوگان هوایی را دارا بودیم.

معاون اول رئیس جمهور با اشاره به نوسازی مسکن روستایی، تصریح کرد: روستاهایی که در گذشته در اثر زلزله تخریب شده بودند، باید با طرح نوسازی مسکن مورد پیگیری واقع شوند تا در زلزله‌های سخت تری بعدی، هیچ واحدی تخریب نشود؛ اما دیدیم در زلزله استان کرمانشاه برخی روستاها صد درصد تخریب شده بودند. وی افزود: حاشیه نشینی و بافت فرسوده دو موضوع اصلی مورد تاکید دولت است و رئیس جمهور از ایده نوسازی این مناطق استقبال کرده و به مسئولان اقتصادی دولت، دستور فعال شدن نوسازی بافت فرسوده را ارائه داد که تخصیص وام با سودهای پایین و همچنین تحویل اراضی در اختیار دستگاه‌های دولتی به این حوزه، از جمله این دستورات است.

جهانگیری در مورد اسلامی نیز گفت: آشنایی من با آقای اسلامی از زمانی است که من استاندار اصفهان بودم و وی مسئول هواپیماسازی بود.

معاون اول رئیس جمهور اظهار داشت: دغدغه فعالان این بخش زیاد است و پیمانکاران طلب‌های زیادی دارند. از آنها می‌خواهیم زمانی که تأمین مالی خارجی به سختی انجام می‌شود، بر روی فعالیت‌هایی که با ریال می‌توان انجام داد، متمرکز شوند. باید تعداد زیادی طرح‌های بزرگ، شناسایی و تأمین مالی شوند.

وی خاطر نشان کرد: آخوندی یک عضو فعال دولت بود و در هر زمینه‌ای که در دولت بحث سیاسی، فرهنگی و اقتصادی پیش می‌آمد، نقشی پررنگ داشت. اگرچه در دولت تقسیم کار داریم اما از آنجایی که یک مجموعه هماهنگ هستیم، به این

معنا است که سایر وزرا هم می‌توانند مثلاً در سیاست خارجی و فرهنگ نظر بدهند. در حال حاضر وزرا در همه موارد با هم تبادل نظر می‌کنند.

جهانگیری گفت: فشار همواره روی دولت بوده است اما ما باید مدیرانی باشیم که دل دریایی داشته باشیم. وقتی موج‌ها به ما می‌خورد، باید آرام شود. ما مسئول شده ایم تا دغدغه مردم را کم کنیم نه اینکه هر موضوع کوچک را به موجی بزرگ میان مردم تبدیل کنیم.

حضور ما در این دوره

مانند مشتری آخر شب است

وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه تلاش خواهیم کرد اعتماد مشاوران، پیمانکاران و تمامی کارفرمایان فعال در حوزه راه و مسکن را جلب کنیم، گفت: حضور ما در این دوره که در میانه راه دولت جدید است، همانند مشتری آخر شب است.

محمد اسلامی در مراسم تکریم و معارفه وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه در میانه راه دولت جدید آمده است، گفت: حضور ما در این دوره مانند مشتری آخر شب است و وضعیت به گونه‌ای نیست که بتوانیم خدمات یا کارهای اساسی انجام دهیم.

وی با بیان اینکه ما تمرکز خود را بر روی اولویت‌های مردم و رئیس‌جمهور قرار می‌دهیم، گفت: سعی می‌کنیم تعهدات وزارت راه و شهرسازی را در شرایط کنونی به مرحله اجرا شدن برسانیم.

اسلامی اظهار داشت: اعتماد مردم در ایران سهم بزرگی دارد بنابراین ما در وزارت راه و شهرسازی تلاش کنیم اعتماد مشاوران، پیمانکاران و تمامی کارفرمایان راه و شهرسازی و مسکن را جلب کنیم.

وزیر راه و شهرسازی ادامه داد: باید سعی کنیم فضا را هماهنگ و یکپارچه کنیم و از ظرفیت‌های موجود در شرایط کنونی کشور استفاده کنیم. اسلامی با بیان اینکه باید بتوانیم به سلامت از تحریم‌ها تا مشکلات اقتصادی عبور کنیم، تاکید کرد: عبور از تحریم از اصلی‌ترین ضروریات ما و باید با کمک مردم و ایجاد اعتماد سازی بتوانیم بر مشکلات غلبه کنیم.

وزیر مستعفی راه و شهرسازی با بیان اینکه افتخار می‌کنم در ۶۲ ماه خدمت یک واحد مسکونی افتتاح نکردم، طی دفاعیاتی از عملکرد ۶۲ ماهه خود از رسانه‌ها و صداوسیما انتقاد کرد.

به گزارش خبرگزاری فارس، عباس آخوندی در مراسم تکریم و معارفه وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه در این مراسم رسمی و تشریفاتی تودیع و معارفه قصد صحبت کردن نداشتیم، گفت: آنچه که در این ۶۲ ماه به ثمر رسید محصول تلاش همکاران بنده در کشور بوده است.

وی با بیان اینکه یکی از نکاتی که مورد توجه بنده قرار داشته است، رابطه حکمرانی در مسئله ایران است، چرا که درک من این است که فقط از وقایع مرداد ۱۳۳۲ همچنان مفهوم ایران در ایران غریب است و هنوز مسئله ایران به عنوان یک موضوع در کانون عمل قرار نگرفته است.

آخوندی در ادامه با بیان اینکه تمام تلاش بنده در این دوره در این وزارتخانه پروژه محور این بود که مفهوم انسان محوری بر مبنای پذیرش قانون اساسی باشد، پس برای من توجه به حکمرانی و حفظ تعلق هویتی به تمدن شهری و تحت حکمت ایرانی بسیار مهم بوده است.

وزیر مستعفی راه و شهرسازی که این روزها بحث شهردار شدن او مطرح شده است، به خاطر انتقاداتی که از او توسط رسانه‌ها در این مدت انجام شده بود، از این رسانه‌ها انتقاد کرد و گفت: متأسفانه در پایان کار بنده با تبلیغ گسترده رسانه‌ای بر ضد فعالیت‌های وزارت راه و شهرسازی، چنان این رسانه‌ها تبلیغ کردند که در این ۶۲ ماه اقدامات وزارت راه و شهرسازی فاقد هر گونه دستاورد مثبتی جلوه شده بود و انگار تمام مدیران در مرخصی و خوش‌گذرانی بوده‌اند. وی ادامه داد: به جهت تعهد به مردم گزارشی تحلیلی از رویکردهای بنیادی تهیه خواهم کرد و به زودی این گزارش را که در حوزه فروش مسکن است، به اطلاع عموم خواهد رسید. وی که بر ادامه باز هم به وجود ۲ و نیم میلیون واحد خالی از سکنه و وجود ۱۹ میلیون بدمسکن شهری اشاره کرد و گفت: برای اولین بار در تاریخ با اجرای مسکن مهر به صورت

گسترده، ساخت و ساز مسکن با مداخله دولت انجام شد. شوربختانه این مداخله تبدیل به این موضوع شد، تا ضد رسانه‌ها آن را تبلیغ کنند که وزیر با مسکن مهر مخالف است.

آخوندی با بیان اینکه پیشنهادی در آذر ۹۲ به دولت ارائه کردم تا اعتبارات مسکن مهر که اثر تخریبی بر اقتصاد کلان گذاشته است، به بدهی دولت و معادل آن به افزایش سرمایه بانک مسکن منجر شود اما با این پیشنهاد بنده موافقت نشد.

وی ادامه داد: در این ۶۲ ماه چه طور وقتی بنده از لحاظ بنیادی با مسکن مهر مخالف بودم، باید به افتتاح این واحدها فکر می‌کردم، پس بنابراین افتخار می‌کنم یک مورد از این واحدها را افتتاح نکردم و این موضوع باعث شد، ضد رسانه‌ها از این موضوع حداکثر استفاده را کرده و از بنده چهره ضد مسکن مهر بسازند.

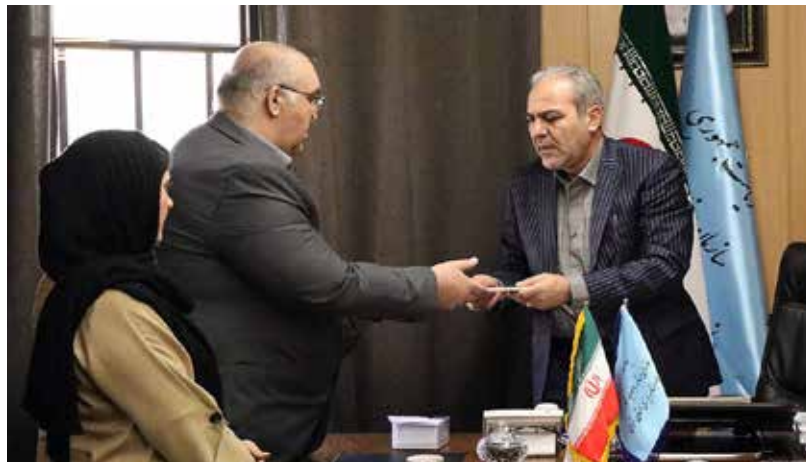
وزیر مستعفی راه و شهرسازی گفت: اما با این حملات بنده کارم را کردم و یک سیاست سراسر اشتباه را به بسیاری از موفقیت‌ها رساندم.

آخوندی ادامه داد: دولت در مورد پیشنهادات بنده اتخاذ تصمیم نکرد و با پیشنهادات بنده مخالفت می‌کرد و بخش مسکن را بدون تصمیم و پیشنهاد رها کرد. آخوندی در مورد اینکه کارگروه توسعه بازآفرینی شهری را با حضور چند وزیر و رؤسای سازمان‌ها تشکیل دادیم، گفت: اما تنها ۳۶ متر مربع از زمین‌های دولتی برای توسعه بازآفرینی شهری اختصاص یافت.

به گفته وی در این ۶۲ ماه حملات ضد رسانه و در کنار آن سازمان صدا و سیما تلاش شد که پروژه‌های موفقیت‌آمیز ما را کوچک بشمارد، بنابراین سه بار استیضاح شدم و ۵ بار رای اعتماد از مجلس گرفتم و هر بار در این سه مورد ضد رسانه‌ها با رسانه‌های بیگانه همگام شدند و از انتشار خبرهای دروغ خودداری نکردند، اما یک بار هم هراس به دلم راه ندادم.

وزیر مستعفی راه و شهرسازی که در این مراسم ۵۰ دقیقه سخنرانی کرد، عملکرد ۶۲ ماهه خود را در مقابل معاون اول رئیس‌جمهور ارائه و به نوعی از خود دفاع کرد.

امضای تفاهم نامه سندیکا با سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان تهران

تفاهم نامه همکاری جهت انجام امور پایش پرونده های تشخیص صلاحیت رتبه های ۳، ۴ و ۵ استانی تهران، بین سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران و سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان تهران امضا شد.

این تفاهم نامه روز شنبه ۲۴ آذرماه در جلسه ای که با حضور مهندس نعمت الله ترکی رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان تهران، پرویز قوامی نژاد معاون نظام فنی و اجرایی سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان تهران، دکتر ایرج گلابتونچی دبیر سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران و مهندس سید ابراهیم طاهری نماینده سندیکای شرکتهای تاسیساتی و تجهیزاتی ایران برگزار شد به امضا رسید.

در بخش ابتدایی این جلسه دکتر ایرج گلابتونچی به معرفی سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران پرداخت و عنوان کرد: سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران قدیمی ترین تشکل مهندسی ایران است که تمام پیمانکاران بزرگ و کوچک بخش خصوصی کشور عضو آن هستند. ما حدود ۸۰۰ عضو در سراسر کشور داریم که اغلب کارهای عمرانی و زیرساختی کشور را

برعهده دارند. وی درباره بزرگان سندیکا، اعضای هیات مدیره آن، نحوه عضویت اعضا در سندیکا، توضیحات کاملی ارائه داد و عنوان کرد: در واقع سندیکا نماینده بخش خصوصی در صنعت پیمانکاری است و تمام تشکلهای صنعت احداث، سندیکای شرکتهای ساختمانی را سندیکای مادر می دانند.

واگذاری بررسی اولیه

تشخیص صلاحیت

پرونده های استان به تشکلهای

پرویز قوامی نژاد معاون نظام فنی و اجرایی سازمان مدیریت نیز عنوان کرد براساس آیین نامه تشخیص صلاحیت پیمانکاران و مشاوران ما اجازه داشتیم از توان سندیکاهای و انجمن های تخصصی در تشخیص صلاحیت پیمانکاران و مشاوران استفاده کنیم. حجم گسترده ای از تشخیص صلاحیت در استان تهران انجام می شود که شامل ۲۰ درصد در حوزه پیمانکاری و ۳۰ درصد در حوزه مهندسان مشاوران است. از آنجایی که ما مشکلاتی در زمینه نیروی انسانی داشتیم و از طرفی براساس قانون اجازه داشتیم از تشکلهای در تشخیص

صلاحیت استفاده کنیم و با رهنمودهای مهندس ترکی اجازه یافتیم تا در حد تصدی گری این حوزه از خدمات شما استفاده کنیم. قبلا ما با دو انجمن تفاهم نامه داشتیم اما این که بتوانیم صفر تا صد این کار را به بیرون واگذار کنیم به دلیل برخی ملاحظات از جمله انحصاری بودن آن مقید می کرد. وی عنوان کرد: در این راستای جلساتی در خدمت نمایندگان سندیکای شرکتهای تاسیساتی و تجهیزاتی ایران و سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران بودیم تا بتوانیم بررسی اولیه تشخیص صلاحیت کل پرونده های استان را به شکل سیستمی به این تشکلهای واگذار کنیم.

رویکرد ما ارتقای شرکتهای است

مهندس نعمت الله ترکی هم با اشاره به این که وضعیت خوبی در زمینه رتبه بندی ها وجود ندارد عنوان کرد: هر کس از راه می رسد برای کسب رتبه درخواست می دهد و تحت عناوین مختلف ورود پیدا می کند. حتی اشخاص حقیقی برای گرفتن رتبه تلاش می کنند تا آن را به اشخاص ثالث واگذار کنند. ما به این نتیجه رسیده ایم رتبه بندی را به

مرکز و نهادی که متولی این امور است و اگذار کنیم. حتما سندیکای شرکتهای ساختمانی در این زمینه هدفگذاری لازم را دارد که اگر ۲۰ درصد شرکتهای استان تهران که از ما رتبه گرفته‌اند بخواهند به ۲۵ درصد برسند شامل چه شرکتهایی خواهد بود. حتی در زمینه ارتقای شرکتهای هم باید مرکز و موسسه‌ای باشد که کارکرد آنها را ارزیابی کند و بررسی کند که آیا آنها توان ارتقا دارند یا نه.

وی افزود: ما به این نتیجه رسیدیم در این زمینه خلاء بخش خصوصی دیده می‌شود و باید بخش خصوصی وارد میدان شود و با مدیریت و نظارت لازم این کار را انجام دهد. درست است که شرکتهای از طریق مناقصه و مزایده وارد کار می‌شوند اما بعضی وقتها اهلیت این کار را ندارند، در مورد بخشی از کارها هم که حساسیت بالایی وجود دارد و لازم است شرکتهایی با توان بالا به آن ورود پیدا کنند دلیلی ندارد شرکتهای دیگر در آن درگیر نشوند و می‌توان با طی یک مکاتبه از سندیکا خواست شرکتهای را ارزیابی و کار را اگذار کنند.

مهندس ترکی افزود: رویکرد دیگر ما ارتقای شرکتهای بر اساس توان تخصصی آنها از طریق آموزش است تا در سطح منطقه قادر به کار باشند. برخی شرکتهای ما در کشورهای منطقه از جمله عراق، گرجستان و ... کارهای بزرگی انجام داده‌اند. حدود ۲ سال قبل شرکتهای ایرانی برای انجام مجموعه ورزشی قطر اعلام آمادگی کرده بود - که با ارزیابی یا بدون ارزیابی - کنار گذاشته شد و متأسفانه هیچ مجموعه‌ای برای پیگیری موضوع و حق و حقوق آن وجود نداشت.

حمایت سندیکا

از صدور خدمات فنی و مهندسی

دکتر گلابتونچی در سخنان تکمیلی خود برای تشریح پتانسیل موجود در سندیکا عنوان کرد: مهندس بهمن دادمان، رئیس هیات مدیره سندیکا عضو شورای عالی فنی هستند. اکثر شرکتهایی که صدور خدمات و مهندسی می‌کنند عضو سندیکا هستند و می‌توان گفت سندیکا از موسسین انجمن صدور خدمات فنی و مهندسی است. تشکل ما صاحب صندلی در هیات رسیدگی به شکایات سازمان

مدیریت است. در حال حاضر هم مشکلاتی که پیمانکاران در عراق دارند توسط سندیکا که حامی پیمانکاران است پیگیری می‌شود و سندیکا تا کنون توانسته از طریق دولت ۲۰۰ میلیون دلار برای آنها وام بگیرد. وی تصریح کرد: ما هم معتقدیم که ارتقای شرکتهای به تقویت سیستم مهندسی کشور منجر خواهد شد. سندیکاها و انجمنهای تخصصی باید همفکری کنند تا برای نمونه بررسی کنند شرکتهای مانند پرلیت که تونل نیایش و رسالت را کار کرده در یک سطح باقی مانده یا شرایط بهتری دارد؟ چرا که ما هم خواهان آن هستیم که پیمانکارانی در حرفه ما بمانند که موثرتر باشند و در سیستم پیمانکاری کشور گاهی به جلو داشته باشند. ما تعامل خوبی با سازمان مدیریت، وزارت راه، وزارت نیرو، وزارت کار و ... داریم و در کمیته‌های تخصصی آنها صاحب صندلی هستیم. در همین زمینه امیدوارم فرصتی برای دیدار اعضای هیات مدیره ما با رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان تهران ایجاد شود.

پروژه‌های نیمه تمام

مهندس نعمت‌الله ترکی نیز با اشاره به پروژه‌های نیمه تمام عنوان کرد: پروژه‌هایی در اختیار دولت قرار دارد که بر اساس تبصره ۱۹ قانون بودجه قرار شده در اختیار بخش خصوصی قرار گیرد. ما به دنبال آن هستیم که با انجمنها و سندیکاها وارد گفتگو شویم و کار را به آنها واگذار کنیم. زمانی که نام واگذار کننده کار دولت می‌شود طرفی که می‌خواهد وارد کار شود با احتیاط جلو می‌آید چون بیم آن دارد که کار را انجام دهد و در نهایت متولی آن نباشد. تنها جایی که می‌تواند در این زمینه به دولت کمک کند سندیکا است. ما همه اطلاعات، آیین‌نامه و بخش‌نامه‌های مربوط به این کار را در اختیار سندیکا قرار می‌دهیم تا سندیکا آنها را مرور کند و متولی امر شود. متأسفانه دستگاههای اجرایی در این زمینه تا حدی مقاومت دارند اما اکنون دولت به این نتیجه رسیده است که کار باید به بخش خصوصی واگذار شود. اگر این کار در حوزه شما باشد هم کمکی به دولت است و هم در افرادی که می‌خواهند متقاضی کار شوند

این انگیزه لازم را ایجاد می‌کند چرا که پشتیبانی کننده آن سندیکا است. وی افزود: دو سال قبل این کار به اتاق بازرگانی واگذار شد که به دلیل تخصصی بودن کار نتوانستند آن را به سرانجام برسانند. ما به این نتیجه رسیدیم که از سال ۱۳۹۸ ورود دستگاههای اجرایی حتی خود سازمان مدیریت به این پروژه‌ها کم‌رنگ شود. شرکتهای کار را انجام دهند و از آن بهره‌برداری کنند.

فرازهایی از قانون بهبود مستمر

فضای کسب و کار

دبیر سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران نیز با اشاره به سخنان مهندس ترکی عنوان کرد: در واقع سخنان شما فرازهایی از قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار و چگونگی اجرای آن بود. در ماده ۵ این قانون عنوان شده که باید نظرات بخش خصوصی برای تدوین آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها در نظر گرفته شود. کار کارشناسی خوبی در سندیکا در مورد واگذاری طرحهای نیمه تمام صورت گرفته است. ما در سندیکا کمیسیونهای تخصصی داریم که متشکل از هیات مدیره‌ها و مدیران شرکتهای و کارشناسان مختلف است که آیین‌نامه‌ها و قوانینی مرتبط به صنعت احداث که منتشر شده یا در حال تدوین هستند را بررسی می‌کنند و بعد از برگزاری جلساتی با نهاد متولی، و پس از تصمیم نهایی در هیات مدیره به عنوان نظر کارشناسی سندیکا برای آن نهاد ارسال می‌گردد. برای نمونه در بخشنامه چند روز قبل اداره مالیات، پیگیری همکاران من در متن اصلاحی قابل مشاهده است.

دکتر گلابتونچی افزود: هفته گذشته آقای تاجگردون از سندیکا برای شرکت در این کمیسیون دعوت کرد. در حال حاضر هم یک کمیته مشترک با این کمیسیون در مورد بودجه سال ۹۷ تشکیل شده است. ما به طور مداوم جلساتی با کمیسیون عمران مجلس درباره فضای پیمانکاری کشور داریم، و باید با اشاره به سایر فعالیت‌های سندیکا این امید و نوید را به شما بدهم که ما با این مسیر آشنا هستیم و طرف مشورت بسیاری سازمانها بوده‌ایم چرا که تمام تشکلهای اصلی

کشور عضو سندیکا هستند و نظر سندیکا برآیند نظرات بخش خصوصی است. سندیکا قادر است در جهت بهبود فضای کسب و کار با نظرات شما همراه باشد.

سندیکا مرجع اصلی حل اختلاف پیمانکاری

معاون نظام فنی و اجرایی سازمان مدیریت نیز با بیان این که نگاه ما صرفاً نگاه تشخیص صلاحیت نیست عنوان کرد: ما امیدواریم از پتانسیل تشکلها در کمیته‌های ذیل شورای فنی که شامل کمیته پیمان، کمیته نظارت، کمیته مصالح و ... است و یا در زمینه حل دعوی استفاده کنیم. در متن تفاهم‌نامه نیز علاوه بر موضوع رتبه‌بندی این مسائل نیز لحاظ شده است.

دکتر گلابتونچی نیز با اشاره به این سخنان عنوان کرد: سندیکا از مراجع اصلی حل اختلاف پیمانکاری کشور است. وقتی پیمانکارها با هم قراردادی برای اجرای کار می‌بندند سندیکا را به عنوان حکم انتخاب می‌کنند. حتی برخی کارفرمایان هم سندیکا را به عنوان حکم انتخاب می‌کنند. سندیکا این موضوع را تخصصی می‌بیند و یک کمیسیون خاص حقوقی و دعاوی در سندیکا برای حل اختلافها وجود دارد. تشکل ما علاوه بر بحث تشخیص صلاحیت در زمینه سایر موضوعات مرتبط با عمران کار کارشناسی انجام می‌دهد و صاحب نظر است و قادر است در همه زمینه‌های پیمانکاری کار اجرایی و کارشناسی انجام دهد و همکار خوبی برای شما باشد.

تصویری از پیمانکاری کشور

مهندس ترکی در بخش پایانی سخنان خود عنوان کرد: در تهران ۴۵۰۰ هزار واحد مسکونی خالی وجود دارد که باید

ساماندهی شود. افرادی درخواست مجوز داده‌اند و شهرداری هم مجوز را صادر کرده است اما ما به دنبال آن هستیم که طبق نیاز تهران مجوز صادر شود، و این نیاز سنجی باید توسط تشکل‌های تخصصی انجام شود. تا کنون بخش خصوصی جایگاهی نداشته که برای مثال بگوید: «بر اساس آمایش یک ساختمان هم نباید در این منطقه بنا شود». ما خواهان مدیریت بخش خصوصی در این زمینه هستیم. درست است که قانون به شهرداری و شورای شهر اجازه تصمیم‌گیری داده اما کجای قانون چنین چیزی وجود دارد که تشکلها کلاً کنار گذاشته شوند و شهرداری‌ها تصمیم بگیرند، آنجا اول سندیکاها برای شهر و شهرسازی برنامه می‌دهند و در ادامه شهرداری و شورای شهر با این تشکلها همسو می‌شوند چرا که این تشکلها هستند که کار تخصصی انجام می‌دهند. دکتر گلابتونچی نیز در سخنانی پایانی خود تصویری از پیمانکاری کشور ارائه داد و گفت: در ایران ۴۲۵۳۱ شرکت پیمانکاری و ۲۹۰۷ شرکت مهندس مشاور وجود دارد که از طریق سازمان مدیریت تعیین صلاحیت شده‌اند. این ۴۲۵۳۱ شرکت پیمانکاری در ۷۰ هزار رشته تعیین صلاحیت شده‌اند، که ۲۴ هزار شرکت در رشته ساختمان، ۱۴ هزار شرکت رشته راه و ترابری و ۱۱۵۸۲ شرکت در رشته آب است. اگر بخواهیم به همه پیمانکاران کشور کار ارجاع دهیم ۱۰ میلیون میلیارد ریال پول لازم است. از این ۷۰ هزار رشته شرکت حدود ۱۸ هزار شرکت در تهران است یعنی ۲۷ درصد تجمع در تهران است که حدود ۴۲ درصد شرکت‌های رتبه بالا در تهران هستند و اگر شما نتوانید فضای خوبی برای آنها فراهم کنید مشکل آفرین خواهد بود.

گلابتونچی افزود: ۶۰ درصد پیمانکاری کشور در رتبه‌های ۴ و ۵ تمرکز دارند، اگر این نکته را با این واقعیت که ما دومین کشوری هستیم که بالاترین فارغ‌التحصیل مهندسی را دارد کنار هم بگذاریم متوجه می‌شویم در صورتی که بازار کاری برای این نیروها نباشد با یک سری نیروی کار بدون کار با سطح علمی بالا به صورت معترض اجتماعی روبرو خواهیم بود که اگر چاره‌اندیشی نشود به شکل بهمن خود را نشان خواهد داد. راه حل این موضوع هم این است که نهادهایی که می‌توانند با بخش خصوصی تعامل کنند کنار آن قرار بگیرند و راه‌های ممکن برای فعال کردن پروژه‌ها در داخل و خارج کشور را بررسی کنند. همانگونه که در ۴۰ سال گذشته ترکیه با حمایت همه جانبه از پیمانکاران خود توانسته ۲۰ درصد از بار اقتصاد را بر دوش آنها بیاندازد در حالی که ما اینجا یک سری طرح ناتمام داریم که نمی‌دانیم چگونه باید آنها را به اتمام برسانیم. پیمانکاران هم نمی‌دانند چگونه باید در سرمایه‌گذاری مشارکت کنند. اگر امروز نتوانیم برای ۴۵ هزار شرکت مهندسی نسخه مناسب ارائه دهیم فردا هیچ نسخه شفابخشی برای آنها وجود نخواهد داشت.

امضای تفاهم‌نامه

پس از اینکه آقای مهندس ترکی از دعوت دکتر گلابتونچی برای حضور در سندیکا و آشنایی با فضای این تشکل قدیمی استقبال کرد، در پایان این دیدار تفاهم‌نامه همکاری جهت انجام امور پایش پرونده‌های تشخیص صلاحیت رتبه‌های ۳، ۴ و ۵ استانی تهران، بین سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان تهران امضا شد.

۵- پس از اعلام تکمیل بون پرونده بلافاصله اقدامات مورد نظر این توافق نامه از سوی سندیکا صورت خواهد پذیرفت و پرونده به سازمان ارجاع می شود.

۶- در صورت عدم رضایت متقاضی از روند بررسی پرونده تشخیص صلاحیت در سندیکا با ارائه درخواست کتبی متقاضی، سازمان رأساً نسبت به دریافت مدارک اقدام و نتیجه را به متقاضی اعلام می نماید.

۷- سازمان پس از کنترل و بررسی مدارک ارسال شده توسط سندیکا نسبت به تأیید نهایی و صدور گواهینامه صلاحیت اقدام می نماید. در صورت وجود نواقص و ابهامات در پرونده مراتب از طریق سامانه ساجات به سندیکا اعلام می گردد.

۸- سندیکا در اجرای دستورالعمل ارزشیابی مشاوران به شماره ۱۵۲۲۹-۵-۱۵۹۲۱۵-۵ مورخ ۱۳۸۰/۷/۷ و پیمانکاران به شماره ۱۰۱/۱۵۱۵۸ مورخ ۱۳۸۲/۲/۲۲ ضمن نظارت و کنترل کیفی بر کارجاهای در دست اجرا و انجام شده توسط شرکتهای عضو در انتخاب شرکتهای برتر با سازمان همکاری و مشارکت می نماید.

۹- سندیکا در صورت نیاز شرکتهای متقاضی، می تواند با همکاری سازمان نسبت به برگزاری دوره های آموزشی فواین، آیین نامه ها، شیوه نامه ها و سایر موارد مندرج در توافقی نامه اقدام نماید.

۱۰- سندیکا موظف است همزمان با ابلاغ آیین نامه ها، شیوه نامه ها و بخشنامه های مرتبط با امور مشاوران و پیمانکاران به دستگهای اجرایی و فرارگیری آنها در شبکه اطلاع رسانی سازمان، موضوع آن را به اطلاع اعضاء خود برساند.

تصویر هرگونه اطلاع رسانی لغت توسط لشکر صافی ذیربط منجر به مسئولیت های حقوقی برای آن لشکر خواهد بود.

۱۱- حجازرمه پایش و بررسی پرونده های تشخیص صلاحیت عوامل نظام فنی و اجرایی به استناد مصوبه هیأت محترم وزیران به شماره ۹۰۲۲-۶۶۲۹-۲۰۹ مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۱۹ از طریق سامانه ساجات به حساب خزانه وزیر می گردد و مطابق این مصوبه، دریافت هرگونه وجهی از متقاضیان تشخیص صلاحیت پایش و بررسی پرونده، به نام هر شخص حقیقی و حقوقی ممنوع است.

۱۲- تسکلهای موقبله مفاد بند ۱۱ را به شکل کاملاً شفاف و روشن و در قالب نصب اطلاعیه و - به مراجعین اطلاع رسانی نماید.

بسم الله الرحمن الرحیم

شماره: ۱۰۱۸۲۶۲۷ مورخ: ۱۳۹۰/۱۱/۲۲

تاریخ: ۱۳۹۰/۱۱/۲۲

توافق نامه همکاری

لشکرهای صافی در فرآیند تشخیص صلاحیت مشاوران و پیمانکاران

پس استناد مفاد شیوه نامه شماره ۱۰۱۸۲۶۲۷ مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۲۲ این توافق نامه بین سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان تهران که از این پس سازمان و سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران، که از این پس سندیکا نامیده می شود، به منظور بهره مندی از تجارب و توانایی های علمی و فنی ایشان، برای اجرای بهینه نظام فنی و اجرایی در سطح استان از جمله تعامل در انجام امور شورای فنی و فرآیند تشخیص صلاحیت و ارزشیابی پیمانکاران، به شرح زیر، مبادله می گردد:

۱- کتبه مفاد موقبله شماره ۱۰۱۸۲۶۲۷ مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۲۲ شماره از سوی معاونین محترم رییس جمهور و رییس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور توسط لشکر صافی مورخ قبول و لازم الاجرا می باشد.

۲- سندیکا متعهد می شود نسبت به تحویل، پایش کامل، ارائه راهنمایی های لازم بر اساس آیین نامه ها و بخشنامه های ابلاغی سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و ارجاع پرونده های الکترونیکی متقاضیان به سازمان اقدام نماید. سندیکا پس از کنترل نهایی پرونده های ارسال شده توسط سندیکا نسبت به صدور گواهینامه صلاحیت و یا عودت پرونده جهت رفع نقص اقدام می نماید.

۳- شرکتهای متقاضی برای اخذ گواهینامه صلاحیت بر اساس اصلی ترین رشته فعالیت، در هنگام ارسال پرونده الکترونیک از میان گزینه های پیش روی، در صورت تمایل سندیکا حرفه ای مرتبط را برای پایش پرونده انتخاب می نمایند.

۴- توضیح سازمان بنا به حجم کار و صلاحیت می تواند پرونده های ارجاع شده به سازمان را به منظور پایش به سندیکا مرتبط ارجاع نماید و یا رأساً نسبت به بررسی اقدام نماید. همچنین سازمان در توزیع پرونده ها بین لشکرهای مختلف، متناسب با راندمان آنان، مختار است.

۵- هیچگونه معرفی مدارک بر آنچه در آیین نامه آمده است نباید از متقاضی خواسته شود و در فرآیند تشخیص صلاحیت تکلیف یا محدودیتی نباید اعمال گردد.

۲۱- معرفی نماینده صاحب نظر و ذیربط از سوی سندیکا جهت حضور در جلسات کمیته پیمان و رسیدگی به ارجاع کار و نیز همکاری در انجام وظایف مربوطه.

۲۲- حل مسخ این توافق نامه برای سازمان با توجه به جنبه حاکمیتی آن فرض شده تلقی می گردد.

۲۳- در صورت تخلف سندیکای صافی از ضوابط مندرج در این توافق نامه، حداکثر طرف مدت یکماه سازمان ابتدا با اخطار کتبی موضوع تخلف را به سندیکا متذکر می گردد و در صورت تکرار و عدم رعایت شرایط توافق نامه برای حفظ منافع موسسه، اقدام به مسخ یک جلسه توافق نامه منتهی خواهد نمود.

۲۴- در صورت ابلاغ نسخ توافق نامه از طرف سازمان، سندیکا موظف است در فرصتی که سازمان اعلام می نماید کتبه ابلاغ، مدارک و پرونده های موجود مشاوران و پیمانکاران را به سازمان و با تشکیل کمیته سازمان معرفی می کند ارسال نماید. در صورت استتک سندیکا از اجرای این مورد، موضوع ابتدا از طریق رییس محترم امور نظام فنی و اجرایی سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور حل و فصل خواهد شد و در غیر اینصورت از طریق مراجع ذیربط قانونی پیگیری خواهد شد. عموماً تمامی مسئولیت های ناشی از تأخیر در ارائه خدمات به عهده سندیکا می باشد.

۲۵- در صورت احراز نقض هر یک از بندهای مندرج در این توافق نامه از سوی سندیکا، مسئولیت کتبه خسارات وارده به عهده سندیکا مربوطه می باشد.

۲۶- هرگونه اصلاح یا تغییر در توافق نامه در چارچوب شیوه نامه مذکور در بند ۱، منوط به کسب مجوز از معاون امور فنی و توسعه امور زیربنایی سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور می باشد.

۲۷- نظارت مستمر بر حسن اجرای مقررات مذکور و عملکرد سندیکا را در رابطه با این توافق نامه به عهده مدیریت نظام فنی و اجرایی سازمان می باشد و سندیکا متعهد می گردد شرایط لازم برای انجام نظارت بر حسن اجرای مفاد این توافق نامه را فراهم آورد.

۲۸- به منظور یکسان سازی روند تشخیص صلاحیت و ایجاد وحدت رویه، حل موارد ابهام و نحوه عملکرد حوزه با درخواست سندیکا، جلسات ماهانه برگزار و مصوبات آن جهت اجرا به سندیکا ابلاغ می گردد.

۲۹- در صورت ابلاغ توافقی نامه، نوبت توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، تقاضای تجدید پس از بررسی و توافق طرفین حداکثر یکین تقاضای تجدید می گردد.

۱۳- به استناد بند ۵ ابلاغ شماره ۱۰۱۸۲۶۲۷ مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۲۲ حجازرمه بند فوق مربوط به امور پایش و بررسی پرونده ها به نیت از دولت می باشد و شامل امور مربوط به آشناسازی و تشکیل پرونده (به نیت از متقاضی) نمی شود و واحد های پایش و بررسی کتبه پرونده مجاز نیستند به امور آشناسازی و تشکیل پرونده (به نیت از متقاضی) بپردازند.

توضیح: به استناد اصل ۲۶ قانون اساسی نمی توان هیچ یک از متقاضیان را به عضویت در لشکرهای مجبور کرد و این موضوع می باشد به طور مناسب از طریق نصب آگهی به شرکتهای مراجعه کننده اطلاع رسانی گردد.

۱۴- تسکلهای موقبله به نصب صندوق اطلاعات و پیشنهادات تشخیص صلاحیت در محل فعالیت می باشد که دسترسی به صندوق جهت بررسی و کنترل صرفاً در اختیار سازمان می باشد.

۱۵- سازمان بطور مستمر نسبت به انطباق و احراز شرایط موسمی و صلاحیت فنی نیروهای شامل مرتبط با تشخیص صلاحیت تسکلهای نظارت نموده و در هر زمان که صلاح بندهای مراتب جالبی افراد را به سندیکا ابلاغ می نماید و لیکن طرف مدت ۱۰ روز موقت به اجرای آن می باشد.

۱۶- امکان انطباق نظر و بررسی مسائل و مشکلات پروژه های عمرتی و دستگهای اجرایی توسط سندیکا به صورت موردی و با تشخیص سازمان.

۱۷- انطباق نظر و ارائه پیشنهادات در خصوص ضوابط و بخشنامه ها و دستورالعمل های نظام فنی و اجرایی و ارائه ادکارها از سوی سندیکا با پیشنهاد سازمان.

۱۸- معرفی نماینده ذیربط و مجرب از سوی سندیکا جهت حضور در جلسات کمیته کنترل کیفیت مصالح.

۱۹- معرفی نماینده صاحب نظر از سوی سندیکا جهت کمک به انجام وظایف کمیته نظارت از جمله بازدید از پروژه های عمرتی با هماهنگی و تشخیص کمیته.

۲۰- معرفی نماینده مجرب از سوی سندیکا جهت کمک به انجام وظایف کمیته آموزش و پیش بینی تمهیدات لازم برای اجرای دوره های آموزشی، تهیه نشریات، گزارشات و استفاده از اشکالات لیکن جهت نیل به اهداف کمیته آموزش.

پیام آبادگران
آبان ماه ۱۳۹۷
شماره ۳۷۲

۵

۴

۳

۲۰

مهندس محمد عطاردیان
در گفت و گو با «پیام آبادگران»:

دولت باید بخش خصوصی را به رسمیت بشناسد

مهندس محمد عطاردیان در بهمن ۱۳۱۵ در تهران به دنیا آمد و فوق لیسانس خود را در سال ۱۳۳۸ از دانشکده فنی تهران دریافت کرد. وی در کنار فعالیت مستمر خود در عرصه آبادانی کشور، در جایگاه رئیس کانون عالی انجمن‌های صنفی کارفرمایی ایران، رئیس شورایی صنفی سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران، نایب رئیس شورای عالی کانون فارغ التحصیلان دانشکده فنی دانشگاه تهران، عضو شورای عالی اشتغال و عضو شورای حکام سازمان بین‌المللی کار و چند نهاد دیگر به ایفای نقش پرداخته‌اند.

با توجه به شرایط اقتصادی این روزهای کشور و در راستای برگزاری میزگردها و مصاحبه‌هایی با موضوع «شرایط پیمانکاری امروز و راههای گذر از بحران» پای صحبت مهندس عطاردیان نشستیم که نظر خوانندگان عزیز را به خواندن مشروح این مصاحبه جلب می‌کنیم.

در بخش آغازین این گفتگو مهندس مصطفی‌زاده سردبیر ماهنامه پیام آبادگران با اشاره به شرایط اقتصادی موجود

اظهار داشت، کسب نظر بزرگان صنف و برخورداری از تجربه آنها را برای جوانان ضروری میدانیم و عنوان کرد: این نقطه نظرات می‌تواند دریچه‌ای برای نگاه کردن درست به شرایط کنونی در اختیار ما بگذارد و راه را برای ارائه راهکاری مناسب هموار کند. در ادامه آقای حسن وزینی معاون سردبیر ماهنامه پیام آبادگران با اشاره به اینکه شرایط عمرانی متأثر از شرایط اقتصادی در وضعیت ویژه‌ای قرار گرفته عنوان کرد: با توجه به تجربیات حضرتعالی صنعت احداث در این وضعیت چگونه قابل تبیین است؟

مهندس محمد عطاردیان در پاسخ به این سوال عنوان کرد: مشکل ما مشکل مملکت است و وضع اقتصادی که به آن گرفتار شده‌ایم بخشی از وضعیت کل کشور است. برنامه اقتصادی دولت اصولاً اشتباه است. این مطلب را بنده در شورای عالی اشتغال که با حضور رئیس جمهور یا معاون اول وی تشکیل می‌شود نیز بیان کردم. اگرچه جلسات شورای عالی اشتغال که در دوره دولت یازدهم و دوازدهم تشکیل شده بسیار اندک بوده ولی من در آن جلسات نیز سخنان خود را عنوان کردم که آن را شنیدند و دوباره

حرفهای خود را ادامه دادند، یا زبان من الکن است و یا برنامه آنها چیز دیگری است. در همه جای دنیا وقتی کشور دچار بحران بیکاری می‌شود حتی در جاهایی که پروژه‌ها شروع نشده، یک سری پروژه زیربنایی را شروع می‌کنند که مردم بلافاصله سر کار بروند. در کشور ما تنها جایی که طی سالهای بحران به آن توجه نشده بخش عمران است.

عطاردیان با بیان اینکه گرفتاری ما از سال ۸۴ یعنی در دولت نهم و دهم شروع شد و در دولت یازدهم و دوازدهم ادامه یافت، خاطرنشان کرد: در فیلمی که مربوط به زندگینامه من است بسیاری از مشکلات را به صراحت توضیح داده‌ام، به هر حال حداقل مسئله این است که دولت به دلایلی بدهکار شده است. منابع ایران با این سیاست که نمی‌خواهیم بحران داخل کشور ایجاد شود و برای جلوگیری از آن باید در بیرون کشور با گروههایی مانند داعش جنگید، با این سیاست امنیتی که نسبت به منطقه ایجاد شده است، نتیجه اش آن است که دولت بدهکار شده و پول ندارد که بدهی خود را به کسانی که کار عمرانی انجام می‌دهند پرداخت کند و کارها خوابیده است. برای تکمیل این

که در جامعه پیمانکاران را خون آشام و استثمارگر می‌نامیدند اما حداقلش این است که امروز به ما و سایر سازندگان کشور حداقل به ظاهر احترام می‌گذارند. تغییر فکر دولتمردان و مردم پس از بحران و در سالهای گذشته به علت مبارزه بخش خصوصی بوده که خود را قبولانده است. حتی رهبرانقلاب هم می‌گویند کار را به بخش خصوصی بدهید. قانونهای خوبی هم در این باره وجود دارد ولی متأسفانه اجرا نمی‌شود. بنابراین ما باید ادامه دهیم و با سعی و کوشش و یافتن راه مناسب این مسیر را طی کنیم. امیدوارم موفق شویم و پروژه‌های بیشتری را برای سایر پیمانکاران راه بیندازیم.

چه باید کرد؟

در این بخش از مصاحبه مهندس

همه مشکلات برای آنها پول نقد پرداخت می‌شود. می‌توان آرامشی ایجاد کرد که سرمایه خارجی به ایران بیاید. بخش خصوصی می‌تواند در این زمینه اقدام کند چرا که دولت توان آوردن سرمایه‌گذار خارجی را ندارد چرا که سرمایه‌گذاران با دولت بدهکار کار نمی‌کنند اما با بخش خصوصی کار می‌کنند. ضمن این که این روند مشکل است و دولت باید تضمیناتی بدهد که بخش خصوصی بتواند سرمایه‌گذار خارجی بیاورد. در این مورد بخش خصوصی کارهایی را آغاز کرده است.

مهندس عطاردیان ادامه داد: باید پول آورد و کار عمرانی را راه انداخت. پولی برای بخش خصوصی نمانده که برود جاده بسازد و پول خود را از محل عوارض درآورد، ضمن این که اجازه نمی‌دهند

مصطفی‌زاده سردبیر ماهنامه با بیان این که واقعیت این است که دولت پول ندارد و کار عمران را به حال خود رها کرده است، عنوان کرد: این بی‌توجهی دولت در حالی است که بخش خصوصی در کار عمرانی خوداتکا شده است و دولت با ندانم‌کاری سهوی دارد این نیروها را از بین می‌برد. نیروهایی که توانسته‌اند سدهای عظیم و راههای بزرگی بسازند، خط لوله و پالایشگاه‌های ماندگاری به پا کنند که تصاویری از این پروژه‌های برجسته هم بر روی دیوار اتاق شما نصب شده، اما این دانش فنی دارد از بین می‌رود. برای جلوگیری از این مسئله چه باید کرد.

نرخ عوارض را این بخش تعیین کند و خود نرخی می‌گذارند که صرف نمی‌کند و کسانی که این کار را شروع کرده‌اند به استثنای پیمانکارانی که پروژه راههای پرترافیک را انجام داده‌اند، گرفتار شده‌اند. به نظر من راه حل ما نشستن و فکر کردن و یافتن راه است. خاصیت مهندس این است که نباید برای او بن بست باشد، و ناچار است باید یا راهی بیابد یا راهی بسازد. درست است که در بحران بدی قرار گرفته‌ایم اما قبلاً هم تجربه عبور از این بحران را داشته‌ایم. بعد از انقلاب برای بخش خصوصی بحران شدیدی ایجاد شد به طوری

کارهای نیمه تمام که حجم بزرگی دارد و با برآوردی که قبلاً شده حدود ۱۲۰۰ و به روایتی ۱۶۰۰ میلیارد تومان پول نیاز است. در هر حال این کارها نیمه کاره رها شده و سرمایه‌ای که در آنها به کار رفته بود در حال پوسیدن است و باید دید چرا به اینها اولویت ندادند؟ مشکل دیگری که از اول دولت نهم شروع شد، و اگر همه این مسائل نبود به تنهایی می‌توانست ما را زمین‌گیر کند یارانه‌ای است که به همه مردم می‌دهند گرچه اندک است.

یارانه ایران را زمین‌گیر می‌کند

در پاسخ به این سوال که به نظر شما تاثیر پرداخت یارانه در اقتصاد کشور با چه مکانیزمی عمل کرده است، مهندس عطاردیان عنوان کرد: در یکی از جلساتی که بنده در ILO صحبت کردم عنوان کردم یارانه ایران را زمین‌گیر می‌کند چرا که دادن یارانه سالانه ۴۰ تا ۵۰ هزار میلیارد تومان هزینه دارد. اگر از همان موقع بودجه یارانه را به کارهای عمرانی اختصاص می‌دادند لازم نبود یارانه‌ای پرداخت کنند چون به این ترتیب خود مردم حقوق داشتند، و نیازی به این پول نداشتند. حالا به مشکل برخوردیم و دولت نمی‌تواند پرداخت آن را قطع کند و عنوان می‌کند زمان پرداخت یارانه که می‌شود عزا می‌گیرد. مگر ما هر سال چقدر بودجه عمرانی داشته‌ایم؟ تقریباً اندازه همین پول یارانه. حالا اگر این پول را که همین‌گونه دارد هدر می‌رود بابت قرضی که دولت به پیمانکاران دارد پرداخت می‌کردند، کارها نیمه کاره نمی‌ماند.

سرمایه‌گذاران با دولت بدهکار کار نمی‌کنند

وی در پاسخ به این سوال که حال چه باید کرد عنوان کرد: دولت نمی‌تواند یارانه را قطع کند. این بحران ایجاد شده و راه برگشت تقریباً بسته است. حال چه باید کرد؟ به نظر من همکاران ما هر چقدر هم گرفتار باشند لازم نیست با هر قیمتی و در هر شرایطی کار بگیرند. خیلی از پروژه‌ها مانند کارهای اولویت‌دار، کارهای مرزی، دریاچه ارومیه و... هستند که علی‌رغم

فرمودید بخش خصوصی باید به فکر خود باشد اما ما چه کار باید بکنیم که نیروهای کارآمد و شرکتهایی که با هزینه ملت درست شده‌اند سرپا بمانند و از بحرانی که اسم برده می‌شود عبور کنند؟ چه کار باید بکنیم که تحصیل کرده‌های ما به خاطر نان شب مهاجرت نکنند و در کشور بمانند.

در پاسخ به این سوال مهندس عطاردیان عنوان کرد: ما باید با همان فکری که دولت‌مردان می‌کنند کار خود را انجام دهیم، برای مثال وقتی آنها می‌خواهند محصولات غیرنفتی صادر کنند نیاز بسیاری به حمل و نقل دارند و ما هم باید وارد خط آنها شویم و همکاری ایجاد کنیم و آن را ادامه دهیم. همین حالا و علیرغم بی‌پولی برای دولت ساخت راه آهن جمهوری اسلامی اولویت دارد و راه آهن به دلیل درآمدی که خود دارد می‌تواند ۱۵ درصد پروژه‌ها را تامین کند. حتی به ما گفتند ۱۵ درصد منابع را تامین کنیم که عنوان کردیم پول نداریم و پیشنهاد دادیم کاری که باید ما انجام دهیم به پیمانکاران خود آنها واگذار کنیم تا از محل درآمد آن این مبلغ تامین شود. گفتند ۸۵ درصد چه می‌شود که ما گفتیم از کشورهایی مانند روسیه و چین که ظاهراً دوست ایران به شمار می‌آیند سرمایه‌گذار می‌آوریم. یعنی حاضریم سرمایه‌گذار دعوت کنیم به شرطی که دولت سرمایه‌گذاری آنها را به وسیله بیمه قابل قبول آنها تضمین کند. ما هم تضمین لازم برای قرارداد را می‌دهیم. از طرفی سرمایه‌گذاران ساورین گارانتی Sovereign guarantee می‌خواهند که این ضمانت تنها توسط بانک مرکزی ممکن است هر چند در آستانه تحریم قرار دارد. بنابراین به جای قهر با غرب باید با نگاه به شرق با غرب تعامل کنیم.

وی افزود: بنده نامه‌ای به وزیر راه و شهرسازی نوشتم، نامه‌ای که وزیر آن را رنج‌نامه نامید و در آن نوشته‌ام که بنده ۲۸ میلیارد تومان از بانکها وام گرفته‌ام و تا کنون ۸ میلیارد تومان بابت آن بهره داده‌ام و اگر زمان بیشتری بگذرد بدهی من از طلبم بیشتر می‌شود، همچنین

عنوان کرده‌ام با وجود همین شرایط ۳۶۰ کیلومتر راه طی ۵ سال گذشته در منطقه محروم سیستان که کسی جرأت کار در آن را ندارد ساخته‌ام و با این که پول آن را دریافت نکرده‌ام اما کار را تعطیل نکرده‌ام و از وزیر خواسته‌ام در برابر چنین مسئولیت‌پذیری‌هایی که پیمانکاران نشان می‌دهند برای بهبود شرایط بخش خصوصی و تسهیل فضای کار آن حرکت کنند.

مسئولیت اجتماعی پیمانکاران

در ادامه آقای وزینی با اشاره به اینکه دولت هر کجا کم می‌آورد از بودجه عمرانی برداشت می‌کند عنوان کرد: در این شرایط ما با پارادوکسی مواجه هستیم، از طرفی در اجرای مسئولیت اجتماعی پیمانکاران برای کمک به جامعه در شرایط بحرانی برای ایجاد اشتغال و سرپانگه داشتن سرمایه اجتماعی و دانش فنی موجود در این بخش نیازمند توسعه کارهای زیربنایی هستیم، از طرفی دولت علیرغم نیاز خود برای کار عمرانی از آن استقبال نمی‌کند، این پارادوکس را چگونه باید حل کرد که سرمایه عمرانی حفظ و

یکی از مشکلات اساسی این کشور است که باید چاره‌اندیشی شود. چشم‌انداز پیش رو روشن نیست، اما این امر نباید ما را ناامید کند، ما باید در یک شرایط مصالحه‌آمیز و تعاملی کار کنیم و ورق را به سمت توسعه برگردانیم. در این راه باید اعضای صنف منسجم باشند، طوفان فکری درست کنند و با اعتقاد به این که «با راهی خواهیم یافت یا راهی خواهیم ساخت» راه را پیدا کنند. راه بسته نیست

مسئولیت اجتماعی محقق گردد. در پاسخ به این سوال مهندس عطاردیان عنوان کرد: فرض کنید ۵ میلیارد یورو وارد کشور شود و تصور کنید چه کارهای بزرگی می‌توان با آن انجام داد. در حدود ۱۵-۲۰ شرکت را می‌توان سامان داد که کار کنند و وقتی این کارها با موفقیت مواجه شد می‌توان سرمایه‌گذارانی از موسسات مالی نظیر بانکهای چینی آورد و با آنها مذاکره کرد. اگر این مذاکرات به نتیجه برسد یک یا چند پروژه راه می‌افتد و می‌تواند یک الگو باشد. در این باره ما در حال مذاکره با دولت هستیم. حتی قانون این بود که وقتی سرمایه‌گذار ارزی می‌آورد بردن سرمایه و سودش را با ارزش تضمین کنند، اما با توجه به نوسانات نرخ ارز ما به دولت فشار آوردیم که تا ۵ درصد نرخ مابه‌التفاوت را سرمایه‌گذار به عهده بگیرد و بیش از آن را دولت تقبل کند که مصوبه این کار گرفته شده و با این روش خیال سرمایه‌گذار جمع خواهد شد. در این شرایط است که سرمایه عمرانی حفظ می‌شود و مسئولیت اجتماعی دولت و بخش خصوصی محقق می‌گردد.

دولت اوراق را به مردم بفروشد

در ادامه آقای وزینی عنوان کرد در زمینه جذب سرمایه‌های داخلی چه اقداماتی می‌توان انجام داد که مهندس عطاردیان عنوان کرد: مردم در ایران پول دارند. به دلیل این که بانک ۱۵-۲۰ درصد سود می‌دهد یا طلا می‌خرند یا سکه که سرمایه‌گذاری مطمئنی نیست. دولت به راحتی می‌تواند پول مردم را با اوراق مشارکتی که ۲۵ درصد سود دارد جذب کند، سرمایه‌گذاری خارجی هم کمتر از این تمام نمی‌شود، درست است که برای سرمایه‌گذاری خارجی ۳ درصد سود می‌گیرند ولی هزار و یک جور هزینه دیگر از جمله مابه‌التفاوت نرخ ارز و گارانتی دارد، بنابراین دولت به جای اینکه اوراق را سه ساله و ۱۰ ساله به پیمانکاران بدهد آنها را به مردم بفروشد و با پول آن کارها را به اتمام برساند.

وی افزود: دولت باید بانکها را به شرکت در پروژه‌های عمرانی تکلیف کند و آنها را

استفاده کنند و شرایط را در جهت منافع خود و منافع ملی رقم بزنند.

چشم انداز صنعت احداث

در پایان این میزگرد آقای وزینی از مهندس عطاردیان خواست تا چشم اندازی که در شرایط کنونی برای صنعت احداث متصور است، تشریح کند که ایشان عنوان کرد: اگر امروز با همین روند ادامه یابد ساختارهای اقتصادی و اجتماعی از هم می‌پاشد. وظیفه ما است که راه دولت را عوض کنیم. متأسفانه دولت به تهابی توان اصلاح این شرایط را ندارد و بخش خصوصی باید وارد میدان شود. نیروی صنعت احداث نیروی بزرگی است. من دوره‌ای را در سال ۱۳۴۰ به یاد دارم که برای ساخت اتوبان ۴۰ کیلومتری از تهران به کرج در شرایطی که دولت پول نداشت به پیمانکاران گفتند بیایند کار بگیرند و در مقابل آن سفته ۶ ماهه دریافت کنند، در همین سندیکا همکاران جمع شدند و بانک کار را درست کردند، بانک سفته دولت را خرد می‌کرد و به پیمانکاران پول می‌داد که کار کنند. ما همین کار را بعد از انقلاب با تاسیس بانک کارآفرین انجام دادیم که متأسفانه دفتر اجرای فرمان امام ۴۰ درصد سهام آن را خرید و آن را از شکل یک بانک خصوصی بیرون آورد. این دخالتی که خصلتی‌ها و حاکمیت می‌کنند و هر جا پولی است قبضه می‌کنند و از شرکت‌های وابسته به خود مالیات نمی‌گیرند یکی از مشکلات اساسی این کشور است که باید چاره‌اندیشی شود.

چشم انداز پیش رو روشن نیست، اما این امر نباید ما را ناامید کند، ما باید در یک شرایط مصالحه‌آمیز و تعاملی کار کنیم و ورق را به سمت توسعه برگردانیم. در این راه باید اعضای صنف منسجم باشند، طوفان فکری درست کنند و با اعتقاد به این که «یارهای خواهم یافت یا راهی خواهم ساخت» راه را پیدا کنند. راه بسته نیست، و بنده در همین شرایط شرکتی در بخش خصوصی را می‌شناسم که با ۱۲ هزار کارگر کار می‌کند و موفق است.

همراه است. در این شرایط فراخواندن سرداران برای کنترل ناآرامی‌ها باعث آزادی عمل گروه‌های افراطی می‌شود. وی در پاسخ به این سوال که رسالت پیمانکاران در شرایط کنونی چیست، عنوان کرد: پیمانکاران باید این ایده را گسترش دهند و دولت را وادار کند که در سیاست‌ها و عملکرد خود تجدید نظر کند چنان که ما با تلاش خود در سندیکا سازمان مدیریت را به مسیر اعلام تعدیل‌های واقعی سوق دادیم و حالا تعدیلی که ابلاغ می‌شود ۶۰ درصد بیشتر از تعدیل‌هایی است که قرار بود اعلام شود. دولت باید کارهای نیمه تمام را با کمک بخش خصوصی به اتمام برساند

و برای این منظور در بخش خصوصی اعتمادسازی کند. از طرفی جذب سرمایه‌گذار خصوصی را با رفع موانع موجود عملی کند. عطاردیان در ادامه گفت: ما برای رسیدن به این چشم انداز به شدت تلاش می‌کنیم تا هم خود و هم کشور را نجات دهیم. البته قانع کردن برخی از اعضای صنف به این تغییر رویه کار دشواری است چرا که اغلب پیمانکاران تا کنون کارگزار دولت بوده‌اند. اعضای صنف باید بدانند کسی برای آنها کاری انجام نمی‌دهد و خود آنها هستند که باید از امکانات و فرصت‌هایی که دولت خواسته و ناخواسته در اختیار آنها قرار می‌دهد

از نزول خواری برحذر دارد. جهت بانکها باید عوض شود. البته بانکها می‌ترسند که وارد کار عمرانی شوند و ضرر کنند و دولت باید تضمینی هم به آنها بدهد و از محل پروژه‌ها سودی بیش از آنچه بانکها از محل بهره گرفتن درمی‌آورند برای آنها در نظر بگیرد.

دولت کارهای نیمه تمام را با کمک بخش خصوصی به اتمام برساند

در این بخش آقای وزینی عنوان کرد آیا مشکل دولت تنها مسئله نقدینگی است؟ و ممکن نیست پول حاصل از اوراق را جای دیگر هزینه کند؟ که مهندس عطاردیان خاطر نشان کرد: دولت باید

احساس خطر کند و بداند این تنها راه حل است و تا فرصت از دست نرفته باید بخش خصوصی را به رسمیت بشناسد و با به حرکت درآوردن این بخش اشتغال‌زایی ایجاد کند. در حال حاضر ۲۲ میلیون نفر در طبقه فرودست کشور وجود دارند که مستعد پیوستن به گروه‌های افراطی هستند، از طرفی اعتصاب حاصل از نارضایتی اقتصادی نیز دیده می‌شود که یا دولت‌مردان آن را احساس نکرده‌اند یا بر این گمان هستند که می‌توانند به این تحركات اجتماعی فائق شوند. متأسفانه افرادی که حاشیه‌نشین و بسیار فقیر هستند چیزی برای از دست دادن ندارند و تحركات آنها عموماً با خشم بیشتری

اشاره:

پس از حضور نمایندگان سندیکا در کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی و اعلام مشکلات حال حاضر صنعت احداث با نمایندگان محترم کمیسیون برای راهیابی از این شرایط سخت و دشوار ریزی نمودند پس از جلسه مذکور مقرر گردید تشکلهای حوزه صنعت احداث طی نامه ای مکتوب مشکلات و راهکار عبور از وضعیت فعلی را به کمیسیون محترم اعلام نمایند. به همین دلیل نشست با حضور نمایندگان سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران به همراه پنج تشکل حوزه صنعت احداث برگزار شد و پس از جمع بندی نظرات، شرایط نابسامان قراردادهای طرح های عمرانی کشور و توقف تدریجی پروژه ها و راهکارهای پیشنهادی طی نامه ای مکتوب خطاب به جناب آقای دکتر تاجگردون ریاست محترم کمیسیون تلفیق و برنامه و بودجه مجلس اعلام گردید که جهت اطلاع خوانندگان گرامی منتشر می گردد.

تاریخ: ۱۳۹۷-۰۵-۰۵
شماره: ۹۷-۵۹۴۴
پوسته: ندارد

کسروی نمایندگی در گردش مالی و عدم امکان تامین کالاهای اساسی پروژه ها در شش ماهه اول سال ۹۷ به دلیل افزایش در بازار از

۱- با تشکلهای پیمانکاران و مهندسان مستشار در مواجهه با مشکلات اقتصادی پیش گفته و عدم تصمیم گیری کارفرمایان محرمی طرحها در نحوه ارائه طرح و یا خنثی آن، تحلیل فنان به شرحها و روزه ها

۲- تنوع مصالح در برخی فصولهای فهارس بها که قیمت اقلام موجود در آنها با روندهای متفاوت از افزایش قیمت ارز تاثیر می گیرد.

۳- ظهور ناپایداری و حساسیتی که در تعیین نرخ واقعی مصالح، تجهیزات، دستمزدها ماشین آلات و سایر بکتر گرفته می شود که به واقفیت نیز نزدیکند. احتمالاً پشت ساختن نشا سبه پروژههای نمونه که توسط سازمان محترم برنامه به منظور استخراج شاخصهای تعدیل انتخاب می شوند شاخصهای تعدیل خروجی با واقفیت نامتناسب بوده و جبران افزایش واقعی هزینه را نمی کنند.

۴- پرداخت تسهیلات بصورت غیر نقدی با انواع اقلام مالی اسلامی و به سروسیمهای مختلف و بدون اطلاع ذینفعان از مبلغ و تاریخ که نهایتاً به حفظ واقعی قدرت خرید مورد نظر فلان گذار نمی آید.

۵- شاخصهای تعدیل اعلامی، نامتناسباتی بهای کالاهای که افزایش جهشی دارند را پوشش نمی دهد.

تشکلهای صنعتی صنایع ساختمانی، راهکارهای زیر را به تکلیف "راهکارهای کوتاه مدت" و "راهکارهای بلند مدت" در شهاده می نمایند تا در صورت تلبه و ا حویبه به منظور فعال شدن طرحها و پروژههای عمرانی زمین گیر شده و تداوم فعالیت طرحهای عمرانی در شرایط اقتصادی با ثبات و زیادت بکتر گرفته شوند.

الف- اقدامات کوتاه مدت پیشنهادی

الف-۱- اعلام شاخصهای تعدیل، بصورت گزینی برای اقلامی که دارای اقلام با تاثیر زیادی متفاوت از ارز و افزایش بهای کالا و خدماتند در شرایط بی ثبات اقتصادی هستند.

الف-۲- پرداخت تعدیل و مهله تفاوت خرید کالاها بر اساس مهله تفاوت قیمت لیست مندرج در قرارداد بر زمان خرید کالا و قیمت زمان ارائه پیشنهاد.

تاریخ: ۱۳۹۷-۰۵-۰۵
شماره: ۹۷-۵۹۴۴
پوسته: ندارد

جناب آقای دکتر تاجگردون
ریاست محترم کمیسیون تلفیق و برنامه و بودجه - مجلس شورای اسلامی
موضوع: شرح شرایط نابسامان قراردادهای طرحهای عمرانی کشور و
راهکارهای پیشنهادی جهت عبور از وضعیت نابسامان قراردادهای طرحها و پروژههای عمرانی

با سلام و احترام،

در ابتدا لازم می باشد مراتب سپاسی قدرانی خود را از بابت دعوت نمایندگان سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران جهت حضور در جلسه مورخ ۹۷/۰۵/۱۱ کمیسیون محترم تلفیق و برنامه و بودجه علنه شده نمایان و ادای توجیهات واقع به شرایط نامناسب طرحهای عمرانی در شرایط اقتصادی فعلی کشور و مشکلاتی که زمینه توقف تدریجی این طرحها و در دستگویی پیمانکاران طرف قرارداد را موجب شده اعلام می نماید.

همچنین مراتب تشکر خود را از توجه و در نظر گرفتن نمایندگان محترم کمیسیون تلفیق و برنامه و بودجه که با هدف تسهیل اشتغال توسعه کشور را دارند و تصمیم گیری بنده فنی و مالی شرکتهای پیمانکاری بخش خصوصی محرمی طرحهای عمرانی و استفاده از ظرفیت این دستگاهها را که طی فریب ۷۰ سال با سرمایه گذاری خالص مردم و دولت ایجاد شده اند را مانع توسعه کشور دانسته و راهکارهای پیشگویی از ادامه این روند مخرب را می جویند، تشکر نماید.

با توجیه پس از جلسه برگزار شده در کمیسیون تلفیق و برنامه و بودجه، نمایندگان سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران مراتب را با شکل های صحنی ارسال کرده نامه حاضر طرح و مشتملاً به اقتضای موارد زیر، موافق اصلی در بروز مشکلات پیش روی تداوم فعالیت طرحهای عمرانی تخصیص داشته اند.

۱- افزایش غیر قابل پیش بینی مبلغ اولیه قراردادهای عمرانی با تعدیل متعلقه که منجر به:

- مشکلات تعیین مالی اقلامی طرحها و پروژهها
- به تاثیر فنان پرداخت مطالبات صورت وضعیتهای تکمیل کرده و تعدیل.

تاریخ: ۱۳۹۷-۰۵-۰۵
شماره: ۹۷-۵۹۴۴
پوسته: ندارد

۱- در نظر گرفتن تسهیلات برای شرکتهای پیمانکاری و مهله سال -۹۷ از جمله تسهیلاتی که در شرایطی سببه ای و با وجودی جزئیات پروژهها

۲- احداث عیانت نشا بلکنی در شرایط فعلی بدون توجه به معوقات بلکنی و چگ و گشتن برای شرکتها در مناقصات و شروع فعالیت با حذف ایجاد اشتغال و ادامه حیات فنان بخش خصوصی

۳- خنثی شدن اثر افزایش مجدد قوانین تعدیل نسبت دستورالعملهای اعلامی لازم را دستورالعمل برگزاری جلسات مورد نظر محترم فلان که تا کنون فرموده شد، قبل از ابلاغ شاخصهای تعدیل بکتر گرفته شده معقول فرموده و با توجه به ادامه شدن خسارت فنان تعدیل توسط سازمان محترم برنامه و بودجه تسریع در برگزاری جلسات مورد نظر بکتر گرفته می گردد.

در پایان مجدداً از حسن توجه محترم فلان و تسریع در صدور دستورالعمل لازم بکتر گرفته می گردد.

سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران
سندیکای شرکتهای ساختمانی و صنعتی ایران
سندیکای صنعت برق ایران
سندیکای مهندسان مشاور ایران
سندیکای مهندسان مشاور ایران
سندیکای مهندسان مشاور ایران
سندیکای مهندسان مشاور ایران

تاریخ: ۱۳۹۷-۰۵-۰۵
شماره: ۹۷-۵۹۴۴
پوسته: ندارد

الف-۱- پرداخت تعدیل و مهله تفاوت خرید کالاها بر اساس مهله تفاوت قیمت لیست مندرج در قرارداد بر زمان خرید کالا و قیمت زمان ارائه پیشنهاد.

الف-۲- تسریع در پرداخت صورت وضعیتهای تکمیل کرده و تعدیل.

الف-۳- ایجاد تفاوتی کلی در نحوه استخراج شاخصهای تعدیل از طریق انتشار کتبلی پروژههای نمونه در سایت نظام فنی و اجرایی.

الف-۴- بازنگری در دستورالعمل نحوه جبران آثار ناشی از افزایش نرخ ارز در پیمانهای قلمه تعدیل، با رویکرد جبران واقعی افزایش قیمتها.

الف-۵- خرید مواد، مصالح و تجهیزات اصلی طرحها و پروژه ها از محل اعتبار طرح توسط کارفرمایان تا زمان ابلاغ شاخصهای تعدیل و افزایش سقف مهله ۸۱.

الف-۶- صدور مجوز برای خنثی قراردادهای دارای قابلیت خنثی به نقضای پیمانکار و مهندس مشاور در شرایط نامشمار.

ب- اقدامات بلند مدت پیشنهادی

ب-۱- عدم برگزاری مناقصاتی که در آن تعدیل پرداخت نمی شود و حداقل در شرایط فعلی.

ب-۲- معیار شرمین تاثیرات قراردادهای تاریخ ۹۷/۰۵/۱۱ به مدت حداقل ۶ ماه.

ب-۳- صدور اجازه به کارفرمایان جهت جبران و پرداخت مهله تفاوت و بهای از قرارداد که هزینه های آنها به صورت موردی با شاخصهای تعدیل جبران نمی گردد.

ب-۴- صدور مجوز لازم برای صدور ضمانتنامه های ارزی برای بازپرداخت حسن انجام تعهدات پیش پرداخت و فوریه به بلکنی.

ب-۵- صدور تقاضای دولتی برای استفاده از تسهیلات مالی طرحی (مانند).

ب-۶- فراهم نمودن زمینه استفاده از منابع صندوق توسعه ملی در تسهیلات مالی طرحها.

پیمان آبادگران
آبان ماه ۱۳۹۷
شماره ۳۷۲

نگاهی به اهداف نکوداشت

هفتادمین سال تاسیس سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران

هفت دهه نشان افتخار با فرازو نشیب‌های گه سخت و گه جانگاہ، افتخار صنعت مهندسی ساخت کشور عزیزمان ایران است که در قالب سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران به حقیقت تبدیل شده است. مقرر شده است در نهم بهمن ماه سال جاری در تالار بین‌المللی قلم از مجموعه کتابخانه ملی کشور از این هفتاد سال تلاش اعضای سندیکا تقدیر به عمل آید. اما آنچه که مشخص و مبرهن است، هدف اصلی این نکوداشت می‌باشد، نشان دادن اتحاد و انسجام اعضای سندیکا در قالب یک مجموعه واحد، بازبینی هفتادسال عمر سندیکا در قالب یک قاب نکوداشت، رساندن صدای جامعه آبادگران به حاکمیت، تثبیت جایگاه منحصربفرد سندیکا در صنعت احداث، تکریم و تقدیر از پیشکسوتان و اعضای توانمند سندیکا و در نهایت تصویب بیانیه پایانی نکوداشت که سخن اعضای سندیکا خواهد بود که می‌تواند دربرگیرنده سیاست پیشروی این اجتماع متخصص آبادگر باشد. از برنامه‌های مورد توجه در این نکوداشت، دعوت از افراد شاخص و تاثیرگذار در آبادانی ایران اسلامی است که با درایت و پشتکار هیات مدیره محترم سندیکا در حال انجام است.

حضور چهره‌های سرشناس و مقامات عالی رتبه کشور و میهمانان ویژه نکوداشت تمامی افرادی که از مدیران ارشد دولتی و خصوصی بوده و مدیریت ایشان مرتبط با صنعت احداث و آبادانی کشور سربلند ایران است، میباشد.

معرفی چهره‌های ماندگار صنعت احداث و آبادگران ایران از دیگر برنامه‌های این مراسم بوده که با پرده برداری از سردیس چهره‌های ماندگار، همان کسانی که در آبادانی کشور سهم مهمی داشته‌اند و وجود ایشان تاثیر ماندگار بر این صنعت داشته است، خواهد بود. در این بین هستند کسانی که چهره در نقاب خاک کشیده‌اند اما یاد و تلاش ایشان جاویدان باقی مانده است.

نگارش کتاب نکوداشت که مجموعه‌ای است از فعالیت‌های سندیکا و اعضای آن، دست نوشته‌های افراد صاحب نظر در این عرصه و مقالات تخصصی در راستای اهداف نکوداشت که در دست تهیه است.

در ادامه اشاره‌ای می‌شود به سخنان تعدادی از متخصصین و پیشکسوتان این حرفه که در قالب مصاحبه حضوری انجام گرفته است.

مهندس صدر هاشمی نژاد: آبادگری در ایران

بومی شده است

مهندس صدر هاشمی نژاد، عضو شورای عالی سندیکا در ابتدای سخنان خود با گرمی داشت یاد افرادی که به طور مستمر و اثرگذار در صنعت احداث و آبادانی کشور نقش داشته‌اند گفت: پیش از ظهور پیمانکاران بزرگ ایرانی، شرکتهای خارجی از دول مختلف در ایران حضور داشتند و ایرانی‌ها می‌بایست با عنوان کار دست دوم در کنار این شرکت‌های خارجی نقش ایفا می‌کردند. وی افزود: هم اکنون تمام تخصص‌ها و فعالیت‌های سازندگی در ایران بومی است و در تمامی این موفقیت‌ها سندیکا جایگاه اثر بخشی داشته است.

مهندس گل‌سرخی: وجود سندیکا اثر بخش است

مهندس گل‌سرخی از پیشکسوتان صنعت احداث ایشان اعتقاد دارد وجود سندیکا باعث یک انسجام و یکپارچگی و اثر بخشی در بین شرکت‌های عضو شده است وی با اشاره به تفکیک شدن انجمن‌های دیگر از پیکره سندیکا، طرح فدراسیون شرکتهای ساختمانی و انسجام دوباره اعضای مهندسین پیمانکار صنعت ساخت را بسیار

کاربردی و مهم در آبادانی ایران می‌داند و وجود سندیکا را برای تسهیل امور آموزشی، ارتقاء و تجهیز کارگاه‌های شرکتهای عضو موثر و اثر بخش می‌داند.

مهندس عطایی: جایگاه سندیکا در مدیریت کلان کشور

قابل انکار نیست

آقای مهندس عطایی عضو شورای عالی سندیکا با اشاره به اینکه اصولاً پیمان بستن و وفاداری به عهد و پیمان ریشه دینی دارد و پیامبران ما به خصوص پیامبر اسلام (ص) بر آن تاکید زیادی داشته‌اند، گفت: صنعت پیمانکاری در کشور جایگاه ویژه‌ای در کشور دارد. وی افزود: جایگاه

مهم این صنعت در آبادانی و ساخت زیرساخت‌های کشور چنان است که نقش سندیکا به عنوان تشکلی که نمایندگی جامعه پیمانکاری ساختمانی کشور را بر عهده دارد، در مدیریت کلان صنعت احداث غیر قابل انکار است.

دکتر گلابتونچی: کارنامه اعضای سندیکا امیدوار کننده است

آقای دکتر ایرج گلابتونچی دبیر سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران اعتقاد دارد: همان‌گونه که سندیکا بر اثر نیاز به هم‌اندیشی و همکاری تشکیل شده است، باید ادامه مسیر بدهد تا با هم با هم‌اندیشی و مشارکت بتواند مشکلات پیشروی شرکت‌های عضو را به بهترین روش

حل کند. دکتر گلابتونچی می‌گوید کارنامه شرکتهای عضو سندیکا دلیل کافی برای نشان دادن توان سندیکا است و امید است در این مسیر پرفراز و نشیب و شاید بهتر گفته شود پرنشیب و فراز، سندیکا پیروزمندانه‌تر به سرانجام و موفقیت برسد.

در کمپ آموزشی جامع در سندیکا بررسی شد

تبیین قانون مالیات‌های مستقیم

نیستیم و از عملیاتی که مجموعه مالی ما در طول سال انجام می‌دهد غفلت می‌کنیم تا جایی که یک سند ساده برای ما در درس درست می‌کند.

وی افزود: تا جایی که به سندیکا مربوط است برای اصلاح برخی قوانین و جا انداختن رویه‌های درست در مراکز اجرایی تلاش می‌کند، در مقابل پیمانکاران هم باید برای آشنایی با قوانین تلاش کنند. با آمدن قانون مالیات‌های مستقیم جدید روتین‌های ذهنی حسابداران به هم ریخته، و باید درباره آن دقت کرد. علی‌الخصوص که هنوز تبعات قانون مالیات جدید برای همه شرکتها نمود نداشته که به صورت تجربه برای کادر مالیاتی شرکتها مورد استفاده قرار گیرد.

مهندس مسعودی خاطر نشان کرد: سندیکا معتقد است که باید این قانون شناسایی شود که این اتفاقات به تجربیات تلخی برای اعضا تبدیل نشود. در همین راستا برگزاری این کارگاه‌های آموزشی تلاش دارد

مالیاتی، معافیت‌های مالیاتی و تخفیفات، نحوه محاسبه استهلاک و بررسی آئین نامه جدید تحریر دفاتر، نحوه اجرای ماده ۱۶۹ و ارسال اطلاعات خرید و فروش فصلی، فرآیند دادرسی مالیاتی و نکات مهم در هیات‌های حل اختلاف بود.

لزوم تبیین قانون مالیات

در ابتدای این جلسه مهندس سیامک مسعودی رئیس کمیسیون قوانین و مقررات سندیکا ضمن خیرمقدم به حضاران عنوان کرد: تجربیات سندیکا از آنچه به شکل گله و شکایت یا با فرمتهای قانونی به هیات مدیره منعکس شده نشان می‌دهد با وجود این که بی‌عدالتی‌هایی در قانون و ضوابط هست و مجریان قانون هم همواره وظایف خود را به درستی انجام نمی‌دهند و گاه تساهل، و اجتهاف می‌کنند یا از سر بی‌حوصلگی منافع ما را به خطر می‌اندازند اما یکی از دلایل جدی این امر خود ما هستیم که از زوایا و وجوه قانون مطلع

سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران، طی سالهای اخیر و در راستای ارائه خدمات آموزشی به اعضای خود اقدام به برگزاری کارگاه‌های متعددی در حوزه مسائل مبتلا به پیمانکاران از جمله قوانین و مقررات نموده است. با توجه به استقبال اعضای سندیکا از کارگاه‌های قبلی، و به دلیل فشرده‌گی مباحث مرتبط با مالیات، کمپ آموزشی «تبیین قانون مالیات‌های مستقیم مصوب سال ۱۳۹۴ و بخشنامه‌های مرتبط» روز چهارشنبه ۲ آبان با حضور آقای احمدغفارزاده و آقای جعفر اعلائی برگزار شد.

سرفصل‌ها و محتوای آموزشی این کمپ که عمده مباحث آن توسط آقای احمد غفارزاده ارائه شد شامل بررسی کلیات قانون مالیات‌های مستقیم با رویکرد تکالیف و الزامات حقوق مودیان نحوه تعیین درآمد مشمول مالیاتی با تاکید بر فعالیت پیمانکاری، بررسی هزینه‌های قابل قبول مالیاتی، تجدید ارزیابی دارایی‌ها با رویکرد

تبیین کامل قانون را انجام دهد. لایحه قانون مالیات بر ارزش افزوده که به مجلس رفته و در واقع به شکل ترکیبی از طرح و لایحه است اگر دست نخورد می‌تواند ۹۰ درصد مشکلات ما را در حوزه پیمانکاری مرتفع کند و آن ایرادات بنیادین که قانون آزمایشی سال ۱۳۸۷ داشت برطرف خواهد کرد. تلاش زیادی در باره این لایحه صورت گرفته و اگر به قانون تبدیل شود برای تبیین آن هم کارگاههای آموزشی خواهیم داشت.

از چه کسانی مالیات اخذ می‌شود

آقای احمد غفارزاده عضو هیأت مستشاری امور مالیاتی مرکز عالی دادخواهی مالیاتی و مدرس و نویسنده، مدرس این کارگاه بود که عنوان کرد: مالیات وجوه و اموالی است که دولت از اشخاص به موجب قانون جهت تأمین مخارج عمومی دریافت می‌کند. اکثر مالیاتها به شکل وجوه است اما اگر مودی به موقع پرداخت نکند سازمان مالیاتی می‌تواند از طریق اموال وی اقدام کند. وصول مالیات بر عهده دولت است در حالی که عوارض را شهرداری هاهم می‌توانند دریافت کنند. مالیات از اشخاص حقیقی و حقوقی، ایرانی و خارجی قابل دریافت است.

وی افزود: مهمترین موضوع در این تعریف بحث قانونی بودن است، که نشأت گرفته از اصل ۵۱ قانون اساسی است. مبانی قانون مالیات ایران همین اصل ۵۱ قانون اساسی است که می‌گوید: «هیچ نوع مالیات وضع نمی‌شود مگر به موجب قانون. موارد معافیت و بخشودگی و تخفیف مالیاتی به موجب قانون معین می‌شود.» یعنی به جز مجلس شورای اسلامی سایر منابع حق برقراری مالیات ندارند. در واقع وضع مالیات، اعطای معافیت، بخشودگی و تخفیف مالیاتی باید به موجب قانون باشد. متأسفانه ما در قوانین خود تعریفی از مالیات نداریم و برای همین ممکن است در برخی موارد با عوارض همپوشانی داشته باشد.

وی افزود: از چه کسانی باید مالیات اخذ شود؟ در حال حاضر در اکثر کشورهای اصلی که براساس آن پایه‌های مالیاتی وضع می‌شود اصل توانایی پرداخت است،

که به نظر امری بدیهی می‌رسد اما برخی دیگر معتقد بودند براساس اصل فایده باید مالیات گرفت یعنی کسانی که از خدمات عمومی استفاده می‌کنند مالیات بدهند، البته این اصل طرفدار زیادی نداشت چون دهکهای پایین که از خدمات عمومی استفاده می‌کنند قادر به پرداخت مالیات نیستند. بنابراین در اکثر کشورها توانایی پرداخت اصل مالیات است یعنی اشخاصی که درآمد دارند، ثروت دارند و مصرف می‌کنند می‌توانند مالیات بدهند که در حال حاضر ۹۵ درصد پایه‌های مالیاتی در کشورها براساس این سه مورد است.

عضو هیأت مستشاری امور مالیاتی مرکز عالی دادخواهی مالیاتی افزود: در کشور ما مالیات بر درآمد، مالیات بر ثروت (مثلاً مالیات بر ارث، مالیات حق تمبر، مالیات اراضی بایر) و مالیات بر مصرف یا همان مالیات ارزش افزوده وجود دارد. پایه مالیاتی مالیات بر ثروت در دنیا طرفداران اندکی دارد و در ایران ۳ درصد مالیاتها را شامل می‌شود. مالیات بر ثروت به نوعی ذخیره درآمد است و اگر دولت هر سال از آن چیزی بردارد مطلوبیت پس انداز از بین می‌رود علاوه بر این که ثروت در دنیا شناور شده و اگر مالیات بر ثروت دریافت شود به

مهندس مسعودی :

تا جایی که به سندیکا مربوط است برای اصلاح برخی قوانین و جا انداختن رویه‌های درست در مراکز اجرایی تلاش می‌کند، در مقابل پیمانکاران هم باید برای آشنایی با قوانین تلاش کنند. با آمدن قانون مالیاتهای مستقیم جدید روتین‌های ذهنی حسابداران به هم ریخته، و باید درباره آن دقت کرد

خروج ثروت از کشورها منتهی می‌گردد. در اکثر کشورها با گسترش مالیات بر ارزش افزوده، نرخ مالیات بر درآمد پایین می‌آید. در ایران ما ماده ۱۳۱ را از ۳۵ درصد نرخ نهایی به ۲۵ درصد اصلاح شده، در مورد اشخاص حقوقی هم کاهش نرخ مالیات از ۲۵ درصد به ۲۰ درصد مطرح شده است. غفارزاده تصریح کرد: در ادبیات مالیات، تمام مالیاتها نرخ دارند. این نرخ در مورد اشخاص حقوقی ۲۵ درصد، در مورد حقوق از ۱۰ درصد تا ۳۵ درصد، در مورد ارث از ۲ تا ۱۰ درصد، در مورد مالیات بر ارزش افزوده هم ۹ درصد است. نرخ‌های مالیاتی یا تناسبی یا تصاعدی هستند. نرخ تناسبی مثل مالیات بر حقوق اشخاص است که درآمد هر چقدر باشد نرخ ثابت و ۲۵ درصد است. در نرخهای تصاعدی با افزایش درآمد نرخ هم افزایش می‌یابد مثل نرخ ماده ۱۳۱ که ۱۵ تا ۲۵ درصد است.

وی افزود: مالیات در طبقه‌بندی سنتی مالیات مستقیم و غیرمستقیم را شامل می‌شود که مالیات مستقیم موضوع بحث ما است و مبنای قانونی برای این بحث قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۶۶ است که اصلاحیه‌هایی در سالهای ۱۳۷۱، ۱۳۸۰، ۱۳۹۴ خورده و الحاقاتی داشته است. تمرکز ما نیز آخرین اصلاحاتی که در سال ۱۳۹۴ انجام شده خواهد بود. ماده ۱ و ۲ این قانون افراد مشمول و غیرمشمول را مشخص می‌کند. حیطه مالیات بردارایی تنها ایران است. در مورد اشخاص حقیقی، تابعیت و مقیم بودن اهمیت دارد. اگر شخص حقیقی ایرانی باشد و اقامتگاه وی ایران باشد مشمول مالیات بر درآمد است. درباره اقامتگاه قاعده ۱۸۳ روز وجود دارد و اگر بیش از ۱۸۳ روز در کشوری فعالیت کند از نظر مالیاتی مقیم به شمار می‌آید پس کسی که مقیم ایران باشد درباره درآمد داخل و خارج از ایران مشمول مالیات خواهد بود.

وی خاطرنشان کرد: اشخاص حقوقی ایرانی در واقع شرکتهای تجاری هستند که ما ۷ نوع شرکت تجاری داریم. طبق ماده ۱ قانون ثبت در مورد ایرانی بودن و غیرایرانی بودن شرکت محل ثبت مهم است، و محل ثبت اقامتگاه قانونی به شمار می‌آید. اگر صد درصد شرکتی سهامدار خارجی

خلاف حق مالیاتی گرفته شود باید استرداد گردد.

مالیات بر درآمد املاک

غفارزاده در ادامه این سمینار عنوان کرد: در بخش مالیات بر درآمد املاک مواردی مانند مالیات بر اجاره، مالیات بر نقل و انتقال قطعی ملک، مالیات حق واگذاری محل یا سرقفلی، مالیات بر خانه‌های مسکونی خانه و مالیات ساخت و ساز بحث خواهد شد. یک مالیات تکلیفی هم در این بخش وجود دارد.

وی گفت: در مورد مالیات تکلیفی هم باید گفت این مالیات در منبع پرداخت می‌شود، عموماً در این مورد نگاه به ماده ۱۰۴ است که حذف شده اما به غیر از آن ما ۸-۷ مالیات تکلیفی دیگر هم در قانون داریم. مالیات تکلیفی یعنی همین که کارفرما پولی پرداخت می‌کند سهم دولت را جدا کند و بقیه را پرداخت نماید. تکلیف این قانون برعهده پرداخت کننده است و بر دو نوع علی‌الحساب (ماده ۱۰۴ سابق) و قطعی تقسیم می‌شود که در مالیات قطعی سازمان مالیاتی با کارفرما سروکار دارد مثل مالیات حقوق.

وی در ادامه با توضیح درباره مالیات بردرآمد، اجاره را به عنوان یکی از مالیاتهای تکلیفی برشمرد و عنوان کرد: تبصره ۹ ماده ۵۳ مالیات، افرادی را که مستاجر آنها اشخاص حقوقی است مشمول این مالیات می‌داند. این تبصره محل مالیات را از اجاره بها می‌داند و نه از محل رهن کامل؛ یعنی باید از محل مال الاجاره این مبلغ کسر و پرداخت شود. در مورد رهن و اجاره هم تکلیف مستاجر فقط در مورد بخش اجاره است، در درآمد اجاره ۲۵ درصد به عنوان هزینه استهلاک و سایر تعهدات محاسبه و ۷۵ درصد مشمول مالیات درآمد با نرخ‌های تعیین شده می‌شود. اگر مالک حقیقی باشد با نرخ ماده ۱۳۱ و اگر شخص حقوقی باشد با نرخ ۲۵ درصد محاسبه خواهد شد. البته مالک معاف نیست و به نحو دیگری اجاره می‌دهد. اگر موجری مشمول ماده ۲ باشد در مورد وی نیازی به کسر مالیات تکلیفی نیست، و اجاره ملک و انتقال آن فعالیت اقتصادی و تجاری محاسبه نمی‌شود. در حال حاضر برای

این مالیات هم مشمول جریمه خواهند بود. اما طبق ماده ۲۴ در مورد اموالی که در ارتباط با حقوق یا بیمه است دیگر اخذ گواهی پرداخت مالیات لازم نیست. غفارزاده افزود: در مورد مالیات بر حق تمیر هم باید گفت چکها و سفته‌ها، بارنامه‌ها، قراردادهای بانکی، گواهی‌نامه تحصیلی و ... حق تمیر دارند که در مورد سفته این مبلغ نیم در هزار است. ثبت سرمایه و افزایش سرمایه برای کلیه شرکتها به جز شرکتهای تعاونی به اندازه نیم در هزار مشمول حق تمیر است و باید ظرف دو ماه بعد از ثبت شرکت یا افزایش سرمایه پرداخت شود. در این مورد جریمه عدم پرداخت ۲ برابر حق تمیر است، اما دیگر جریمه ۲/۵ درصدی تاخیر وجود ندارد. در مورد بخشودگی جریمه حق تمیر هم سازمان مالیاتی اختیار دارد.

این مدرس و نویسنده عنوان کرد: سازمان مالیاتی در مورد بخشودگی و میزان بخشودگی جرائم اختیار دارد مگر اینکه در قانون حکم به عدم بخشودگی شده باشد مثل عدم تسلیم اظهارنامه، مالیات درآمدهای کتمان شده، و هزینه‌های غیر واقعی. به غیر از این جرایم سایر جرایم از جمله جریمه ماده ۱۶۹ قابل بخشش است. طبق ماده ۲۷ قانون رفع موانع تولید معافیتی در این مورد برای شرکتهای بورسی و فرابورسی که افزایش سرمایه آنها از محل آورده نقدی یا مطالبات حال شده سهامداران باشد در نظر گرفته شده است. وی یادآوری کرد: طبق رای دیوان عدالت در مورد حق مرور زمان وجود ندارد و اگر بر

داشته باشد اما در ایران ثبت شده باشد شرکت ایرانی به شمار خواهد آمد. در مورد شرکتهای خارجی نیز آنها یا در ایران فعالیت دارند که مشمول مالیات است، یا درآمدی از ایران دارند که لزومی به حضور در ایران ندارد و ما وارد بحث آن نخواهیم شد.

حق تمیر

غفارزاده عنوان کرد: در ماده ۲ افرادی را که مشمول پرداخت مالیات مستقیم نیستند ذکر شده است از جمله وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی؛ دستگاههایی که بودجه آنها وسیله دولت تأمین می‌شود، شهرداری‌ها، بنیادها و نهادهای انقلاب اسلامی دارای مجوز معافیت از طرف حضرت امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری، که در مورد آنها هم فعالیت اقتصادی منوط به پرداخت مالیات است.

البته عدم شمول هاقابل تسری به شرکتهای زیرمجموعه این مجموعه‌ها نیست. شرکتها و مجموعه‌هایی که این مجموعه‌ها در آن سهم دارند نیز مشمول مالیات است. البته در مورد شرکتهای زیرمجموعه آستان قدس رضوی استثناء وجود دارد.

وی گفت: در مورد مالیات بر ارث در ماده ۳۴ ذکر شده اگر اموالی از متوفیان نزد شرکتها مانده باید قبل از پرداخت یا تحویل اموال مزبور به وراث، مالیات متعلق را کسر و تا آخر ماه بعد از پرداخت به حساب سازمان امور مالیاتی کشور واریز و مابقی آن را به وراث یا ذینفعان دیگر پرداخت نمایند، در غیر این صورت نسبت به بدهی مالیاتی وراث مسئولیت تضامنی دارند و دو برابر

محاسبه مالیات اجاره، سازمان مالیاتی مبنایی دارد و اگر قراردادها ۲۰ درصد کمتر از ارزش اجاره ملک مورد نظر سازمان باشد آن را می‌پذیرد و گرنه از معیار خود استفاده می‌کند.

وی خاطرنشان کرد: در اصلاحیه جدید ذکر شده اگر مستاجر شخص حقوقی باشد هر مبلغی را به عنوان مال الاجاره ثبت کند برای مالک ماخذ اخذ مالیات اجاره خواهد بود که این امر درباره شرکت‌هایی که برای محل استقرار خود هزینه‌ای پرداخت نمی‌کنند مخصوصاً شرکت‌های سهامی خاص، راهگشا خواهد بود. اما در این مورد نوشتن اینکه اجاره رایگان است شرکت را مشمول مالیات بردرآمد اتفاقی خواهد کرد و شرکت متضرر خواهد شد مگر اینکه با مبلغی حداقلی را در اجاره‌نامه ثبت کند. به اجاره دست دوم مالیات تکلیفی تعلق نمی‌گیرد. معافیت‌های خاصی در زمینه اجاره هم وجود دارد برای نمونه ملکی که مسکونی است و برای سکونت اجاره داده می‌شود در تهران تا مجموع ۱۵۰ مترمربع و در شهرستان تا مجموع ۲۰۰ مترمربع معاف است. در آپارتمانها مشاعات جزو مساحت مفید برای اخذ مالیات محاسبه نمی‌شود. غفارزاده گفت: در مورد نقل و انتقال ملک نیز پایه ضرب در نرخ مساوی با مالیات است. پایه در این باره ارزش معاملاتی ملک است و نرخ نیز ۵ درصد در نظر گرفته می‌شود. ارزش معاملاتی در ماده ۶۴ قانون مالیات‌های مستقیم توضیح داده شده است اما در اصلاحیه جدید معیاری برای آن در نظر گرفته شده است و عنوان شده در سال ۱۳۹۵ ارزش معاملاتی ۲ درصد میانگین قیمت‌های منطقه است و هر ساله هم ۲ واحد تا سقف ۲۰ درصد به آن اضافه می‌شود. در مورد انتقال سرقفلی هم پایه ما وجوه دریافتی مالک یا صاحب حق است. در اصلاحیه سال ۱۳۷۱ قرار شد برای سرقفلی ارزش معاملاتی مشخص شود اما این کار به علت تفاوت‌های قیمت یا نبود ارزش سرقفلی در برخی مناطق عملی نشد. نرخ سرقفلی هم ۲ درصد است. سود سرقفلی و فروش ملک باید از درون محاسبات حسابداری شرکتها خارج شود چون مشمول مالیات مقطوع بوده‌اند.

ماده ۷۷

وی درباره فعالیت‌های پیمانکاری و ساخت و ساز و ماده ۷۷ گفت: اگر پروانه ساخت ما قبل از پایان سال ۱۳۹۴ گرفته شده باشد و امروز فروخته شود مالیات بر سود لازم ندارد و فقط مالیات نقل و انتقال قطعی ملک به ارزش معاملاتی و نرخ ۵ درصد باید پرداخت شود. آن ۱۰ درصد مالیاتی که قبلاً از املاک که ۲ سال از تاریخ صدور پایان کار آنها نگذشته بود دریافت می‌شد که آن هم حذف شده است. اما اکنون مالیات ساخت و ساز از حالت مالیات مقطوع بیرون آمده و به شکل مالیات سود درآمده است اما فقط در مورد ساختمان‌هایی که از ۱ فروردین ۹۵ پروانه ساخت گرفته باشند. شهرهای زیر ۱۰۰۰ نفر معاف از مالیات ساخت و فروش ماده ۷۷ خواهند بود و در مورد شهرهای بزرگتر، اگر سازنده حقیقی باشد بر اساس استاندارد ۲۹ حسابداری، سود و زیان محاسبه خواهد شد. در مورد اشخاص حقیقی نیز ساخت و ساز شغل محسوب شده و مالیات دریافت می‌شود مگر اینکه بیش از ۳ سال از تاریخ صدور گواهی پایان کار گذشته باشد که نشان دهد انگیزه ساخت ملک فعالیت ساخت و ساز

نبوده است. در مورد اشخاص حقوقی ۱۰ درصد مالیات علی‌الحساب گرفته می‌شود تا پایان سال مالیات مشخص شود. برای فعالیت پیمانکاری بر مبنای استاندارد شماره ۹ حسابداری عمل خواهد شد و بعد از تعیین سود و زیان مالیات محاسبه خواهد شد.

غفارزاده تاکید کرد: اگر فردی ساختمان نیمه ساخته هم بفروشد به میزان سود شناسایی شده مشمول مالیات خواهد بود. درباره فروش ساختمان‌های نیمه ساخته، قیمت خرید برای خریدار بهای تمام شده پروژه محاسبه می‌شود و در زمان فروش با کسر این مبلغ سود مشمول مالیات محاسبه می‌شود. در آیین‌نامه جدید ماده ۷۷ اشخاصی که توسط وزارت راه و شهرسازی مجوز انبوه‌سازی یا ساخت و ساز دارند به عنوان بنگاه تولیدی محاسبه می‌شوند و می‌توانند از مزیت ماده ۱۳۸ مکرر استفاده کنند که عنوان کرده اشخاصی که آورده نقدی برای پروژه یا طرح یا سرمایه در گردش بیاورند و تا ۲ سال آن را خارج نکنند در قالب عقود مشارکتی، تا میزان سود مورد انتظار عقود مشارکتی برای انبوه‌ساز هزینه قابل قبول مالیاتی محسوب می‌شود. قبل از این قانون یک ریال هم به آورنده پول پرداخت می‌شد قابل قبول نبود.

آیین‌نامه ماده ۷۷

وی در ادامه به آیین‌نامه ماده ۷۷ پرداخت و گفت: ضرر و زیان شخص سازنده قابل قبول است اما این زیان در مورد شهرهای زیر هزار نفر جمعیت و مواردی که ۳ سال از تاریخ صدور گواهی پایان کار آنها گذشته باشد قابل قبول نیست چون آنها مشمول مالیات نیستند. آنهایی که مشمول مالیات ساخت و ساز هستند، دیگر مالیات واگذاری محل برای آنها محاسبه نمی‌شود ولی مالیات نقل و انتقال ملک را باید پرداخت کنند. در مورد ساخت و سازهایی که قسمتهایی از آنها پیش فروش می‌شود چون سود و زیان قطعی قابل شناسایی نیست مالیات علی‌الحسابی به اندازه ۱۰ درصد ارزش معاملاتی عرصه و عیان در نظر گرفته می‌شود و زمانی که مالیات قطعی شد این علی‌الحساب قابل محاسبه

**آقای احمد غفارزاده عضو هیأت
مستشاری امور مالیاتی مرکز عالی
دادخواهی مالیاتی :**
**سازمان مالیاتی در مورد بخشودگی
و میزان بخشودگی جرائم اختیار
دارد مگر اینکه در قانون حکم
به عدم بخشودگی شده باشد
مثل عدم تسلیم اظهارنامه،
مالیات درآمدهای کتمان شده، و
هزینه‌های غیر واقعی**

تشریح ماده ۱۶۹

در ادامه این بخش آقای جعفر اعلائی به تشریح مقررات ماده ۱۶۹ و نحوه ثبت اطلاعات در سایت سازمان مالیاتی پرداخت. وی عنوان کرد: در ماده ۱۶۹ نوشته شده است شخص حقوقی و صاحبان مشاغل موضوع قانون که حسب اعلام سازمان امور مالیاتی کشور موظف به ثبت نام در نظام مالیاتی می‌شوند مکلفند برای انجام معاملات خود صورتحساب صادر و شماره اقتصادی خود و طرف معامله را در صورتحساب‌ها قرارداده‌ها و سایر اسناد مشابه درج و فهرست معاملات خود را به سازمان مذکور ارائه کنند. وی گفت: جرایم این ماده برای سازمان مالیاتی جذابیت دارد چرا که منجر به معرفی مودیان جدید مالیاتی خواهد شد. عدم ارائه فهرست معاملات ۱ درصد جریمه و سایر موارد ۲ درصد جریمه خواهد داشت.

اعلائی افزود: این ماده ۶ تبصره دارد. به طور خلاصه در این تبصره‌ها عنوان شده است که لازم نیست از کسانی که مکلف به ثبت نام نیستند، شخص حقیقی مصرف کننده و افراد مشمول موضوع ماده ۸۱ کد اقتصادی اتخاذ شود. در مورد صندوق‌های فروشگاهی نیز هزینه‌های انجام شده قابل کسر از مالیات قطعی است. ۱۰ درصد بخشودگی مالیاتی ابرازی در ۲ سال اول وجود دارد. ترتیبات اجرایی ماده ۱۶۹، نحوه اجرا و اخذ جرایم و تکالیف وزارتخانه‌ها از موضوعات این تبصره‌هاست.

وی افزود: تبصره ۳ ماده ۱۸۶ درباره کد فروشی است و عنوان می‌کند در مورد کد فروشی باید دادگاه حکم دهد. در این ماده عنوان شده جهت فعالیت مجدد شرکتی که ۵ سال فعال نبوده یا در صورت صدور فاکتور غیر واقعی سازمان از ما مفاصاحساب می‌خواهد. ماده ۲۷۴ به جرایم مالیاتی از قبیل تنظیم دفاتر خلاف واقع، عدم انجام تکالیف قانونی پرداخته است که ممنوعیت از فعالیت‌های اقتصادی و ممنوعیت از اصدار برخی از اسناد تجاری را به همراه دارد. ماده ۲۷۷ هم به مجازات‌ها و جرایم مالیاتی می‌پردازد. اعلائی عنوان کرد: آیین نامه تبصره ۳ ماده ۱۶۹ تعداد ۷ فصل و ۱۹ ماده دارد و مربوط به شرکتهاست. در این آیین نامه برخی مفاهیم را تعریف کرده از جمله معاملات که

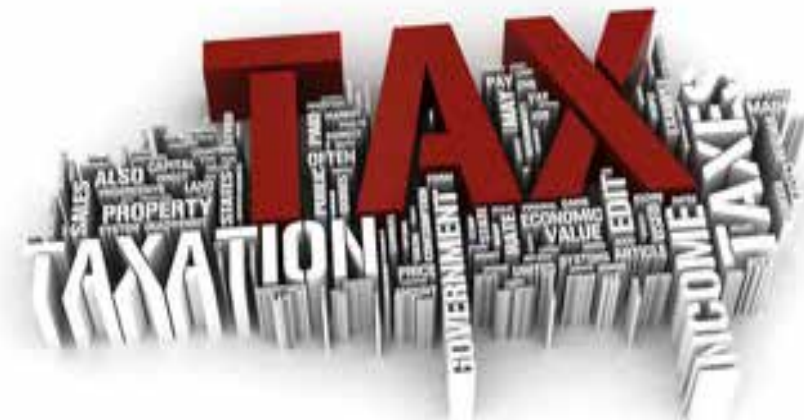
عنوان کرد: ماده ۱۶۹ تاکید کرده مودیان اطلاعات خرید و فروش خود را به سازمان مالیاتی اطلاع دهند. ماده ۱۶۹ مکرر هم اشخاص ثالثی مانند بانکها و بیمه‌ها و... را برای دادن اطلاعات تکلیف کرده است. از آنجایی که دیگر روش علی‌الرس اجرا نخواهد شد داشتن یک بانک اطلاعاتی برای تشخیص مهم است. احتمالاً نام طرح جامع مالیاتی را شنیده باشید. در برنامه اول و دوم توسعه هدفگذاری‌هایی برای مالیات وجود داشت اما در عمل پیشرفتی در مالیات‌ها دیده نشد. بررسی مشکل نظام مالیاتی به احکام ماده ۵۳ برنامه ۳ توسعه رسید که داشتن سازمان مالیاتی مستقل و راه‌اندازی طرح جامع مالیاتی را پیش‌نیاز توسعه نظام مالیاتی دانست.

وی افزود: طرح جامع مالیاتی شامل ۳۲ پروژه است که سعی دارد وضع مالیاتی ما را

و استرداد است. انتقال ملک به روش بلاعوض مشمول مالیات درآمد اتفاقی خواهد بود.

مدرس این کمپ آموزشی افزود: در مورد ساخت و فروش مشارکتی، طبق ماده ۴۷ و ۴۸ قانون ثبت اسناد و املاک، اگر مشارکت در دفتر ثبت اسناد به ثبت برسد، سهم افراد مشخص و زمان تنظیم سند مشمول مالیات نقل و انتقال نخواهد شد. مالیات ساخت و ساز هم به اندازه سهم هر فرد خواهد بود.

وی با بیان اینکه ابلاغ آیین نامه ماده ۷۷ به خاطر بحث محاسبه قیمت زمین یک سال و نیم عقب افتاد عنوان کرد: امروز قرار است زمان شناسایی درآمد مشمول مالیات، از بین ارزش روز زمین یا ارزش خرید زمین - هر کدام بیشتر باشد - مدنظر قرار گیرد. وی گفت: برای حمایت از بافتهای فرسوده اگر پروژه در بافت فرسوده باشد

بهبود بیخشد و از مهمترین موارد آن داشتن سیستم یکپارچه مالیاتی و انتخاب نمونه برای حسابرسی بر مبنای ریسک بود. طبق این طرح بررسی تمام پرونده‌های مالیاتی که امری هزینه‌بر و زمانبر است هر ساله نخواهد بود، بلکه پرونده‌های پیرریسک حسابرسی خواهد شد. قرار است از سال بعد این روش در ایران اجرا شود و مبنای آن بانک اطلاعاتی خواهد بود. مبنای ریسک هم می‌تواند ساختار شرکت، سوابق مؤدی، اظهارنامه وی، میانگین سود صنعت و... باشد. البته داشتن ریسک بالا به معنی خطا کار بودن نیست بلکه نیاز به بررسی را نشان می‌دهد.

ضریب اعمالی ۶۰ درصد ضریب اصلی خواهد بود، در موارد اوقافی نیز ارزش عرصه یا زمین محاسبه نخواهد شد.

وی در پاسخ سوال یکی از حاضران عنوان کرد مناطق آزاد تجاری صنعتی تا ۲۰ سال از مالیات بر درآمد معاف هستند و تنها مجوز فعالیت و انجام تکالیفی مانند تسلیم اظهارنامه و نگهداری اسناد و مدارک و دفاتر لازم است. مناطق ویژه از این معافیت برخوردار نیست. البته در مورد مناطق آزاد محل فعالیت مهم است و محل ثبت ملاک معافیت مالیاتی نیست.

ماده ۱۶۹ و ماده ۱۶۹ مکرر

در بخش دیگری از این کارگاه غفارزاده

می‌تواند تجاری و غیرتجاری باشد و برای هر گونه معامله باید صورت حساب صادر شود حتی ضایعات، البته معامله ارز در این باره استثناء است. درباره واردات هم اگر برگ سبز گمرکی داشته باشید زمان ثبت سفارش باید کد اتباع خارجی را به همراه داشته باشید.

وی گفت: ماده ۳ این آیین‌نامه درباره مشاغل است که چگونه برای چند شغل باید اظهارنامه داد، برای نمونه اگر با یک مدرک یا تخصص در چند محل کار می‌کنید می‌توانید یک اظهارنامه برای همه این کارها ارائه دهید. ماده ۵ اعلام می‌کند تغییراتی مانند تغییر نشانی را باید طی ۲ ماه اعلام کنید. ماده ۷ عنوان کرده اگر شرکت یا مشاغل جدیدی تاسیس شده که هنوز کد اقتصادی ندارد می‌توان از شناسه ملی آن استفاده کرد. ماده ۸ درباره صدور صورت حساب فروش است و اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل برای فروش و عرضه خدمات باید صورت حساب صادر کنند و بر روی صورت حساب کد اقتصادی خود و خریدار را قید کنند.

اعلایی در پایان تکالیف مودیان در خصوص ارسال فهرست معاملات و عدم شمول ارسال فهرست معاملات را به تفصیل توضیح داد. وی درباره نحوه پر کردن اظهارنامه الکترونیکی و ویرایش آن توضیحاتی ارائه داد.

هزینه قابل قبول مالیاتی

در بخش سوم این جلسه آقای غفارزاده درباره تنزیل اسناد خزانه و اوراق مشارکت عنوان کرد: یکی از ابهامات درباره اوراق این بود که هزینه تنزیل آنها پذیرفته می‌شود یا نه که خوشبختانه در تصویب‌نامه اخیر هیات وزیران هزینه تنزیل این اوراق تا سقف سود مورد نظر عقود مشارکتی مصوب شورای پول و اعتبار به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی پذیرفته شد.

وی افزود: همکاران سوال می‌کنند آیا قراردادهایی مانند BOT، Buy Back و ... مشمول ماده ۷۷ می‌شود یا نه؟ این دیگر ماده ۷۷ یعنی ساخت و فروش نیست و به عنوان قرارداد خاص احکام خاص دارد. سود و هزینه این پروژه‌ها مشمول مالیات می‌شود. غفارزاده در مورد هزینه‌های قابل قبول مالیاتی نیز عنوان کرد: ماده ۱۴۷ شرایط

قابل قبول بودن هزینه‌ها از نظر مالیاتی را مشخص کرده است. هزینه‌های قابل قبول باید در حدود متعارف متکی به مدارک بوده باشد و منحصرأ مربوط به تحصیل درآمد مؤسسه در دوره مالی مربوط با رعایت حد نصاب‌های مقرر باشد. هزینه‌هایی که مربوط به سنوات قبل است و تحقق یا پرداخت آن امسال اتفاق افتاده قابل قبول است. در برخی موارد هزینه آتی هم قابل قبول است از جمله هزینه ذخیره گارانتی که برای شرکت‌هایی که کالای با دوام تولید می‌کند قابل قبول است.

وی گفت: در مورد هزینه‌ها، قانون‌گذار عرف را پذیرفته است یعنی برای خرید سنگ وسط بیابان دستخط، کد ملی و شماره تماس فروشنده کفایت می‌کند اما خرید از ایران خودرو بدون فاکتور رسمی قابل استناد نیست البته در مورد مالیات ارزش افزوده تنها فاکتور نوع اول قابل قبول است.

غفارزاده افزود: در اصلاحیه جدید به غیر از هزینه‌های پرداختی که به شیوه تهاتر انجام میشود در بقیه موارد که پرداخت نقدی بالای ۵ میلیون تومان است باید برگه تراکنش بانکی ارائه شود. در مورد چک‌ها البته ایرادی در این باره وجود

آقای جعفر اعلایی:

در ماده ۱۶۹ نوشته شده است **شخص حقوقی و صاحبان مشاغل موضوع قانون که حسب اعلام سازمان امور مالیاتی کشور موظف به ثبت نام در نظام مالیاتی می‌شوند مکلفند برای انجام معاملات خود صورتحساب صادر و شماره اقتصادی خود و طرف معامله را در صورتحسابها قراردادها و سایر اسناد مشابه درج و فهرست معاملات خود را به سازمان مذکور ارائه کنند**

ندارد. اصل این حکم برای جلوگیری از پدیده کدفروشی است که برخی فروشندگان سعی دارند از افزایش اطلاعات خود برای سازمان مالیاتی جلوگیری کنند. بهتر است پرداخت از حساب شرکت باشد و اگر تنخواه گردانی پرداخت داشته باشد بهتر است وی حسابی مشخص و مختص به پرداختهای شرکت داشته باشد تا بتوان از آن دفاع کرد.

غفارزاده با ذکر این نکته که هزینه‌هایی که در قانون پیش‌بینی نشده اما پرداخت آن به موجب قانون یا نظر هیات وزیران باشد قابل قبول است، گفت: اگر تا یک دوازدهم معافیت پایه به بازنشستگان پرداخت شود جزو هزینه‌های قابل قبول مالیاتی است.

غفارزاده در ادامه به تشریح ماده ۱۴۸ و بندهای آن پرداخت و گفت: حق امتیاز پرداختی، پرداخت عوارض شهرداری و ... قابل پذیرش به عنوان هستند اما مالیات بر عملکرد و مالیات تکلیفی و جریمه - به جز جریمه بانکهای مورد تأیید بانک مرکزی - جزو هزینه قابل قبول مالیاتی نیست. سود و کارمزد و جریمه شناسایی شده قابل پذیرش است. هزینه تبلیغات اگر در راستای ماموریت شرکت باشد قابل قبول است. در مورد تعمیرات اگر تعمیرات اساسی و برای بهبود وضع موجود باشد به عنوان هزینه قابل قبول پذیرفته نمی‌شود و باید روی قیمت تمام شده دارایی برود و در سنوات آتی مستهلک شود ولی تعمیرات جزئی که برای حفظ وضع موجود است جزو هزینه‌ها هستند.

وی گفت: ضرر و زیان تا سقف درآمد مشمول مالیات ابرازی قابل استهلاک است. هزینه ایاب و ذهاب، پذیرایی و انبارداری جزو هزینه قابل قبول است. هزینه اکتشاف معدن که منجر به بهره‌برداری نشده است به عنوان هزینه قابل قبول پذیرفته می‌شود. هزینه مطالبات لاوصول قابل قبول است. زیان ناشی از تسعیر ارز که این روزها به چالش فعالان اقتصادی تبدیل شده است اگر زیر ۲۰ درصد باشد قابل پذیرش است و سود آن هم قابل پذیرش است مگر این که منشأ صادراتی داشته باشد. تغییرات بالای ۲۰ درصد باشد روی دارایی‌ها محاسبه شود.

تجدید ارزیابی دارایی‌ها

غفارزاده درباره تجدید ارزیابی دارایی‌ها نیز

گفت: تجدید ارزیابی در کشوری مانند کشور ما موضوعیت پیدا می‌کند یعنی کشورهایی با تورم بالا و مستمر که باعث می‌شود اقلامی که در دفتر ما هستند واقعی نباشد، و از آنجایی که استهلاک براساس ارزش دفتری محاسبه می‌شود در نتیجه سود بیشتری توزیع می‌شود و امکان ذخیره کافی را از شرکت می‌گیرد. این مدرس مالیاتی خاطر نشان کرد: تا اصلاحیه سال ۱۳۹۴ حکم مشخصی در این باره وجود نداشت تا اینکه در تبصره ۱ ماده ۱۴۹ قانون مالیاتهای مستقیم حکم شد: افزایش بهای ناشی از تجدید ارزیابی دارایی‌های اشخاص حقوقی، با رعایت استانداردهای حسابداری مشمول پرداخت مالیات بردآمد نیست و هزینه استهلاک ناشی از افزایش تجدید ارزیابی نیز به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی تلقی نمی‌شود. در زمان فروش یا معاوضه دارایی‌های تجدید ارزیابی شده، مابه‌التفاوت قیمت فروش و ارزش دفتری بدون اعمال تجدید ارزیابی در محاسبه درآمد مشمول مالیات منظور می‌شود. وی گفت: مازاد تجدید ارزیابی باید ذیل حقوق صاحبان سرمایه ثبت شود نه در بخش سرمایه چرا که درآمد تحقق یافته نیست. تمام دارایی‌های ثابت مشهود و نامشهود، دارایی زیستی و سرمایه‌گذاری قابل تجدید نظر است. در مورد شرکت‌های غیر دولتی باید از کارشناس رسمی دادگستری برای تجدید ارزیابی استفاده کرد. ما می‌توانیم یک طبقه از دارایی‌ها را برای تجدید ارزیابی انتخاب کنیم اما نمی‌توانیم یک یا دو قلم را برای ارزیابی انتخاب کنیم. اگر همه اقلام افزایش قیمت داشته‌اند و یک مورد کاهش قیمت، آن را به عنوان هزینه دوره ثبت می‌کنیم. در این مورد باید دو جدول استهلاک یکی برای قبل از تجدید ارزیابی و دیگری برای بعد از تجدید ارزیابی تهیه شود.

غفارزاده افزود: در قانون بودجه امسال در بند ۱۰ تبصره ۱۰ حکم خاصی درباره تجدید ارزیابی آمده است. شرکت‌هایی که سال ۱۳۹۶ مشمول ماده ۱۴۱ قانون تجارت شده‌اند می‌توانند تجدید ارزیابی

کنند و مازاد خود را به حساب سرمایه منتقل کنند تا از ماده ۱۴۱ خارج شوند. مشمول مالیات هم نخواهند شد. ماده ۱۴۱ اصلاحیه قانون تجارت مقرر داشته که اگر بر اثر زیان‌های وارده حداقل نصف سرمایه شرکت از میان برود، هیات مدیره مکلف است بلافاصله مجمع عمومی فوق‌العاده صاحبان سهام را دعوت کند تا موضوع انحلال یا بقای شرکت مورد شور و رای واقع شود.

دادرسی مالیاتی

در بخش پایانی این کمپ آموزشی بحث دادرسی مالیاتی مطرح شد. مدرس این دوره درباره دادرسی مالیاتی نیز گفت: دادرسی با صدور برگ تشخیص آغاز می‌شود. و برای مالیات مستقیم ۳۰ روز و برای مالیات بر ارزش افزوده ۲۰ روز فرصت اعتراض وجود دارد. اولین کار مراجعه به اداره مالیاتی و دریافت تصویری از گزارش رسیدگی در اجرای ماده ۲۳۷ قانون مالیاتهای مستقیم و ماده ۳۵ آیین‌نامه ماده ۲۱۹ و بند ۲۵ دادرسی مالیاتی است. در بند ۲۵ تصریح شده اگر مودی بخواهد می‌تواند گزارش رسیدگی یا گزارش اجرای قرار را بگیرد که بر مبنای آن دفاعیات خود را بنویسد. باید لوایح دفاعیات خود را بند بند و براساس ادله قانونی بنویسد. امور مالیاتی یک ماه فرصت رسیدگی به اعتراض شما را دارد، و عموماً با توافق به پایان می‌رسد. اگر توافق صورت نگرفت پرونده به هیات بدوی می‌رود که سه عضو دارد و شما می‌توانید در اولین اعتراض یکی از اعضای آن را از صنف یا تشکلی معرفی کنید. این هیات باید از شما ۱۰ روز قبل از مراجعه دعوت کند و جلسات آن فقط با حضور سه نفر رسمی خواهد شد. رای صادره قطعی است مگر اینکه ظرف ۲۰ روز مودی یا اداره مالیاتی اعتراض کند. مودی برای اعتراض باید مالیات مورد قبول را پرداخت کند. هیات تجدید نظر هم ۳ عضو دارد ولی اعضای آن نباید جزو هیات بدوی باشد و گرنه رای اعتبار نخواهد داشت، رای صادره قطعی خواهد بود.

وی افزود: در ادامه می‌توان به شورای

عالی مالیاتی مراجعه کرد که نحوه تنظیم لایحه آن به دلیل شکلی بودن فرق دارد و در این باره می‌توان از نقص رسیدگی شکایت کرد و گفت در مورد بندهای فلان و فلان اظهار نظر نشده است. در مورد عدم رعایت مقررات قانونی یا نقض مقررات قانونی هم می‌توان بر حسب مورد شکایت کرد تا پرونده در هیات هم عرض بررسی شود. شورا بررسی می‌کند و یا مورد پذیرش قرار می‌گیرد و رای باطل شده به هیات هم عرض ارسال می‌شود. باز هم می‌توان به ۲۵۱ مکرر و دیوان عدالت اداری شکایت کرد. ۲۵۱ مکرر در مورد مالیاتهای قطعی شده است که در مرجع دیگر قابل طرح نباشد و شکایت مستند بر مدارک کافی باشد که شکایت باید به طور پستی ارسال شود یا به دبیرخانه وزارت اقتصاد و دارایی تحویل و رسید دریافت شود. در این مورد وزیر امور اقتصاد و دارایی یا اختیار دارد که درباره مطرح شدن یا نشدن این پرونده تصمیم‌گیری کند. در صورت تشخیص برای رسیدگی هیاتی ۳ نفری که توسط وزیر انتخاب شده‌اند، به پرونده رسیدگی و رای صادره آنها قطعی است. غفارزاده تصریح کرد: برای شکایت به دیوان عدالت اداری ۳ ماه از زمان ابلاغ رای فرصت دارید، برای دیوان هم رای قطعی کمیسیون و هیات لازم است، و باید فرم دادخواست پر شده، مستندات ضمیمه شود، هزینه دادرسی برای مرحله بدوی و تجدید نظر پرداخت شود. برای شکایت به دیوان می‌توان «دستور موقت» هم درخواست کرد که بر مبنای آن اگر شعبه تشخیص داد از سازمان مالیاتی می‌خواهد عملیات اجرایی خود را تا زمان صدور حکم متوقف کند.

پرسش و پاسخ

بعد از اجرای برنامه پرسش و پاسخ و در پایان این برنامه به حاضران در آن گواهینامه شرکت در کارگاه آموزشی ارائه گردید.

وزیر جدید راه و شهرسازی و طرح‌های عمرانی نیمه تمام

مهدی روانشادینیا
رئیس دانشکده عمران، معماری و
هنر دانشگاه علوم و تحقیقات

در حوزه راه و شهرسازی آنقدر احکام، تبصره‌ها و مواد مختلف در سیاست‌های کلی، برنامه ششم و قانون بودجه از یک طرف و آنقدر طرح و پروژه نیمه تمام وجود دارد، که تصور نمی‌کنم هیچ وزیری بتواند با منابع موجود حتی بخش کوچکی از آنها را به سرانجام برساند، مگر با تدبیر ویژه برای سه اقدام همزمان: اولویت بندی طرح‌های نیمه تمام، متنوع سازی و توسعه روش‌های تأمین مالی و افزایش بهره‌وری طرح‌ها وزیر جدید راه و شهرسازی و طرح‌های عمرانی نیمه تمام

رئیس دانشکده عمران، معماری و هنر دانشگاه علوم و تحقیقات در یادداشتی مشکلات پیش روی وزیر راه و شهرسازی را در دوره جدید برشمرد و فایق شدن به این مشکلات را بسیار دشوارتر از آنچه به نظر می‌رسد، برشمرد است.

متن این یادداشت به شرح زیر است:
چند روزی از رای اعتماد مجلس به وزیر پیشنهادی دولت (آقای مهندس محمد

اسلامی) می‌گذرد و اکنون این وزیر است و انبوه چالش‌ها و فرصت‌های بخش‌های حمل و نقل، شهرسازی و ساختمان.

یکی از مهمترین این چالش‌ها عدم تناسب حجم طرح‌های تعریف شده در نظام فنی اجرایی کشور و بودجه قابل تخصیص است، که نتیجه‌ای جز طولانی شدن زمان اجرا، افزایش هزینه تمام شده طرح‌ها، از دست رفتن توجیه اقتصادی بسیاری از طرح‌ها، کاهش عمر مفید بهره‌برداری، تأثیر برانگیزه و بهره‌وری نیروهای انسانی متخصص کشور، تنزل کیفی خدمات پیمانکاران و کاهش سرمایه‌گذاری مولد نداشته و نخواهد داشت.

در حوزه راه و شهرسازی آنقدر احکام، تبصره‌ها و مواد مختلف در سیاست‌های کلی، برنامه ششم و قانون بودجه از یک طرف و آنقدر طرح و پروژه نیمه تمام وجود دارد، که تصور نمی‌کنم هیچ وزیری بتواند با منابع موجود حتی بخش کوچکی از آنها را به سرانجام برساند، مگر با تدبیر ویژه برای سه اقدام همزمان:

اقدام اول-

اولویت بندی طرح‌های نیمه تمام

عدم توازن بودجه قابل تخصیص و طرح‌های تعریف شده، با افزایش سهم هزینه‌های بالاسری و در نتیجه افزایش تصاعدی هزینه اجرای طرح‌ها، منجر به کاهش توان دستگاه‌های اجرایی و قفل شدن بسیاری از طرح‌های زیرساختی کشور شده است. وزارت راه و شهرسازی چاره‌ای ندارد جز اینکه با اولویت بندی درون بخشی و فرابخشی، منابع محدود دولتی را به تعدادی از این طرح‌ها تخصیص دهد و بقیه را برای مطالعات بیشتر یا واگذاری به بخش‌های غیردولتی آماده کند. اولویت بندی طرح‌ها، از سال ۱۳۷۸، در قالب برنامه سوم توسعه وارد ادبیات قانونگذاری کشور شد و سال ۱۳۷۹ آیین نامه اجرایی ماده ۶۱ ابلاغ شد. با این وجود، به دلیل عدم تدوین یک سیستم جامع ملی برای اولویت بندی طرح‌های عمرانی، چنین مصوباتی نه تنها منجر به کاهش تعداد طرح‌ها نشد، بلکه امروز با بیش از ۷۰ هزار طرح ملی و استانی نیمه

تمام مواجهیم. وزارت راه و شهرسازی می‌تواند پیشرو تدوین یک سیستم اولویت بندی طرح‌ها، با یک نگاه جامع نگرانه، با معیارهایی چون جایگاه هر طرح در سیاست‌های کلان ملی، اثر هر طرح بر تولید ناخالص داخلی، ملاحظات آمایش سرزمین، درصد پیشرفت فیزیکی و بودجه مورد نیاز باشد، که این سیستم در قالب محدودیت‌های بودجه‌ای، راهکارهای بهینه برای تحقق اهداف کلان حوزه راه و شهرسازی پیشنهاد دهد.

اقدام دوم-

متنوع سازی و توسعه

روش‌های تأمین مالی

ساختار فعلی نظام فنی اجرایی طرح‌های عمرانی کشور، دستگاه‌های اجرایی را به بودجه‌های دولتی وابسته کرده و نظام‌های انگیزشی و بسترهای حقوقی قراردادی کافی برای جذب منابع از طریق سرمایه‌های بخش خصوصی، مشارکت عمومی-خصوصی، تأمین مالی بخش عمومی (مانند بورس) و سرمایه‌گذاران خارجی به بلوغ کافی نرسیده‌اند. اگر چه نمونه‌هایی از اجرای طرح‌ها به روش ساخت-بهره‌برداری-تحویل BOT و امثالهم در وزارت راه و شهرسازی مسبوق به سابقه است، اما تجارب کشورهایی چون ترکیه، برزیل، سنگاپور، اندونزی و هندوستان می‌تواند راهگشا بوده و این وزارتخانه را به پیشگام کاهش تصدی‌گری دولت و توسعه زیرساخت‌ها از مجاری غیردولتی تبدیل کند.

اقدام سوم-

افزایش بهره‌وری طرح‌ها

به اعتقاد بسیاری از پژوهشگران، مهمترین مانع توسعه ایران، موانع ساختاری است و اصلاح‌های نهادی و ساختاری در کنار تسهیلات قانونی می‌تواند کمک شایانی به ارتقا بهره‌وری ملی و رشد تولید ناخالص داخلی بکند. در حال حاضر، بهره‌وری نظام فنی اجرایی طرح‌های عمرانی کشور پایین است، به نوعی که برآورد سال ۱۳۹۰ حاکی از زیان سالانه حدود ۲۵ هزار میلیارد تومان ناشی از تاخیر در اجرای طرح‌های عمرانی

معاون وزیر راه مطرح کرد؛

افزایش ۴۰۰ برابری قیمت قیر در دوده‌ها اخیر

توجه کمتری شده بود، اظهار داشت: یکی از مطالبات نمایندگان مجلس از وزیر راه و شهرسازی در رأی اعتماد اخیر توجه به توسعه راه‌های روستایی بود. به همین منظور وزیر راه و شهرسازی جدید دستور داد تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی، بخشنامه‌های مرتبط با راه روستایی را با شرایط فنی و اقتصادی کشور به روز کند. وی افزود: وقتی راه روستایی مشخصات هندسی مناسبی ندارد ولی رویه آسفالت با کیفیت در آن استفاده می‌شود، رانندگان به افزایش سرعت در این راه‌ها ترغیب می‌شوند که متأسفانه شاهد افزایش تصادفات در راه‌های روستایی هستیم.

افزایش قیمت قیر

خیرالله خادمی در دهمین همایش قیر و آسفالت با بیان اینکه کشور ما یک کشور حمل و نقل جاده‌ای است، گفت: علیرغم توسعه شبکه ریلی کشور که ۳۳۰۰ کیلومتر مسیر ریلی در حال اجراست و برخی از این محورها به بهره‌برداری رسیده است اما آمار استفاده از ریل در کشور پایین بوده که به معنای هدررفت منابع ملی است. وی با تأکید بر اینکه تنها ۱۰ درصد حمل و نقل کشور ریلی است و ۹۰ درصد آن جاده‌ای است افزود: بنابراین چاره‌ای جز تأمین ایمنی حمل و نقل جاده‌ای نداریم به همین دلیل ۷۸۰۰ کیلومتر جاده اعم از بزرگراه، آزادراه و جاده اصلی در کشور در حال اجراست. معاون وزیر راه و شهرسازی افزود: با توجه به خودرومحوری که در کشور داریم نیاز ما به توسعه جاده‌ها بیش از این مقدار است. به گفته خادمی در حال حاضر تنها ۱۸ هزار کیلومتر بزرگراه و آزادراه در کشور ساخته شده و برای رسیدن به میزان مطلوب از جاده باید حداقل طول جاده‌های بزرگراهی و آزادراهی به ۳۶ هزار کیلومتر برسد تا بتوانیم ۷۵ درصد باری که در جاده‌ها جابجا می‌شود در مسیر ایمن تردد بدهیم.

دهمین همایش قیر و آسفالت ایران در تاریخ ۲۲ آبان ۱۳۹۷ تا ۲۴ آبان ۱۳۹۷ توسط مرکز تحقیقات راه - مسکن و شهرسازی - موسسه فرهنگی نشر فن آریا و تحت حمایت سیویلیکا در شهر تهران برگزار شد. در این همایش مدیرعامل شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور از افزایش ۴۰۰ برابری قیمت قیر از سال ۸۰ تاکنون خبر داد

بازنگری در کیفیت آسفالت

راه‌های روستایی

محمد شکرچی زاده در دهمین کنفرانس قیر و آسفالت با بیان اینکه این کنفرانس به محلی برای ارائه اقدامات جدید در زمینه افزایش کیفیت این محصول استراتژیک در پروژه‌های عمرانی تبدیل شده است، گفت: اتفاق مهمی که در سال‌های اخیر رخ داده است کاهش حجم تولید و مصرف آسفالت از ۳۰ میلیون تن به ۱۲ میلیون تن است که اتفاق مهمی است. شکرچی زاده با بیان اینکه دستیابی به راه ایمن و پایدار و سریع و متناسب با توسعه پایدار باید مبتنی بر برنامه ریزی و فعالیت علمی باشید، تصریح کرد: مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی مدیریت علمی بر ساخت راه‌ها و همکاری با دستگاه‌های مرتبط با مصرف قیر و آسفالت را در دستور کار قرار داده است که تاکنون توانسته به خوبی در این زمینه اقداماتی را انجام دهد. رئیس مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی با اشاره به استفاده از نیروهای کارشناسی بخش خصوصی و دولتی برای افزایش کیفیت قیر و آسفالت تولیدی در کشور، یادآور شد: یکی دیگر از اقدامات مرکز تحقیقات در این زمینه استقرار آزمایشگاه‌های بررسی کیفی قیر آسفالت در کارخانه‌های کشور است که کنترل کیفیت محصول را برعهده داشته و افزایش کیفیت این دو محصول در ارتقاء کیفی راه‌ها نیز موثر خواهد بود. وی با بیان اینکه در گذشته به حوزه راه روستایی

و عدم النفع بهره‌برداری از طرح‌های در حال اجراست. در کنار تعداد بالای طرح‌های عمرانی کشور، بسیاری از این طرح‌ها با ابعادی غیراقتصادی طراحی شده و در حال اجرا می‌باشند که بهینه‌سازی ساختگاه، اندازه و مشخصات این طرح‌ها، اقدامی در جهت منافع ملی است. از اوایل دهه ۱۳۸۰ تأکید ویژه‌ای بر اعمال مهندسی ارزش شد و اتفاقاً وزارت راه و ترابری سابق یکی از اولین دستگاه‌ها در پیاده‌سازی آن بود، که بعدها مورد بی‌مهری قرار گرفت. از طرف دیگر، علم مدیریت پروژه توسعه قابل توجهی در سالهای گذشته داشته که به کارگیری ابزارهای مدیریت پروژه محور به افزایش بهره‌وری طرح‌ها خواهد انجامید.

بنابراین یکی از سنج‌های علم مدیریت، اهداف تدوین شده می‌بایست واجد پنج ویژگی (SMART) باشند: (۱) مشخص و دقیق، (۲) قابل دستیابی، (۳) امکان اندازه‌گیری، (۴) واقع‌بینانه و (۵) زمانبندی شده.

امیدوارم وزارت راه و شهرسازی، اهداف محدودی را بر مبنای ویژگی‌های فوق و با تکیه بر سه اقدام پیشنهادی، تدوین و اجرایی کنند. برای مثال، در اولویت تعیین شده برنامه‌های وزیر محترم مبنی بر افزایش تاب‌آوری زیرساخت‌ها، معیارهای قابل دستیابی را تدقیق فرمایند (مشخص و دقیق بودن هدف)، در اصلاحات ساختاری در بخش‌های ستادی و اجرایی به منظور کوچک‌سازی، چالاک‌سازی و اثربخشی، سابقه اقدامات گذشته و دلایل شکست برخی از این اصلاحات واکاوی گردد (قابلیت دستیابی). خوب است وزیر محترم راه و شهرسازی مشخص فرمایند که عمر مفید ساختمان و سایر زیرساخت‌ها در دوره شروع تصدی ایشان چه بود و قرار است به چه عددی برسد (قابل اندازه‌گیری بودن اهداف) و نیز در هر هدفی واقعیت‌های میدانی وزارتخانه و زمانبندی بر مبنای اصول مدیریت پروژه به استناد منابع قابل تخصیص مدنظر قرار گیرد.

منبع: ایلنا- ۱۹ آبان

افول اقتصاد رقابتی ظهور اقتصاد رفاقتی

یک استاد اقتصاد دانشگاه تاکید کرد: شاهد شکل‌گیری اقتصاد رفاقتی هستیم. فقط حافظ منافع دوستان، خانواده و احزاب هستند. فرقی نمی‌کند چه حزبی حاکم باشد، این شکل کارکرد اقتصادی است.

در نهمین کنگره حزب اراده ملت ایران در کانون توحید گفت: اصلی‌ترین مسئول مشکلات به نظام تصمیم‌گیری برمی‌گردد که ریشه تاریخی دارد و ساختار کنونی را حفظ کرده است. ما به طور تاریخی با مشکلات تاریخی مواجه هستیم که یکی سلطه صاحبان سرمایه بر نظام تصمیم‌گیری است.

وی با بیان اینکه نظام تصمیم‌گیری است که نابرابری را می‌زاید، اظهار داشت: نابرابری منبع شرور دیگر است و زمینه رشد فقر را فراهم می‌کند. فقر کمرشکن منبع ناامنی است. به همین دلیل، اگر در جامعه بی‌اخلاقی می‌بینیم و اینکه اقشار مختلف با دیگران مثل طعمه برخورد می‌کنند، به همین برمی‌گردد. مسئولیت فقر و گسترش ناامنی در اشکال مختلف حیات اجتماعی و فردی به صورت آسیب اجتماعی مثل خودکشی و قتل محصول ناامنی است.

این اقتصاددان ادامه داد: اینها در جامعه‌ای اتفاق می‌افتد که ظرفیت‌های زیادی دارد و متهم اصلی نظام تصمیم‌گیری اساسی است. آنها که نرخ ارز را تعیین می‌کنند و تصمیم می‌گیرند منابع نفت کجا مصرف شود، تسهیلات بانکی را با چه نرخ‌ها

چه کسی بدهیم. امکانات را به چه کسی بدهیم. شاهد شکل‌گیری اقتصاد رفاقتی هستیم. فقط حافظ منافع دوستان، خانواده و احزاب هستند. فرقی نمی‌کند چه حزبی حاکم باشد، این شکل کارکرد اقتصادی است.

راغفر خطاب به مسئولان تصریح کرد: اگر امروز شاهد وضعیت بحرانی هستیم که به نظر من فراتر از بحران است، اخطار می‌دهیم مانع بروز فاجعه شوند. تصمیماتی درباره نرخ ارز گرفته شده که مجلس و دولت با هم گرفتند، چگونه زندگی مردم را تحت تاثیر قرار می‌دهد. صبح بیدار می‌شوید و می‌بینید سرمایه شما کاهش پیدا کرده است. بعد قیمت همه کالاها با توجه به آن تعیین می‌شود. وی با تاکید بر اینکه ما باید صادقانه با مردم رفتار کنیم در غیر این صورت اعتمادشان از دست می‌رود، خاطر نشان کرد: آنچه که در شرایط کنونی اتفاق افتاده، پیامدهای گسترده‌ای دارد. من متهم به ایجاد ناامنی می‌شوم. قحطی از طریق افزایش قیمت ارز در راه است. ما قاچاق بنزین داریم که طبیعتاً توسط شبکه‌های مافیایی صورت می‌گیرد. مردم حاشیه کشور که نادیده گرفته شدند و همه مرزنشین‌های ما فقیرند و می‌بینند از سوی نظام از جیب‌شان منابعی خارج می‌شود، تصمیم می‌گیرند خودشان وارد عمل شوند.

این استاد دانشگاه افزود: هیجان نرخ ارز این شرایط را امکان‌پذیر کرده است.

به همین دلیل هم نیازهای جامعه را از کشور خارج می‌کنند. سال ۹۶ نسبت به سال ۹۵ بخشی از افزایش تولید انبار شده یعنی ۷۴ درصد مازاد بر تولید بوده است. این مسئله سبب شد که مردم با دلار ۳۵۰۰ تومانی نمی‌توانستند تقاضا کنند. اکنون که آقایان برای بودجه سال آینده نقشه کشیدند، قطعاً ما با مشکلات جدی روبرو خواهیم بود.

راغفر اضافه کرد: یک میلیون و ۱۰۰ هزار شغل براساس منابع رسمی از بین می‌رود. به بیماری اضافه می‌شود. نرخ تورم در همین مه‌ماه ۵۰ درصد است و تا پایان سال ۸۰ تا ۹۰ درصد خواهد شد. می‌گویند راهی نداریم ما نمی‌توانیم منابع را تزریق کنیم، گویی هیچ راه حل دیگری نداریم. راه حل همانی است که در جنگ انجام دادیم. این شکلی که ما باید تقاضای ارز را کنترل کنیم باید واردات برخی کالاها را مثل خودروی لوکس را متوقف کنیم.

وی به فعالیت کسانی که بر نظام تصمیم‌گیری تسلط دارند، اشاره کرد و ابراز داشت: تولید صنعتی که فعالیتی پرمشقت است در مقابل فعالیت تجاری ساده و با فرار مالیاتی است. به همین دلیل هم در شرایط کنونی ما با مشکل تصمیم‌گیری در داخل مواجه هستیم که ربطی هم به تحریم‌ها ندارد. ۱۰۰ هزار میلیارد رانت ارزی وارد جیب پتروشیمی‌ها می‌شود. کاش حداقل وارد جیب دولت می‌شد. منظور من از دولت، حاکمیت است. البته نقش کابینه تعیین‌کننده است. این تصمیمات خود دولت است. دولت باید واردات کالاهای لوکس را متوقف کند. آمریکایی‌ها طراحی کردند هر ارزی تزریق می‌شود، به این طریق خارج شود.

این اقتصاددان ادامه داد: قربانیان اصلی این مسئله همه مردم ایران هستند اما آنکه با یارانه زندگی می‌کند، دیگر چیزی ندارد. ما به سمت شورش پیش می‌رویم. بخشی شورش علیه خود است مثل خودسوزی. یک گروه دیگر به مسائلی مثل آسیب‌های روحی سقوط می‌کنند مثل افسردگی. این هم شورش است. یک شورش دیگر رشد جرم و جرائم است. تیردرآورده جلوی بنز که یا تیرمی‌زنم یا پول بده. این شورش ناشی از ناامنی اقتصادی است.

۲۷-مهر-ایلنا

صادرات را به دست خود خفه نکنیم

حسین سلاح‌ورزی؛ نایب رئیس اتاق ایران

به تولید این کالاها اقدام کنند و به یک کشور صنعتی تبدیل شوند. براساس این راهبرد، چنین رویکردی موجب کاهش وابستگی کشورهای پیرامون به کشورهای مرکز خواهد شد. راهبرد جایگزینی واردات بیشتر از سوی چپ اندیشانی مثل آندره گوندرفرانک ترویج می‌شد. ایران نیز متأسفانه به دلایل گوناگون در دام این راهبرد افتاد و با توجه به بیراهه‌روی‌ها به توسعه صناعی به شدت نیازمند انواع حمایت اقدام کرد. کره جنوبی، برزیل، تایلند و برخی کشورها نیز این راهبرد را به دلیل اینکه نگاه ناسیونالیستی پشت آن بود پذیرفتند. اما کشورهایی مثل کره جنوبی و تایلند زودتر از دیگر کشورها به این نتیجه رسیدند که منابع کافی برای حمایت دایمی از تولیدات صنعتی غیرقابلی ندارند و نمی‌توانند تا ابد به مصرف کنندگان بگویند باید کالای داخلی خریداری کنند. این کشورها به ویژه کره جنوبی از دهه ۱۹۷۰ راهبرد توسعه صادرات را برای توسعه انتخاب کرد و اکنون یک کشور کامیاب در جهان به حساب می‌آید. ترکیه در همسایگی ایران نیز از همین راهبرد پیروی کرده و اکنون یکی از صادرکنندگان بزرگ به حساب می‌آید.

هم راهبرد، هم ضرورت روز

اقتصاد ایران در همین دهه ۱۳۹۰ با دو شوک بزرگ مواجه شده که به لحاظ شباهت شگفت‌انگیز و به لحاظ اجرایی تأسف‌آور است. ایران در اوایل دهه حاضر دو تنگنای پرش بلند ارزش و تشدید تحریم‌ها را تجربه کرد که پیامدهای دهشتناکی داشته‌اند. یکی از این پیامدها، سقوط درآمد ارزی به دلیل تحریم صادرات نفت بود. در حالی که تصور می‌شد این تجربه تلخ منجر به اتخاذ راهبرد توسعه صادرات برای ایران شود اما شاهد چنین اقدامی نبودیم و کشور پس از رفع تحریم نفتی دوباره در ریل قدیمی به حرکت ادامه داد تا اینکه دوباره در نیم نخست امسال با همان دو تنگنا مواجه شدیم. آمریکا با همه نیروی اقتصادی و سیاسی خود ایران را زیر فشار تحریم قرار داده و دوباره شاهد جهش نرخ ارز در بازار هستیم. داستان تکرار می‌شود و ایران

کشورهایی مثل ترکمنستان و آذربایجان قرار گیرد و درآمد قابل‌اعتنایی به دست می‌آورد، اما این فرصت نیز از دست رفت. اکنون در شرایط پاییز ۱۳۹۷ که کشور باید در مسیر توسعه صادرات غیراز نفت قرار گیرد تا زیر تهدیدهای آمریکا به دلیل تحریم نفت، از محل‌های دیگر درآمد ارزی داشته باشیم، اما به نظر می‌رسد باز هم قرار است فرصت سوزی کنیم.

راهبرد توسعه صادرات

راهبرد توسعه صادرات در دنیا و به ویژه در کشورهای توسعه نیافته زمانی به مدار بحث‌های راهبردی آمد که راهبرد جایگزینی واردات با ناکامی مواجه شد و کشورهایی در جنوب شرق آسیا از رفتن و ادامه دادن در مسیر آن راهبرد امتناع کردند.

براساس راهبرد جایگزینی واردات، کشورها باید با دوری از واردات کالاهای با دوام مثل اتومبیل، یخچال، لباسشویی و حتی کالاهایی مثل پارچه و پوشاک از بازارهای جهانی، با احداث واحدهای تولیدی این کالاها را در داخل، ضمن حفظ ارزشهای معتبر در داخل به مرور

رفتار دولت در تحولات ارزی راهی برای خفه کردن صادرات کشور بوده است و ادامه این رویکرد می‌تواند این فرصت طلایی که برای توسعه صادرات فراهم شده را به‌رغم فضای مساعدی که شاهد آن هستیم به تهدید تبدیل کند؛ کما اینکه این اتفاق افتاده است.

داوری درست و تلخی درباره ایران به ویژه در میدان اقتصاد در میان فعالان اقتصادی وجود دارد که ما سلطان از دست دادن فرصت هستیم. به طور مثال گفته می‌شود با آزاد شدن چندین کشور از وجود امپراتوری شوروی در مرزهای ایران و آشکار شدن فرصت استفاده از بازار بکر و دست نخورده برای صادرات انواع کالا، خدمات فنی و مهندسی و حتی خدماتی مثل گردشگری برای ایران اما هیچ استفاده کارآمدی از این بازارها نشد. ایران اگر با برنامه‌ای از پیش اندیشیده با بازار کشوری مثل افغانستان برخورد می‌کرد یک بازار مطلوب و پایدار داشت اما این اتفاق نیز به شکل کارآمد و پایدار نیفتاد. در شرایطی که ایران آمادگی داشت در مسیر انتقال نفت و گاز

به زودی با کمبود درآمد ارزی مواجه خواهد شد.

آیا کشور این دو تجربه تلخ را مورد توجه قرار خواهد داد و به راهبرد توسعه صادرات احترام خواهد گذاشت؟ اگرچه با توجه به نکاتی که در ادامه به آن اشاره خواهد شد این اتفاق بعید است که رخ دهد اما از سوی دیگر می‌توان امید داشت در این روزهای سخت، جامعه رهبری اقتصادی ایران به این نتیجه برسد که راهبرد یادشده را تمام و کمال و به صورت پایدار در دستور کار قرار دهند. از سوی دیگر در این وضعیت که ایران نیاز به درآمد ارزی بزرگ دارد تا کاهش درآمد ارزی ناشی از تحریم نفت را جبران کند، ضرورت ایجاد می‌کند که توسعه صادرات را در دستور کار قرار دهیم.

تنگناهای توسعه صادرات

ایران در تمامی نیم قرن اخیر نشان داده است به لحاظ رشد و توسعه صادرات در مقایسه با کشورهای مثل کره جنوبی، ترکیه، مالزی و سایر کشورهای توسعه‌خواه کمترین رشد کیفی و حتی کمی را داشته است. نخستین و بزرگ‌ترین دلیل عدم رشد و توسعه صادرات ایران به ذهنیت جامعه تصمیم‌گیر در حوزه اقتصاد سیاسی باز می‌گردد. مدیران اداره کننده اقتصاد در نیم قرن اخیر اعتقاد به توسعه صادرات نداشته و ندارند و تنها در حرف و بر روی کاغذ از این مقوله دفاع می‌کنند. پس از این عامل که در صدر عوامل ناکامی ایران به حساب می‌آید باید به سطح توسعه یافتگی صنعتی ایران اشاره کنیم. واقعیت تلخ این است که ایران به دلیل ناسازگاری با روندهای عمومی اقتصاد جهانی، توانایی نوسازی تکنولوژیک در صنعت را تجربه نکرده و به همین دلیل از بازار بزرگ صادرات صنعتی سهمی نزدیک به صفر دارد. بیشترین ارزش صادراتی کالاهای ایرانی در همین دهه اخیر به صادرات فرآورده‌های پتروشیمی و میعانات گازی برمی‌گردد که با صادرات نفت خام فاصله اندکی دارند. از سوی دیگر ایران در همه این سال‌ها و حتی پیش از انقلاب نرخ ارز را مقوله‌ای تثبیت شده تلقی کرده و به همین دلیل انگیزه‌های توسعه صادرات را از علاقه‌مندان و بازرگانان سلب کرده است.

خودزنی صادراتی

پس از آنکه دولت و بانک مرکزی در زمستان ۱۳۹۶ به جای تأسیس بازار ارز و فراهم کردن شرایط مساعد برای دادن علامت درست به بازارهای دیگر تصمیم گرفتند که دلارپاشی کنند، اقتصاددانان و فعالان اقتصادی بارها به دولت هشدار دادند که این تصمیم پیامدهای همه‌جانبه و چندبعدی دارد اما دولت کار خود را انجام داد. نتیجه تصمیم یادشده، فروریختن تعادل در بازارهای متعدد بود. این موضوع شرایطی را برای دولت آماده کرد که خودزنی در ابعاد گوناگون به سرعت در دستور کار قرار دهد. دولت با صدور ده‌ها بخشنامه متضاد و متناقض پس از سیاست سرکوب ارزی به همه بخش‌های اقتصاد از جمله به صادرات نیم‌بند قبلی نیز آسیب زد که در ادامه به برخی از دلایل آن اشاره خواهیم کرد. بدیهی است که ادامه این روند به تضعیف تاریخی و بنیادین مقوله صادرات می‌رسد که امیدواریم در همین مرحله متوقف شود.

اولویت بازار داخل

مدیران دولتی در ایران کارنامه و سابقه ناکارآمدی در زمینه استمرار صادرات دارند و یکی از مسائلی که همیشه به آن استناد می‌کنند توجه به بازار داخلی با نگاه سیاسی است. تاکنون بارها شاهد بوده‌ایم که وقتی نرخ ارزهای معتبر در بازار ایران روندی صعودی را تجربه می‌کند، صادرات کالاها واجد مطلوبیت می‌شود و تمایل به توسعه صادرات افزایش می‌یابد. در این وضعیت که توسعه صادرات در دستور کار است ناگهان معلوم نمی‌شود چرا بازار کالاهای صادراتی با کمبود آن کالا و افزایش شدید قیمت مواجه می‌شود و کاسه و کوزه‌ها بر سر صادرات می‌شکند. دولت‌های مختل در کشور و حتی دولت فعلی در این موارد بلافاصله تصمیم به منع صادرات همین دسته کالاها می‌گیرند. در روزهای تازه سپری شده شاهد بودیم که صادرات گوجه فرنگی ممنوع شد چرا که گفته شد به دلیل توسعه صادرات گوجه فرنگی، بازار داخلی با افزایش قیمت مواجه شده است. اعلام نارضایتی شهروندان از گرانی

گوجه فرنگی با تصمیم فوری دولت برای ایجاد محدودیت همراه شد. این اتفاق به معنای بی‌اعتمادی بیشتر خریداران و واردکنندگان محصولاتی است که صادرات آن‌ها با تهدید و تحدید دولتی مواجه شده است. کارشناسان باور دارند دولت به جای اینکه چنین تصمیم سختی بگیرد می‌توانست در تعامل با شهروندان، از آن‌ها بخواهد به دلیل وضعیت موجود تحمل کنند تا توسعه صادرات ایران با شکست و نوسان مواجه نشود. این کار ساده و آسانی است که به محض ایجاد اندکی نارضایتی شهروندان یک مقوله با ارزش مثل توسعه صادرات دستور توقف بدهیم. یادمان باشد که توسعه صادرات نیازمند سعه صد و شجاعت است.

پیمان‌سپاری ارزی

در ماجرای افزایش نرخ ارز در دو مقطع اوایل دهه ۱۳۹۰ و این روزهایی که در آن قرار داریم، روش‌ها و راهبردی ثابت و زیان‌آوری را از سوی مدیران اقتصادی شاهد بوده و هستیم. دقت در روش اداره افزایش نرخ ارز در ۶ ماهه اول امسال نشان می‌دهد دولت دوازدهم همان روش دولت دهم را در دستور کار قرار داد و اجرا کرد. به این معنی که دولت یک نرخ می‌خکوب شده را برای هر دلار به مثابه نرخ رسمی اعلام کرد و پس از آن به همه فعالان اقتصادی دستور داد باید از این نرخ اطاعت کنند. این دلار ۴۲۰۰ تومانی در شرایطی نرخ رسمی شد که نرخ هر دلار در بازار در همان روزها به ۸ هزار تومان هم رسیده بود.

از پیش معلوم است که صادرکنندگان کالا هرگز به لحاظ ذهنی و تئوریک آمادگی این را نداشتند که وقتی هر دلار آن‌ها در بازار تا دو برابر نرخ رسمی خریداری می‌شد، این نرخ را بپذیرند. دولت قرص و محکم ایستاده بود که باید دلارهای صادراتی به نرخ هر دلار معادل ۴۲۰۰ تومان فروخته شود و صادرکنندگان به لحاظ ذهنی این را نمی‌پذیرفتند. پیمان‌سپاری ارزی سابقه ۹۰ ساله قانونی و اجرایی دارد و تجربه نشان داده که این قانون به دلیل نادیده گرفتن منطق اقتصادی و ناسازگاری با منفعت شخصی به مثابه عامل تحریک فعالیت اقتصادی هرگز اجرای کامل را تجربه نکرده است.

به نظر می‌رسد ادامه پیمان سپاری ارزی و مجبور کردن صادرکنندگان به اینکه دلار خود را به قیمت دولتی عرضه کنند هرگز فایده‌ای برای جامعه ندارد و به پنهان‌تر شدن مناسبات و رانتی‌ترو فاسدتر شدن فضای کسب‌وکار منجر خواهد شد.

دولت می‌داند و می‌بیند که صادرکنندگان حاضر نیستند با این وضعیت فعالیت کنند و بهتر است با واقعیت‌ها کار آید و اجازه دهد بازار آزاد شکل گیرد. در ماه‌های گذشته دیدیم که دولت با سرسختی مانع ایجاد بازار ثانویه می‌شد و ناگزیر شد بعدها این بازار را بپذیرد و حالا شنیده می‌شود بازار سومی نیز شکل گرفته است. سخت‌گیری دولت در این میدان بدون تردید به تأسیس بازارهای چهارم و پنجم نیز منجر خواهد شد. اگر بازار آزاد شکل بگیرد از این رانت و هدرروی منابع ارزی و گسترش فساد دور خواهیم شد. اگر دولت ادعا می‌کند که پیمان سپاری ارزی منجر به کاهش رشد نرخ تبدیل دلار به ریال شده باید سری به بازار بزند. در حالی که هرروز شاهد نرخ اعلام شده در شبکه نیما و شبکه دیگر هستیم اما بازار آزاد ارز است که با وجود حجم شاید کم دادوستد آدرس قیمت‌ها را می‌دهد.

اتفاق ایران با درک شرایط و وضعیت خاص اقتصاد کشور از دولت تقاضا کرده است با پذیرش واقعیت‌ها، به سوی بازار ارز آزاد حرکت کند. اما اگر تا آن روز فاصله زمانی زیادی مانده، بهتر است که برخی سخت‌گیری‌ها را کاهش دهد. در صورتی که دارندگان ارز اعم از صادراتی که در آینده ممکن است اتفاق بیفتد و دارندگان ارز از گذشته احساس آرامش کنند و بدانند که دولت و بانک مرکزی متعهد هستند که مالکیت آن‌ها را محترم بشمارند احتمالاً با شتاب بیشتری دلارهای خود را به بازار عرضه خواهند کرد. در این صورت می‌توان انتظار داشت در پی روند و بازه زمانی مطلوب بازار ثانویه و بازار آزاد ارز به سمت هم گرایش نشان دهند و از برآیند این برخورد نرخ تعادلی بازار ارز پدیدار شود. این نرخ بدون تردید در صورت ثبات و پایداری و مصون ماندن از دستکاری و دست‌اندازی مقام‌های دولتی و همچنین باز شدن روزه‌های امید برای ثبات در تصمیم‌گیری‌ها منفعت عمومی را برآورده

خواهد کرد. دولت نیز می‌تواند با پذیرش نرخ آزاد ارز و اطمینان از ثبات قیمت در این بازار به منابع ربالی مطمئن دست یابد و با این منابع بخشی از قدرت خرید گروه‌های کم‌درآمد جامعه مثل معلمان، کارگران، کارمندان شاغل در پایین‌ترین رده شغلی و روستائینان را جبران کند. این برای جامعه نخبگان و فرهیختگان یک اتفاق آزردهنده است که هرگاه شرایط سخت می‌شود نهاد دولت به قانون‌های فرسوده و منسوخ شده ۹۰ سال قبل برگردد و از تجربه‌های جهانی استفاده نکند. دنیای امروز با دانش نو و استفاده از تجربه‌های پیشین راه حل‌های کارساز در هر عرصه اقتصاد از جمله بازار ارز در دست دارد و می‌توان به جای رفتارهای فرسایشی از این دانش استفاده کرد. نمی‌توان به صادرکننده امروز دستور داد پیمان ارزی بسپارد و چشم‌هایش را بر روی واقعیت بیند. نتیجه و برآیند پیمان سپاری ارزی و داستان‌های بعد از آن خفه کردن صادرات به دست خودمان است.

تورم فزاینده و قیمت تمام شده

نرخ تبدیل هر دلار آمریکا به ریال ایران در یک دوره کوتاه مدت تقریباً سه برابر شده است. این وضعیت برای عرضه‌کنندگان کالا راهی جز افزایش قیمت در اندازه‌های گوناگون باقی نگذاشته است. ماریپیچ افزایش نرخ ارزهای معتبر در بازار و افزایش قیمت کالاها و خدمات که هنوز کامل نشده است و روندی عجیب را سپری می‌کند به شتابان شدن نرخ تورم منجر شده است. به همین دلیل است که تولید صنعتی با نرخ‌های جدید اتفاق می‌افتد. پیش‌بینی‌ها از نرخ تورم امسال دامنه بازی دارد و از ۳۰ تا ۶۰ درصد برای امسال از سوی نهادهای گوناگون بر زبان آمده است. اگر کف این نرخ را در برابر نرخ متوسط تورم در جهان قرار دهیم، خواهیم دید دست‌کم نرخ تورم ایران ۵ برابر میانگین نرخ تورم جهانی است. در این حالت است که قدرت رقابت‌پذیری تولیدات صادراتی ایران در دنیای پر از رقابت، باز هم کاهش را تجربه خواهد کرد. در دنیای امروز که در بازاربایی صادراتی پایین آوردن نرخ‌های فروش در اندازه‌های بسیار کوچک، حرف اول

را می‌زند، نمی‌توان از خریدار خواست منتظر باشد تا نرخ تورم در ایران کاهش پیدا کند و تولیدکننده ما بار دیگر قدرت رقابتی خود را به دست آورد.

در گذشته معمولاً دولت برخی از کالاها را از پیمان سپاری معاف می‌کرد که البته نیز به تبعیض و به هم خوردن تعادل منجر خواهد شد. به طور مثال دولت تصمیم می‌گیرد صادرات فرش را به دلیل حفظ بازارهای سنتی از پیمان سپاری ارزی معاف کند. نخستین کاری که یک بازرگان می‌کند این است که سرمایه‌اش را به این بازار می‌آورد و انسجام بازار صادراتی این کالا را از تعادل خارج می‌کند. دولت ممکن است برای حفظ بازارهای صادراتی و کاهش قیمت تمام شده با هدف رقابت پذیر کردن صادرات نیز مزیت‌هایی را برای کالاهای خاصی لحاظ کند در این صورت باز هم احتمال به هم خوردن تعادل در بازارها وجود دارد. در شرایط حاضر به نظر می‌رسد ماجرای افزایش قیمت تمام شده به دست دولت، به انداختن جسم فرسوده صادرات به چاه کمک خواهد کرد.

چه باید کرد؟

در سطرهای بالا یادآور شدیم که رفتار دولت در تحولات ارزی راهی برای خفه کردن صادرات کشور بوده است و ادامه این رویکرد می‌تواند این فرصت طلایی که برای توسعه صادرات فراهم شده را به‌رغم فضای مساعدی که شاهد آن هستیم به تهدید تبدیل کند؛ کما اینکه این اتفاق افتاده است. به نظر می‌رسد اگر قرار است توسعه صادرات به مثابه راهبرد توسعه کشور در کانون توجه باشد، باید از برخی دستورهای اکید دست برداریم. باز کردن راه برای واردات مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای و برداشتن دستور پیمان سپاری ارزی برای گام‌های نخست یک ضرورت تمام‌عیار است. دولت دوازدهم باید راهبرد را انتخاب و برای یک بار دستورالعمل اجرایی را صادر کند و دست از سربازار ارز بردارد تا توسعه صادرات رخ دهد. دولت می‌تواند دست‌کم با رفع موانع مقرراتی و حذف بخشنامه‌های متناقض، فضای امنی را به گسترش فعالیت‌های صادراتی فراهم کند. ۱۲ آبان - صما

نقشه خنثی سازی بمب صندوق ها

همزمان با بررسی بحران صندوق های بازنشستگی
در پارلمان بخش خصوصی پایتخت مطرح شد

بحران صندوق های بازنشستگی و عوامل مؤثر بر وضعیت فعلی صندوق ها که از آن به عنوان یکی از بزرگترین چالش های ایران یاد می کنند، در بیست و هشتمین نشست کمیسیون تسهیل کسب و کار اتاق تهران به بحث و بررسی گذاشته شد. در این نشست، آقای مهندس محمد عطاردیان رئیس کانون عالی انجمن های منفی کارفرمایی ایران و عضو هیات مدیره سندیکا بر احیای شورای عالی تامین اجتماعی و آنچه به عنوان سه جانبه گرایی در مدیریت این سازمان مطرح می شود، مورد تاکید قرار داد و محمد تکی از سندیکای شرکت های ساختمانی ایران گزارشی تحت عنوان «چالش صندوق های بازنشستگی» ارائه نمود

از عوامل مؤثر بر وضعیت فعلی صندوق تامین اجتماعی می توان به تصویب قوانین حمایتی، عدم احیای شورای عالی سازمان تامین اجتماعی و عدم اعمال نظرات بخش خصوصی در اصلاح مصوبات و مقررات و مدیریت سازمان اشاره نمود. که در این نشست به تفصیل بررسی شد.

بحران صندوق های بازنشستگی و عوامل مؤثر بر وضعیت آنها از نگاه کارشناسان یکی از ابرچالش های اقتصاد ایران است. وضعیت این صندوق ها به گونه ای است که اگر به آن توجه نشود، همچون بمب ساعتی منفجر خواهد شد. در این میان، فعالان بخش خصوصی با درک این موضوع ضمن بررسی زوایای مختلف مشکلات صندوق های بازنشستگی و تبعات کج کارکردی های آنها بر فضای اقتصادی کشور که طیف وسیعی از چالش ها مانند عدم ثبات مالی، عدم استقلال مالی، دخالت سیاست گذار در رویه کار صندوق ها و... را در بر می گیرد، روش خنثی سازی بمب صندوق ها را اعلام کردند.

وضعیت امروز «صندوق های بازنشستگی» کشور یکی از مسائلی است که سه ضلع «کارشناسان»، «بخش خصوصی» و «سیاست گذار» به طور مشترک، بر بحرانی بودن آن اتفاق نظر دارند و حتی تعبیر بمب ساعتی را در مورد آن به کار می برند. بررسی زوایای مختلف مشکلات صندوق های بازنشستگی و تبعات کج کارکردی های آنها بر فضای اقتصادی کشور، روی میز فعالان بخش خصوصی قرار گرفت. کمیسیون تسهیل کسب و کار اتاق تهران در جدیدترین نشست خود با حضور فعالان اقتصادی و نماینده دولت این موضوع را

مورد واکاوی قرار دادند. فعالان اقتصادی در این جلسه راه حل های سیاستی و رهیافت هایی را برای برون رفت از وضعیت موجود و همین طور تغییر پارادایم حاکم بر صندوق های بازنشستگی ارائه دادند. به اعتقاد تحلیلگران تمامی بحران های اقتصاد ایران مانند «آب»، «محیط زیست» و «صندوق های بازنشستگی» در سیطره یک پارادایم و چارچوب فکری مشخص قرار دارند. این پارادایم واحد «رفاه مبتنی بر هدررفت منابع» نامیده می شود که سایه خود را بر همه بحران های اقتصادی کشور افکنده است. بر این اساس تا زمانی که سیاست گذار رویکرد خود را در سطح ساختاری تغییر ندهد و سیاست های گذشته را اصلاح نکند، روند بحرانی ابرچالش های اقتصاد به طور فزاینده ای ادامه خواهد داشت. در مورد صندوق های بازنشستگی فعالان اقتصادی به طیف وسیعی از چالش ها اشاره می کنند. «عدم ثبات مالی»، «عدم آشنایی با کارکرد های صندوق های بیمه ای و نوع نگاه حمایتی به آنها»، «عدم تناسب بین دریافتی ها و پرداختی های افراد به صندوق های بازنشستگی»، «عدم به روز رسانی مولفه های سیستم متناسب با تحولات جمعیتی» و البته «عدم استقلال مالی و دخالت سیاست گذار در رویه صندوق های بازنشستگی» از مهم ترین

مشکلاتی است که از درون پارادایم حاکم بر صندوق های بازنشستگی منتج شده است. فعالان اقتصادی معتقدند با وجود این مشکلات و همچنین وضعیت نامطلوب مالی صندوق ها، اقدامات اصلاحی قابل لمسی از سوی سیاست گذار صورت نگرفته است و حتی برخی سیاست ها نتایج معکوس داشته و در عمل به جای ایجاد ثبات، زمان سنج بمب ساعتی صندوق های بازنشستگی را سرعت بخشیده است.

از سوی دیگر، به اعتقاد فعالان بخش خصوصی، دخالت های سیاست گذار و دولتی شدن سازمان تامین اجتماعی در تمام شئون، یکی از متغیرهای اصلی در جهت تضعیف صندوق ها بازنشستگی بوده است. فرآیند دولتی شدن این صندوق ها نه تنها در رفع یا کمزنگ کردن چالش های مذکور تأثیری نداشته، بلکه تنها منجر به جابه جایی افراد و صرف منابع گسترده در بوروکراسی این نهاد فریه شده است، بدون آنکه نگاه ساختاری در آن تغییر کند. موضوعی که از طرف نماینده سیاست گذار تجاری و صنعتی در این جلسه مورد تاکید قرار گرفت. به گفته نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت به زودی سازمان تامین اجتماعی با چالشی جدی در زمینه منابع ورودی مواجه خواهد شد و تعداد مستمری بگیران رو به افزایش خواهد

گذاشت. نماینده این وزارتخانه پیشنهاد کرد که باید برای ایجاد شفافیت در منابع و مصارف، طرح اصلاحی تدوین شود تا با مدیریت صحیح هزینه‌ها و استفاده از نرم‌افزارهای به‌روز از اتلاف منابع جلوگیری کرد. اما از سوی دیگر تصویب برخی مواد قانونی باعث شده است که نقش بیمه‌شدگان و کارفرمایان تضعیف شود و سازمان تامین اجتماعی و صندوق‌های زیرمجموعه آن قائم به فرد شود. براین اساس تغییر رویه فعلی از مسیر اصلاح قوانین و آیین‌نامه‌ها امکان‌پذیر است. کارشناسان همچنین تصریح می‌کنند که اگر عملکرد این سازمان در ریل اصولی قرار داشت بازنشستگان مجبور نبودند برای تامین معاش خود به شغل‌های سخت پس از بازنشستگی روی بیاورند. اما کارشناسان و فعالان اقتصادی برای کاهش اثرات تخریبی بدکارکردی‌های صندوق‌های تامین اجتماعی و خنثی‌سازی بمب این صندوق‌ها، پیشنهادهایی را روی میز سیاست‌گذار قرار دادند. «اصلاح نگرش‌ها درباره ماهیت و کارکردهای صندوق‌های بازنشستگی در ابعاد ملی»، «رعایت قوانین و مقررات بالادستی و داخلی صندوق‌ها»، «عدم تصویب قوانین حمایتی»، «عدم افزایش بار مالی بر صندوق‌ها»، «سیستم مورد استفاده در صندوق‌ها»، «اصلاح ساختار با کاهش مداخلات بیش از حد دولت»، «افزایش دانش فنی بیمه‌ای در سطح صندوق‌ها»، «ایجاد تناسب بین دریافتی‌ها و پرداختی‌های افراد به صندوق‌های بازنشستگی» و «کاهش نگاه حمایتی به آنها» بخشی از راهکارهای ارائه شده از سوی بخش خصوصی در این زمینه بود. در نهایت پس از تبادل نظر و جمع‌بندی میان فعالان اقتصادی مقرر شد، کارگروهی تخصصی برای ارائه پیشنهادی به دولت و مجلس برای بهبود شرایط سازمان تامین اجتماعی تشکیل شود.

به گزارش اتاق تهران، در بیست و هشتمین نشست کمیسیون تسهیل کسب‌وکار اتاق تهران، محمد تکلی به نمایندگی از

سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران گزارشی با عنوان «چالش صندوق‌های بازنشستگی» ارائه کرد. او با اشاره به تعداد صندوق‌های بازنشستگی در کشور گفت: در حال حاضر ۱۸ صندوق بیمه‌ای در ایران وجود دارد که خدمات مختلف بیمه‌ای شامل بازنشستگی، ازکارافتادگی و مزایای بازماندگان را ارائه می‌دهند. از این میان، سازمان تامین اجتماعی به‌عنوان بزرگ‌ترین صندوق بیمه‌ای کشور، حدود ۳۶ میلیون و ۳۰۲ هزار و ۲۷۵ نفر را تحت پوشش قرار داده که بیش از ۱۳ میلیون بیمه‌شده اصلی و حدود ۲۲ میلیون نفر بیمه‌شده تبعی هستند. او با بیان اینکه نسبت پشتیبانی در صندوق تامین اجتماعی به کمتر از ۵ تنزل کرده است، توضیح داد: به شاخص جهانی میزان خودکفایی صندوق‌ها به لحاظ منابع و مصارف، ضریب پشتیبانی اطلاق می‌شود. این شاخص اگر به سمت ۶ میل کند، به این معناست که ۶ نفر پرداخت‌کننده و یک نفر دریافت‌کننده وجود دارد و این صندوق به مرز خطر نزدیک شده است. اما وقتی این نسبت به زیر ۵ برسد، به آن معناست که این صندوق بدون کمک دولت نمی‌تواند ادامه حیات دهد.

تکلی در ادامه به چالش‌های صندوق‌های بازنشستگی در کشور اشاره کرد و عدم ثبات مالی، عدم توجه به اصلاحات مورد نیاز، عدم آشنایی با کارکردها و اصول عملکردی صندوق‌های بیمه‌ای و نگاه حمایتی به آنها، عدم تناسب بین دریافتی‌ها و پرداختی‌های افراد به صندوق‌های بازنشستگی، عدم به‌روزرسانی مولفه‌های سیستم متناسب با تحولات جمعیتی، عدم کارایی مناسب سرمایه‌گذاری‌ها، عدم استقلال مالی، وابستگی به دولت و دستگاه‌های مربوطه و بازنشستگی‌های پیش از موعد را از جمله این مشکلات برشمرد. او ادامه داد: به‌رغم وضعیت مالی بد صندوق‌های بازنشستگی در کشور، اصلاحاتی در این صندوق‌ها صورت نگرفته است. آن هم در شرایطی که قوانین بالادستی مشابه آنچه در ماده ۲۶ برنامه پنجم توسعه و مواد مرتبط در

قانون برنامه ششم آمده، نسبت به انجام این اصلاحات تاکید کرده است. اقدامات صورت گرفته نیز نه در جهت تقویت ثبات صندوق‌ها، بلکه در جهت کمک به فروپاشی زودرس صندوق‌ها بوده است. وی در ادامه به راهکارهایی برای مواجهه با چالش‌های صندوق تامین اجتماعی اشاره کرد و گفت: اصلاح نگرش‌ها درباره ماهیت و کارکردهای صندوق‌های بازنشستگی در ابعاد ملی، رعایت قوانین و مقررات بالادستی و داخلی صندوق‌ها، عدم تصویب قوانین حمایتی و افزایش بار مالی بر صندوق‌ها، اصلاح سیستم مورد استفاده در صندوق‌ها، اصلاح ساختار با کاهش مداخلات بیش از حد دولت و وعده‌های صاحب‌منصبان برای کسب آرا و حفظ جایگاه با کاهش سن بازنشستگی و افزایش حقوق، افزایش دانش فنی بیمه‌ای در سطح صندوق‌ها، ایجاد تناسب بین دریافتی‌ها و پرداختی‌های افراد به صندوق‌های بازنشستگی و کاهش نگاه حمایتی به آنها، بهبود مدیریت صندوق‌های بازنشستگی و امکان مدیریت صاحبان و مالکان صندوق‌ها با نظارت دولت از جمله این راهکارها است.

ضرورت نجات

صندوق تامین اجتماعی

در ادامه این جلسه، محمد عطاردیان، رئیس هیات مدیره کانون عالی انجمن‌های صنفی کارفرمایی ایران با اشاره به اینکه سازمان تامین اجتماعی از زمان دولت‌های نهم و دهم از سه‌جانبه‌گرایی در مدیریت دور شده، ادامه داد: پس از تاسیس وزارت رفاه در اواخر دولت هشتم، سازمان تامین اجتماعی به‌عنوان یکی از نهادهای زیرمجموعه این وزارتخانه درآمد و از آن پس از سلطه دولت خارج نشد. اکنون وقت آن رسیده است که سازمان تامین اجتماعی به سازمانی عمومی تبدیل شود که تحت سلطه هیچ وزارتخانه‌ای نباشد. او با انتقاد از تکالیفی که در قالب عناوینی چون بازنشستگی پیش از موعد و کارهای سخت و زیان‌آور بر سازمان تحمیل شده

است گفت: به وزیر جدید، تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفته‌ام اگر می‌خواهید سازمان تامین اجتماعی را نجات دهید باید سه‌جانبه‌گرایی را بر آن حاکم کنید. نجات سازمان تامین اجتماعی یک ضرورت است و عدم توجه به آن یک بحران اجتماعی ایجاد می‌کند. محمدرضا نجفی‌منش، رئیس کمیسیون تسهیل کسب‌وکار اتاق تهران نیز وضعیت صندوق تامین اجتماعی را به یک بمب ساعتی تشبیه کرد و گفت: وضعیت این صندوق به‌گونه‌ای است که اگر به آن توجه نشود، منفجر خواهد شد. محمدرضا جعفریان، مشاور مالیاتی اتاق اصناف با اشاره به اینکه کارگران و کارفرمایان نگران سرنوشت صندوق تامین اجتماعی هستند و منابع آن سرمایه‌های هر دو گروه است، ادامه داد: سازمان تامین اجتماعی باید توسط صاحبان اصلی خود اداره شود. اگر عملکرد این سازمان درست و شایسته بود بازنشستگان مجبور نبودند برای تامین معاش خود به شغل‌های سخت بعد از بازنشستگی روی بیاورند.

بیگانگی با تحولات اجتماعی

داریوش مهاجر، دبیر کنفدراسیون صنعت، چالش صندوق‌های بیمه و تامین اجتماعی را در سایر کشورها شایع دانست و گفت: تامین اجتماعی در ایران با مشکلات مدیریتی دست و پنجه نرم کرده است. چنانکه سازمانی ثروتمند اکنون به این وضعیت دچار شده است. او یکی از دلایل ناکارآمدی این صندوق در ایران را مداخلات دولت عنوان کرد و گفت: این سازمان گویی با تحولات اجتماعی ایران بیگانه است. به‌طوری که پس از رشد جمعیت در دهه ۱۳۶۰ یا افزایش امید به زندگی در کشور، کسی در این سازمان در مورد این مسائل و آثار آن بر صندوق تامین اجتماعی مطالعه‌ای به انجام نرساند. در واقع تدبیری در مقابل این تغییرات اندیشیده نشد. از نظر من باید کارگروهی تخصصی برای بررسی دقیق این موضوع و ارائه پیشنهادهایی برای اصلاح وضعیت

صندوق تامین اجتماعی به مراجع ذی‌ربط تشکیل شود. شاهرخ ظهیری، مشاور رئیس اتاق تهران نیز با اشاره به اینکه بیش از ۹۰ درصد بودجه سازمان تامین اجتماعی را بنگاه‌ها می‌پردازند، این پرسش را مطرح کرد که به چه دلیل مدیریت این سازمان به صاحبان اصلی آن یعنی بخش خصوصی سپرده نمی‌شود. او افزود: باید دولت را وادار کنیم که ساختار مدیریتی سازمان تامین اجتماعی را تغییر دهد.

اصلاح ساختار از مسیر قانون

همچنین صغری علی‌آبادی، مدیر خدمات بیمه‌ای اتاق تهران گفت: پیش از آنکه، ماده ۱۱۴ قانون مدیریت خدمات کشوری به تصویب برسد، هیات امنای سازمان تامین اجتماعی در مدیریت این سازمان نقش داشت. اما با تصویب این ماده قانونی، نقش بیمه‌شدگان و کارفرمایان تضعیف شده و این سازمان اکنون قائم به فرد شده است. ایجاد تغییر در مدیریت این سازمان نیازمند پیمودن مراحل قانونی است و باید از مسیر قانون حرکت کنیم. در واقع باید قانون تغییر کند و شورای عالی تامین اجتماعی احیا شود. علی‌آبادی با اشاره به اینکه در سایر صندوق‌های بازنشستگی کشور، گروه‌های ریسکی وجود ندارد، افزود: تحمیل حمایت از گروه‌های ریسک‌پذیر به سازمان تامین اجتماعی به منابع این سازمان فشار وارد می‌کند. او با اشاره به اینکه بحران سازمان تامین اجتماعی در آینده بیشتر رخ نشان خواهد داد، گفت: متولدان دهه ۱۳۶۰ حدود ۲۰ سال دیگر به سن بازنشستگی می‌رسند و باید از هم اکنون، برای این مسئله تدبیر کرد.

کوروش پرویزیان، عضو کمیسیون تسهیل کسب‌وکار اتاق تهران بر این عقیده بود که باید به ناکارآمدی سازمان تامین اجتماعی فارغ از کارکردهای آن نگریسته شود. او عنوان کرد: منابع صرف ساختار بوروکرات این نهاد می‌شود و دولتی‌تر شدن سازمان تامین اجتماعی، منجر به جابه‌جایی افراد ناکارآمد در این سازمان شده است. در

عین حال، ورودی‌های سازمان، نسبت به خروجی آن تضعیف شده و این صندوق در معرض خطری بزرگ قرار گرفته است. به گفته پرویزیان، سازمان تامین اجتماعی باید به ساختار کوچکی تبدیل شود که منابع آن نزدیک به نقد باشد. به بیان دیگر این سازمان باید پرتفوی‌ای از دارایی‌های نزدیک به نقد داشته باشد. او پیشنهاد کرد اتاق تهران طرحی برای اصلاح ساختار تامین اجتماعی به مجلس پیشنهاد کند. حجت‌اله حسینی که به نمایندگی از وزارت صنعت، معدن و تجارت در این نشست حضور یافته بود، با بیان اینکه ترکیب جمعیتی ایران به سوی سالمند شدن پیش می‌رود، ادامه داد: در آینده نزدیک، سازمان تامین اجتماعی با چالشی جدی در زمینه منابع ورودی مواجه خواهد شد و تعداد مستمیری بگیران رو به افزایش خواهد گذاشت. او پیشنهاد کرد طرحی برای اصلاح نظام تامین اجتماعی تهیه شود که ایجاد شفافیت در منابع و مصارف، مدیریت صحیح هزینه‌ها، استفاده از نرم‌افزارهای به‌روز، تعیین سن بازنشستگی متناسب با سن امید به زندگی از جمله محورهای آن باشد. حسن عابدی جعفری، نایب رئیس کمیسیون تسهیل کسب‌وکار اتاق تهران نیز صندوق تامین اجتماعی را شبیه استخری توصیف کرد که آب ورودی آن کاهش داشته و خروجی آن نیز افزایش یافته است. در عین حال این استخر از رخنه‌های جدید نیز در امان نیست. او گفت: فساد و دست‌درازی که در مورد منابع صندوق‌ها صورت می‌گیرد، بخشی از منابع آن را به تاراج می‌برد. بنابراین، علاوه بر توجه به مسئله ناکارآمدی در صندوق تامین اجتماعی به مسئله فساد نیز باید توجه کرد. فرشته دستپاک، دیگر عضو کمیسیون تسهیل کسب‌وکار از ضرورت توجه به مسائل بیمه‌ای قالیبافان گفت. او در بخشی از سخنانش به این نکته اشاره کرد که تعداد افراد تحت پوشش بیمه تامین اجتماعی در این حوزه از ۶۰۰ هزار نفر در سال ۱۳۹۲ به ۲۹۰ هزار نفر کاهش یافته است.

۱. دفتر مدیریت پروژه :

دفتر مدیریت (PMO) (۱) یک دپارتمان یا گروهی از افراد است که وظیفه تعریف و برقرار کردن استانداردهای مربوط به مدیریت پروژه را در سازمان برعهده دارد. علاوه بر این، دفتر مدیریت پروژه مسئولیت اجرا و موفقیت پروژه‌های تحت نظارت خود را نیز عهده‌دار است و معمولاً نرم‌افزارهای مورد استفاده تیم‌ها را نیز تعیین می‌کند.

دفتر مدیریت پروژه یا دفتر پروژه، که به نام‌های دفتر مدیریت طرح یا دفتر برنامه نیز شناخته می‌شود واحدی سازمانی برای مرکزیت‌دهی و هماهنگی مدیریت پروژه‌های تحت نظر آن است. دفتر مدیریت پروژه بر مدیریت پروژه‌ها، طرح‌ها و یا ترکیب آن‌ها نظارت می‌کند همچنین این دفتر در طیفی از کارکردهای پشتیبانی برای مدیریت پروژه - آموزش، تهیه نرم‌افزار، تعیین خط‌مشی‌ها و رویه‌های استاندارد - تا مدیریت مستقیم پروژه‌ها برای رسیدن به اهداف پروژه ایفای نقش می‌کند. دفتر مدیریت پروژه نهادی است که در سازمان‌های پروژه‌محور مورد استفاده قرار می‌گیرد و وجود آن سبب رشد و تکامل فعالیت‌های مدیریت پروژه در سطح سازمان می‌شود. بسته به اندازه، ساختار، پیچیدگی و نوع سازمان ممکن است در یک زمان، پروژه‌های متعددی به وسیله آن در حال اجرا باشند. مدیریت سیستماتیک این پروژه‌ها برعهده دفتر مدیریت پروژه است که وضعیت کلی پروژه‌ها و برنامه‌های سازمان را با دقت بسیار بالایی کنترل می‌کند. همچنین این دفتر خدماتی از قبیل مدیریت منابع، آموزش و مشاوره را ارائه می‌دهد، که با استفاده از این خدمات، مخاطرات احتمالی شکست پروژه‌ها و طرح‌ها در سازمان کاهش و کیفیت اجرا افزایش می‌یابد. از سوی دیگری از ویژگی‌های اصلی دفتر مدیریت پروژه آن است که می‌تواند هم از نظر عمودی به تمام لایه‌های سازمان نفوذ پیدا کند و هم از نظر افقی کلیه کارکردها و فعالیت‌های سازمان را تحت پوشش خود قرار دهد.

۲. چرا دفتر مدیریت پروژه برای

سازمان‌ها ضروری است ؟

امروزه و با گسترش روزافزون پروژه‌های عظیم، سازمان‌های مختلف برای تعریف

چرا دفتر مدیریت پروژه نیاز شرکت‌ها و پروژه‌هاست ؟

دکتر الهه عزیز *

مدیر عامل شرکت نیاز مدیران آینده (نما)

راهکارهای اقتصادی خود به صورت پروژه، تمایل پیدا کرده‌اند، در این سازمان‌های پروژه‌محور کنترل و مدیریت بخش‌های مختلف پروژه‌ها (نظیر مدیریت زمان، هزینه و تخصیص منابع) به دغدغه اصلی مدیران ارشد تبدیل شده است. راه حل اولیه، چنین بود که مدیر، با توجه به نیازهای پروژه و فارغ از مسائل سایر پروژه‌های سازمان، راساً اقدام به تخصیص منابع مورد نیاز خود می‌نمود. همچنین از هر پروژه در چرخه حیات خود (از ابتدای فاز صفر، امکان‌سنجی، تا تحویل کلیه اقلام قابل تحویل) تجارب منحصربه‌فرد و متفاوتی حاصل می‌شد که با اتمام پروژه و به دلیل عدم ثبت این تجارب، سازمان مربوطه امکان استفاده از این آموخته‌ها را در پروژه‌های آتی خود از دست می‌داد. مسئله‌ای که توجه بسیاری از مدیران پروژه‌ها را به خود معطوف کرده است محدودیت منابع، نحوه تخصیص آن و هزینه‌هایی است که پرداخت می‌شوند. لذا مدیران پروژه‌ها تلاش می‌کنند با اعمال راهکارهای مناسب، اطمینان حاصل کنند که منابع به صورت اثربخش و کارا مورد استفاده قرار می‌گیرند. طولانی شدن زمان اجرا، ضعف مشهود کیفی پروژه‌های اجرا شده، هزینه تمام‌شده بسیار بالا نسبت به برآوردهای اولیه و ... را می‌توان

به عنوان بخشی از زنجیره مشکلات مهم پروژه‌های کشور برشمرد. انجام همزمان چندین پروژه مسئله دیگری است که گریبان‌گیر سازمان‌های پروژه‌محور شده است. پیچیدگی مدیریت همزمان تمامی منابع و به تبع آن تأثیر عملکرد پروژه‌ها بر نتایج نهایی سازمان‌ها روزبه‌روز در حال افزایش است و سازمان‌ها می‌بایست به دنبال یافتن راهکاری جهت اتمام سریع، ارزان و بهتر تمامی پروژه‌های خود باشند.

۳. کارکردهای دفتر مدیریت پروژه:

- استانداردسازی در برآورد / برنامه‌ریزی / زمان‌بندی کنترل و گزارش‌دهی
- تدوین متدولوژی مدیریت پروژه
- تغییرات متدولوژی موجود
- شناسایی استانداردهای مدیریت پروژه
- تدوین الگوهای مدیریت پروژه
- هماهنگ کردن و یا اجرا کردن برنامه‌های آموزشی مدیریت پروژه
- انتقال دانش از طریق مربی‌گری و ارشاد جهت بهبود شایستگی‌های مدیریت پروژه
- نظارت و پایش پروژه‌ها
- وضع خط ارتباطی حل مشکل مدیریت پروژه
- برنامه‌ریزی در پوشش‌دهی مشکلات در پروژه
- تهیه آرشیو داده آموخته‌ها
- تعیین نقش‌ها و مسئولیت‌های مدیران پروژه
- تهیه شرح شغلی برای مدیران پروژه
- فراهم آوردن کمک‌های استخدام نیروی انسانی
- بهینه‌کاوی در مدیریت پروژه
- مشارکت یا مدیریت پرتفولیوی پروژه‌ها
- برنامه‌ریزی استراتژیک برای مدیریت پروژه
- ایجاد برنامه ظرفیت منابع پروژه
- ایفای نقش به عنوان نگهبانی از سرمایه‌های مدیریت پروژه

۴. انواع مدل‌های

دفتر مدیریت پروژه:

- الف) دفتر مدیریت پروژه در سازمان‌های غیرپروژه‌محور**
- ب) دفتر مدیریت پروژه در سازمان‌های پروژه‌محور**
- در بنگاه‌هایی که کسب و کار آن‌ها از طریق فرآیندهای پروژه‌ای صورت می‌گیرد، از پروژه

هم برای تولید کالاها و خدمات بنگاه و هم به عنوان ابزاری برای توسعه کسب و کار استفاده می‌گردد.

جایگاه دفتر مدیریت پروژه در سازمان‌های پروژه محور به سه شکل می‌تواند استقرار یابد:

۱-۴- الگوی حداقلی - پشتیبانی

Supportive PMO

در این حالت دفتر مدیریت پروژه:

- وظیفه پشتیبانی مدیریت پروژه را بر عهده دارد.
- به صورت مستقیم در مدیریت پروژه‌ها مشارکت نمی‌نماید.
- در مقابل نتایج عملکردی پروژه‌ها مسئول و پاسخگو نیست.

۲-۴- الگوی حداکثری- مدیریتی

Managerial PMO

در این حالت دفتر مدیریت پروژه:

- شامل مدیران پروژه است.
- وظایف شروع، برنامه‌ریزی، ساماندهی، مدیریت اجرا، کنترل و اختتام پروژه‌ها را بر عهده دارد.
- در مقابل نتایج عملکردی پروژه‌ها مسئول و پاسخگو است.

۳-۴- الگوی میانی - پشتیبانی / نظارتی

Directive PMO

در این حالت دفتر مدیریت پروژه:

- از نظر آن که دفتر مدیریت پروژه وظایف پشتیبانی مدیران پروژه‌ها را برعهده دارد، مشابه الگوی حداقلی است.
- از نظر آن که دفتر مدیریت پروژه وظیفه همیاری به معاون پروژه‌ها را در نظارت عالی بر عملکرد پروژه‌ها و اتخاذ تصمیم‌های چند پروژه‌ای بر عهده می‌گیرد، مشابه الگوی حداکثری است. البته بسته به نیاز سازمان می‌توان الگوی ترکیبی نیز ایجاد و به کار گرفت.

۵- چه سازمان‌هایی نیازمند

مدیریت پروژه هستند:

مشتریان مدیریت پروژه در ایران کلیه سازمان‌هایی هستند که با اجرای انواع

۶- مزایای ایجاد دفتر PMO:

براساس توضیحات ارائه شده در تحقیقات بین‌المللی، نتیجه حاصل از اجرای موفقیت آمیز PMO به شکل زیر بوده است:

در سطح سازمان

- ارتقاء و بهبود سطح عملکرد سازمانی و اشاعه فرهنگ مدیریت پروژه در تمام سطوح و لایه‌های سازمان
- تسهیل و ایجاد اثربخشی ارتباطات درون و برون سازمانی
- مدیریت متمرکز و هماهنگ پروژه‌های سازمان در سطح پروژه
- استانداردسازی رویه‌های اجرا و مدیریت پروژه
- نمایش بهتر و کارآمد وضعیت کنونی پروژه و تسهیل در مانیتورینگ آن‌ها
- بهبود فرآیندهای برنامه‌ریزی، کاهش هزینه‌ها و ...
- در تحقیقات صورت گرفته در سال ۲۰۱۰ دفتر مدیریت پروژه برای بهبود عملکردهای زیر مشارکت و همکاری مستقیم داشته‌اند (۲):
- ۳۱ درصد: کاهش پروژه‌های شکست خورده
- ۳۰ درصد: تحویل پروژه در بودجه تعریفی
- ۲۱ درصد: بهبود در بهره‌وری
- ۱۷ درصد: صرفه جویی در هزینه پروژه
- ۱۳ درصد: افزایش در ظرفیت منابع

پروژه سر و کار دارند مانند:

● **سازمان‌های سرمایه‌گذار:** سازمان‌هایی که بر روی انجام پروژه‌ها به منظور کسب سود سرمایه‌گذاری می‌کنند.

● **سازمان‌های کارفرمایی:** سازمان‌هایی که مشتری اصلی پروژه‌ها محسوب می‌شوند.

● **سازمان‌های پیمانکاری:** سازمان‌هایی که مسئولیت انجام پروژه‌ها را بر عهده دارند. این سازمان‌ها ممکن است پروژه‌های عمرانی، ساختمانی یا EPC را اجرا کنند.

● **سازمان‌های مشاوره‌ای:** سازمان‌هایی که مسئولیت بخش طراحی، مشاوره یا ارائه خدمات مدیریت طرح (MC) را برعهده دارند.

● **سازمان‌های تولیدی و خدماتی:** سازمان‌هایی که تمرکز اصلی آن‌ها بر تولید (مانند شرکت مس، فولاد، خودروسازان) یا ارائه خدمات (مانند شهرداری) است. اما پروژه‌های متنوعی را برای رشد و توسعه خود تعریف می‌کنند مانند پروژه‌های ارتقای ظرفیت، بهسازی، تولید محصولات جدید، ارائه خدمات جدید و ... که ممکن است اجرای همه یا برخی از آن‌ها را خود بر عهده داشته باشند یا آنکه انجام آن‌ها را برون سپاری کنند.

* مؤسس و رئیس هیأت مدیره استارت‌آپ همقدم - مدیر پروژه‌های عمرانی راه و فرودگاه - مدرس و مشاور مدیریت پروژه - دکتری مدیریت کسب و کار، کارشناس ارشد مدیریت اجرایی گرایش استراتژیک، کارشناس مهندسی عمران، - دارای مدرک مدیریت پروژه حرفه‌ای (PMP) از انستیتوی مدیریت پروژه آمریکا - PMI. ۲۰۰۸

1- PROJECT MANAGEMENT OFFICE

2- PROJECT MANAGEMENT INSTITUTE(HTTPS://WWW.PMI.ORG/)

"ساختار و مدیریت ماشین آلات"

محمد رضا حبیب زاده

پیام آبادگران
آبان ماه ۱۳۹۷
شماره ۳۷۲

ماشین کرده و از پروژه غافل مانده اند . به دلیل همین بی توجهی ها پروژه ها را با ضرر تمام کرده و بعد با فروش ماشین آلات و تجهیزات سعی می کنند تمام و یا بخشی از آن را جبران نمایند .

ماشین آلات انتقال یافته به پروژه ها ایجاب می نماید که مدیران و مسئولان پروژه موظف شوند که به این منبع مکترونیک نیز علاوه بر وظایف مدیریتی که در حوزه تخصصی خودشان برعهده دارند هم بپردازند . در حالی که اکثریت قریب به اتفاق آنها به این حوزه اشراف نداشته و طبیعتاً به ضرورت ها و الزامات آن باور ندارند . به همین دلیل باید گفت که کم توجهی و چه بسا بی توجهی به ماشین آلات و تجهیزات طبیعت کار پیمانکاران ایرانی شده است (البته استثناهایی هم وجود دارد) ، و از آنجا که راهکار بهینه را نمی یابند اگرچه هر یک به روشی خاص مدیریت بر ماشین آلات و تجهیزات خود را راهبری می کنند ، اما چون همواره با مشکلاتی روبرو بوده اند از تشکل های خود درخواست کمک نموده اند .

سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران و انجمن شرکتهای راهسازی که محل تبادل افکار سردمداران حرفه پیمانکاری است با طرح این موضوع و به منظور یافتن راهکار

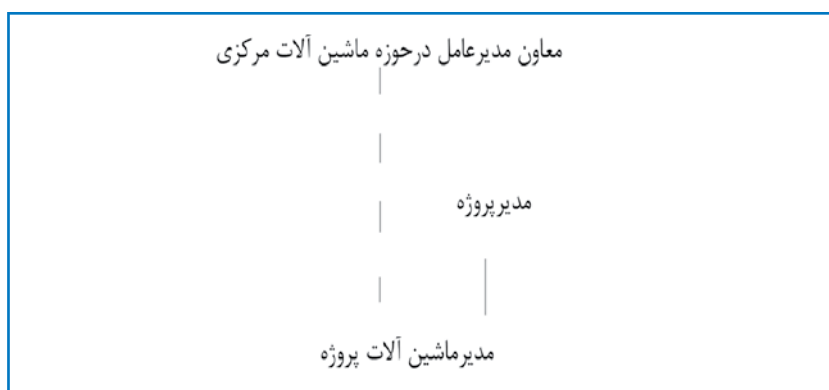
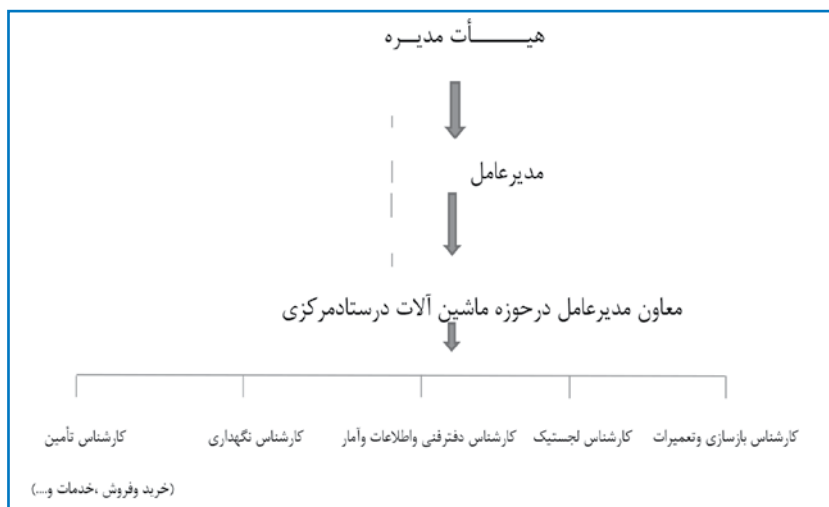
روشن بوده و یا میزان موتور روشن ماشین مورد استفاده در آن فعالیت بالای ۷۰ درصد زمان کار روزانه پروژه باشد .

به نظر می رسد که موتور ماشین آلات و تجهیزات در پروژه ها، در کل و به طور متوسط ، فقط ۵۰ درصد زمان کار روزانه پروژه روشن است؛ مهمترین دلیل آن می تواند این باشد که اجاره ماشین که هزینه آن نگاه به ۱۰۰ درصد زمان حضور در پروژه دارد برای پیمانکاران بسیار گران خواهد بود ، به خصوص در پروژه هایی که ماشین آلات و تجهیزات زیادی لازم دارند . پیمانکاران اگر چه با خرید ماشین آلات و مالک بودن ، این ۵۰ درصد اجاره را پرداخت نمی کنند ، اما باعث می شود که این سرمایه گذاری با راندمان ۵۰ درصد به کار گرفته شود . (چون اغلب ماشین آلات و تجهیزات موجود در کشور ما وارداتی است و ارزش ارزهای کشورهای سازنده ماشین آلات نسبت به ارزش پول ما همواره روندی افزایشی داشته است در نتیجه این سرمایه گذاری را مقرون به صرفه و مثبت نموده است . مالکین ماشین آلات و تجهیزات یا به عبارتی مدیران شرکت ها نه تنها به پرت حضور هیچ توجهی نکرده اند ، بلکه برخی از آنها از هدف اصلی که بردن سود از اجرای پروژه است نیز منحرف شده و داشتن پروژه را بهانه خرید و فروش

نقش مهم و مؤثر ماشین آلات و تجهیزات در پروژه های عمرانی بر کسی پوشیده نیست . اهمیت این منبع مکترونیک از آنجاست که تأثیر درست و خوب کارکردنشان موجب انجام به موقع پروژه و به احتمال زیاد ، با هزینه پیش بینی شده خواهد بود و نادرست و بد کارکردنشان هم افزایش زمان و هزینه های پروژه را به دنبال خواهد داشت . بنابراین جا دارد که نسبت به ماشین آلات و تجهیزات پروژه ها توجهی ویژه صورت گیرد . یکی از ویژگی های بارز شرکت های اجرا کننده پروژه های عمرانی در کشور ما ، مالک بودن ۷۰ الی ۸۰ درصد ماشین آلات و تجهیزاتی است که در پروژه ها به کار گرفته می شود . از مهمترین دلایل داشتن این دارائی می توان به نبود یا کمبود امکانات خدماتی در جامعه ، دستیابی به ماشین و تجهیز در زمان مناسب و از همه مهمتر قیمت پروژه ها اشاره کرد .

در زمان شروع پروژه ها ، شرکت ها بخش اعظم ماشین آلات و تجهیزات را از دارائی های خود به پروژه ها منتقل می کنند و چنانچه لازم باشد از محل پیش پرداخت هم تعدادی خریداری می نمایند . چنانچه باز هم نیاز باشد تنها بخش کوچکی را اجاره کرده و یا فعالیت ماشین بری را به پیمان می دهند که حساب و کتاب کارکرد آن

ساختار سازمانی واحد مرکزی

مناسب، کمیسیون‌های ماشین‌آلات خود را موظف کردند که به این مهم بپردازند و راهکار مناسب را ارائه نمایند. کمیسیون ماشین‌آلات سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران ضمن برگزاری جلسات متعدد با حضور و همفکری مدیران ماشین‌آلات و تجهیزات این قبیل شرکتها و دعوت از صاحب‌نظران این حرفه و حرفه پیمانکاری بخصوص در این مورد خاص بحث و تبادل نظر نمود. در این جلسات مدارک بسیاری مورد بررسی قرار گرفت، تجربه‌های زیادی بازگو شد و زیر و بم روش‌های مختلف مدیریتی حوزه ماشین‌آلات مورد مذاقه قرار گرفت و تجزیه و تحلیل شد. حاصل این تلاش ارزشمند در قالب اطلاعیه ای ده ماده‌ای به شرح زیر در اختیار علاقمندان به داشتن راهکار مناسب جهت بهره‌برداری حداکثری از منبع ماشین‌آلات و تجهیزاتی خود قرار می‌گیرد.

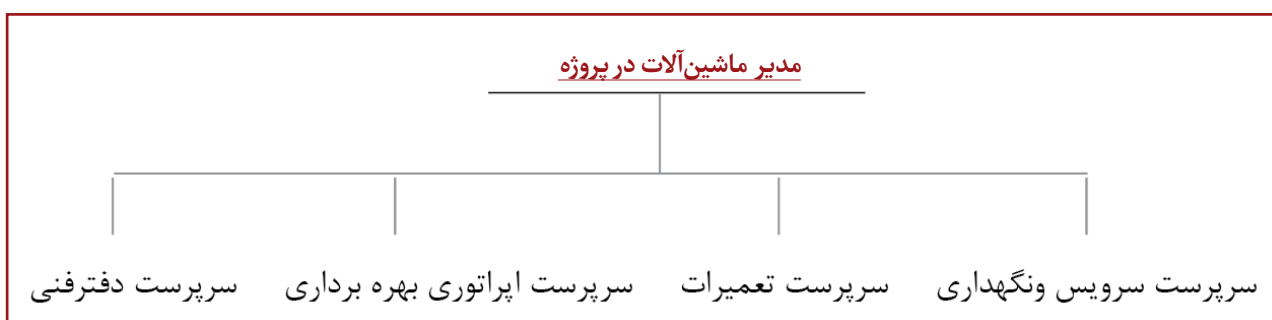
اطلاعیه :

۱. چنانچه شرکتی به ازاء هر پروژه، ۱۰۰ تا ۱۵۰ ماشین سبک، نیمه‌سنگین، سنگین، ثابت و تجهیزات تولیدی داشته باشد، دارای یک «ناوگان ماشین‌آلاتی و تجهیزاتی» است و چنانچه باور به دستیابی به بهره‌وری حداکثری از آنها باشد بهتر است سازمانی دو بخشی به شرح ساختار شکل زیر را برای مدیریت آن ایجاد نماید. چنانچه شرکتی بیش از ۱۰۰ دستگاه ماشین و تجهیز و حتی صدها دستگاه داشته باشد، لازم است که با توجه به راندمان کاری افراد، افرادی کمکی را به ساختار سازمانی اضافه نماید و از توسعه این ساختار دوری نماید. چنانچه شرکتی کمتر از ۱۰۰ دستگاه ماشین

و تجهیز داشته باشد و سازوکار شرح داده شده را مناسب نداند، بهتر است از افراد با تجربه‌ای استفاده نماید که ضمن رعایت مفاد این اطلاعیه، هر فرد مسئولیت‌های متعددی را برعهده داشته باشد.

۲. بخش اصلی این ساختار که دائمی است و عمری به درازای عمر شرکت و دوام ناوگان ماشین‌آلاتی و تجهیزاتی‌اش دارد در سیستم مرکزی شرکت و بخش دوم آن در زمان اجرای پروژه و در پروژه شکل می‌گیرد. لزوم وجود بخش مرکزی برای این است که شرکت دارایی‌ای به نام ماشین‌آلات و تجهیزات دارد که چه پروژه داشته باشد یا نداشته باشد نیاز به توجه و رسیدگی و

مدیر ماشین‌آلات در پروژه

نگهداری و نوسازی داشته و در هر صورت نیاز است که مدیریتی یکپارچه و متمرکز بر کلیه ماشین‌آلات پروژه‌های مختلف اعمال گردد. بدین ترتیب با توزیع مناسب ماشین‌آلات بین پروژه‌ها میزان موتور روشن ماشین‌آلات افزایش می‌یابد و تجربیات به دست آمده در هر پروژه به پروژه‌های دیگر منتقل می‌شود و با خریدهای کلی هزینه‌های تأمین را کاهش داده و کیفیت مورد نظر اعمال می‌شود. اما واحد پروژه‌ای در ابتدای پروژه و با پشتیبانی بخش مرکزی شکل گرفته و با پایان یافتن پروژه و انتقال کلیه مستندات و تجارب و جمع‌بندی‌ها و نیز ماشین‌آلات به بخش مرکزی وظایفش خاتمه می‌یابد.

کارگاهی نیست:

- تعمیرات نیمه اساسی و اساسی
- تأمین مواد و مصالح، ابزار و لوازم و تجهیزات، قطعات یدکی و زاپاس
- رسیدگی نهایی به حوادث و اتفاقات و یافتن اشکالات ریشه‌ای منجر به حوادث و ارائه راه‌حل‌های اساسی و پیگیری ایجاد شرایط بهتر
- ارزیابی و استخدام نیروهای انسانی اصیل ماشین‌آلاتی و آموزش و ارتقاء آنها
- خرید، فروش، اجاره، حمل و نقل و کم و زیاد کردن تعداد ماشین‌آلات پروژه

۴. این وظایف جزو وظایف بخش مرکزی است به علاوه اینکه بخش مرکزی، وظیفه

دارد به ذینفعان حوزه ماشین‌آلات و تجهیزات در هر رده سازمانی شرکت مشاوره داده و تصمیم‌سازی نماید چه بسا مانع اجرای تصمیمات غیرحرفه‌ای در گوشه و کنار شرکت در زمینه ماشین‌آلات و تجهیزات هم بشود. مگر اینکه این تصمیمات با موافقت مجمع و بعد از ارائه توضیحات و دلایل غلط بودن باشد.

۵. بخش مرکزی علاوه بر پاسخگویی به مجمع (سهامداران یا مالکین) یا

هیأت مدیره یا رئیس هیأت مدیره، باید به مدیرعامل هم پاسخگو باشد.

۶. بخش پروژه‌ای به پروژه و بخش مرکزی خود پاسخگو خواهد بود.

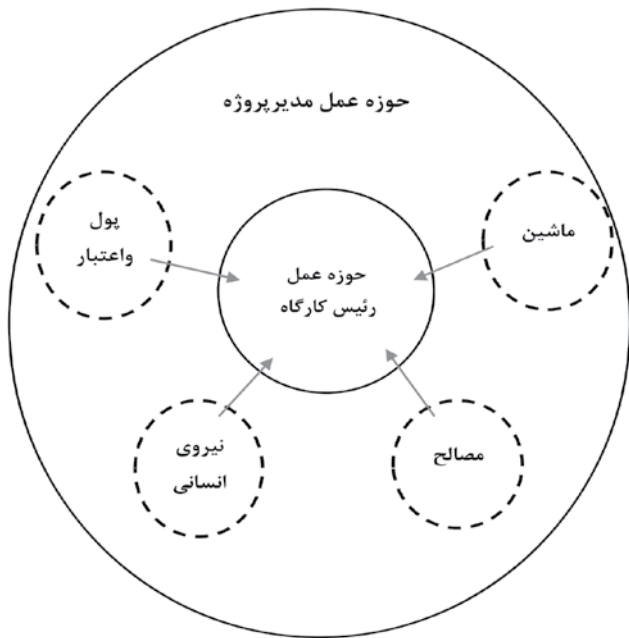
۷. از نظر ساختار سازمانی بخش مرکزی زیر نظر رئیس هیأت مدیره و بخش پروژه‌ای زیر نظر مدیر پروژه خواهند بود و رابطه‌ای ماتریسی با دو بخش بالادستی دیگر خود دارند.

۸. هر دو بخش وظیفه دارند که کلیه دیتاها و واقعیت‌های فعالیت‌های حوزه ماشین‌آلات را با توجه به وظایف خود مستند کرده و به صورت دوره‌ای (هفتگی، ماهانه، هر شش ماه و سالانه توأم) اطلاعات و گزارشات قابل بررسی را تهیه کرده و طی جلساتی با افراد ذیصلاح درون یا بیرون سازمان مورد توجه قرار دهند تا در صورت وجود نقاط ضعف آنها را شناسایی و برطرف نمایند و در صورت وجود نقاط قوت آنها را توسعه داده و بیشتر به کار گیرند. دستاوردهای ارزشمند و کلی حاصل را نیز به تمامی ذینفعان انتقال داده و پی‌گیر رشد و توسعه دانش و اهمیت مدیریت تخصصی این حوزه باشند.

۹. از آنجا که مدیران ارشد هر پروژه و یا هر شرکت پس از انجام حتی یک پروژه به تجربیات گرانبهایی دست خواهند یافت، بخش مرکزی علاوه بر وظایف قبلی موظف است این تجربیات را مستند نموده و به اطلاع تشکل‌های حرفه‌ای مرتبط رسانده و یا آنها را منتشر نماید تا در جامعه حرفه‌ای، دانش مدیریتی حوزه ماشین‌آلات را همچون حوزه صنعت مورد توجه صاحب‌نظران قرار داده و باعث تکامل آن گردد.

۱۰. رئیس کارگاه که وظیفه‌ای جز اجرای پروژه در چارچوب زمان و هزینه و کیفیت مورد نظر و پیش‌بینی شده ندارد باید منابع سالم و مهیا در زمان نیاز برای کار داشته باشد، وظیفه سلامت و مهیا بودن منابع

۳. از آنجا که پروژه قادر نیست که همچون یک نمایندگی کل خدمات مورد نیاز ماشین و یا تجهیز را در پروژه ایجاد نماید، همانطور که در زمینه سلامت افراد به داشتن یک بهداری و یک آمبولانس بسنده می‌شود و بیمارستان برپا نمی‌شود؛ در زمینه ماشین‌آلات و تجهیزات هم واحدی را برای رسیدگی و تعمیرات سرپایی و ارائه خدمات به ماشین‌آلات در حال کار باید ایجاد نماید. به عبارتی وظایف زیر جزو وظایف این واحد

برای کار با رئیس کارگاه نیست بلکه با مدیر پروژه است. بدیهی است چنانچه به رئیس کارگاه منابعی ناسالم و پراز ایراد بدهیم قادر به اجرای پروژه با ویژگی های شمرده شده نخواهد بود و باید به زیرپروژه های مزاحمی که متأسفانه به ندرت به سلامت و مهیا شدن منابع می انجامد هم بپردازد که قطعاً از کار پروژه باز می ماند. مدیر پروژه وظیفه دارد که منابع را سالم و آماده به کار و به موقع در اختیار پروژه بگذارد. بدین ترتیب کمک خواهد شد که سازوکار اشاره شد نیز به درستی کار نماید.

یادآوری این نکته لازم است که اشتباهاً در اغلب شرکتها واحد پروژه ای ماشین آلات و تجهیزات زیر نظر رئیس کارگاه و واحد مرکزی زیر نظر واحد پشتیبانی قرار داده می شود که متأسفانه این هر دو واحد کارایی خود را به دلیل ناآشنایی و قدرت ناکافی سازمانی مسئولین در این جایگاه ها و قربانی شدن ضرورت های این حوزه از دست داده و ناوگان ماشین آلاتی و تجهیزاتی رفته رفته ضعیف و ناکارآمد خواهد شد.

از آنجا که ماشین آلات سرمایه سهامداران و دارائی شرکت و ابزار کارگاه است به این نکته نیز باید توجه داشت که طبیعتاً مالکان ماشین آلات و تجهیزات یعنی سهامداران باید مطمئن شوند که این سرمایه گذاری عظیم سودآور است. اینکه آیا سودآور است یا نه و در چه زمینه هایی و چه شرایطی و در کدام پروژه ها و به چه دلیلی سودآور

بیشتری توضیح داده شود (در اینجا از علاقمندان دعوت می شود که در جلسات این کمیسیون به منظور روشن نمودن جزئیات این پیشنهاد حضوری فعالتر داشته باشند) بتواند ضمن روشن نمودن اهمیت سلامت و آماده به کاری منابع مورد استفاده در پروژه ها نه تنها یکی از ریشه های به درازا کشیده شدن پروژه و بالا رفتن قیمت تمام شده فعالیت ها در شرکتها را روشن نماید، بلکه در صورت رعایت موارد گفته شده و نظارت بر حسن اجرای آن توسط کارشناسان این کمیسیون آثار مثبت آن را تضمین نماید.

است یا نه و چه تصمیماتی برای تضمین سودآور بودن آنها می توان اتخاذ نمود و چه زمانی باید تغییرات در این سرمایه گذاری به وجود آید، از جمله مسائلی است که متأسفانه سهامداران یا مالکین در شرکت های پیمانکاری کمتر به آن می پردازند و همین باعث شده که در اکثر مواقع به خصوص در شرایط حاضر این سرمایه به هرز برود و برای سودآور کردن آن پی گیر راهکار مناسب نباشیم و به مدیریت یکپارچه آن اهمیت چندانی ندهیم. این کمیسیون قصد آن دارد که با ارائه این ساختار که البته نیاز است با جزئیات

پیام آبادگران
آبان ماه ۱۳۹۷
شماره ۳۷۲

ارائه و نصب نرم افزارهای یکپارچه مالی
« مشاور مالی و مالیاتی انجمن شرکت های ساختمانی »
مشاوره رایگان در محل انجمن از ساعت ۱۱ تا ۱۶
برای اطلاع بیشتر با تلفن ۶۶۴۶۴۲۶۱ داخلی ۱۰۸ تماس حاصل نمایید.
دفتر مرکزی: کوی نصر (کینا) - خ پیروزی غربی (علیایی) - پلاک ۵۹ - واحد ۸
تلفن: ۴-۸۸۲۴۸۵۳ فاکس: ۸۸۲۴۳۲۲۰ کدپستی: ۳۶۷۷-۱۴۴۷۷۸
www.hesabvaketab.com info@hesabvaketab.com

- ارائه کلیه خدمات حسابداری صورت های مالی، حسابداری مالیاتی (در اجرای ماده ۲۷۲ ق.م.م) و حسابداری ویژه
- تأمین نیروی انسانی متخصص حسابداری در رده های مختلف با سوابق حرفه ای و نظارت مستمر بر واحد مالی
- ارائه کلیه خدمات حسابداری شرکت ها به صورت پیمانی
- ارائه خدمات مشاوره تخصصی در امور مالی و مالیاتی
- تهیه آئین نامه ها و دستورالعمل های اجرایی شرکت ها

سه مطلب از دنیای مدیریت

امید ملانکه

مشاور و مدرس کسب و کار و برندینگ

باگرد

باگرد در راه پله‌ها، زمینه‌ساز فراغتی کوتاه برای انسان از فشار ناشی از بالا رفتن از پله‌ها است و این باگرد در مجله.....
کمیسیون انتشارات

پدیده نقص توجه چیست؟

پدیده نقص توجه (ADT: Attention Deficit Trait) پدیده‌ای است که به شکل حواس پرتی و آشفتگی درونی و بی‌حوصلگی هویدا می‌شود. این پدیده مولود جامعه مدرن و پاسخ طبیعی مغز به ورود انبوهی از داده‌ها و اطلاعات است. خصوصاً افراد و مدیران که کارهای متعددی را همزمان انجام می‌دهند. در این صورت است که اشتباهات چند برابر می‌شود و توانایی حل مشکلات را از دست می‌دهند. یا تصمیماتی بر اساس داده‌های اشتباه و عدم توجه به اصل موضوع می‌گیرند. معمولاً از نوآوری و خلاقیت فرد کاسته می‌شود و فرد دچار استرس می‌گردد و در تصمیم‌گیری دچار تردید و شکست می‌شود.

راه حل مدیریت پدیده نقص توجه چیست؟

۱- از قانون او هیو استفاده کنید

OHIO=Only Handle It Once

هر کاری را به عهده دارید آن را به پایان برسانید، رسیدگی کنید، بایگانی کنید یا دور بریزید

۲- احساسات مثبت را افزایش دهید

هر ۴ تا ۶ ساعت با کسی که دوستش دارید و از او انرژی می‌گیرید ارتباط مستقیم بگیرید. محیط کار و زندگی خود را آرام نگهدارید. از تنش‌های بی‌هوده خود را دور کنید

۳- سازماندهی کنید

هر روز کارهای مهم تر را اولویت خود بگذارید، تا آنها را حل و فصل نکرده‌اید به ایمیل‌ها و فضای مجازی سری نزنید. ببینید چگونه می‌توانید تمرکز کنید راهبردهای کوچک می‌توان کمک زیادی نمایند. قدم زدن، کشیدن نقاشی، گوش کردن به موسیقی می‌تواند موثر باشد.

۴- از مغز خود مراقبت کنید

خواب کافی بدون زنگ خواب برخیزید تعذیه مناسب با میوه جات و سبزیجات می‌تواند

کمک کند. پیاده روی سریع و ورزش به مغز کمک شایان می‌نماید. بجای تفکر سریع تفکر عمیق و همه جانبه داشته باشید.

قانون ۲۰/۸۰ چیست؟

اصل پارتو یا قانون معروف ۲۰/۸۰ به طور خلاصه یعنی ۸۰ درصد رخدادها از ۲۰ درصد دلایل بوجود می‌آید. در هر شرایطی، چه در بحث‌های اقتصادی، چه کارهای گروهی یا حتی در فعالیت‌های روزانه، فقط ۲۰ درصد دلایل موجب به وقوع پیوستن ۸۰ درصد از رخدادها می‌شوند، مثلاً:

۸۰ درصد درآمد در هر تجارتی، از ۲۰ درصد مشتریان به دست می‌آید؛

۸۰ درصد از شکایاتی که شرکت با آنها روبه‌رو می‌شود، از ۲۰ درصد مشتریان است؛

۲۰ درصد از کارکنان، مسئول ۸۰ درصد از نواقص کاری هستند؛

۲۰ درصد از شرکا، ۸۰ درصد از منابع مالی را فراهم می‌کنند

این قانون اول توسط یک ایتالیایی به اسم آلفرد پارزو کشف و ذکر شد اما دکتر جوزف جوران از مطرح‌ترین نظریه پردازان مدیریت کیفیت. آن را در قالب قانون و با الهام از اسم پارزو ارائه داد

قوانین موفقیت نوین

از نگاه اندرو کارنگی

۱- هدف را تعیین کنید (هدفی شفاف، مکتوب و واقعی) یک «نقشه اقدام» تهیه کنید و بلافاصله در مسیر آن گام بردارید (برنامه ریزی درست، هوشمندانه و هدفمند داشته باشید)

۲- یک «مجموعه فوق‌العاده» شکل بدهید (همکاری، کار با و به وسیله دیگران، تشکیل یک تیم خلاق و مشتاق و همدل و هم هدف از هر سرمایه‌ای قوی تر خواهد بود). هیل به نقل از کارنگی می‌گوید «با افرادی تماس بگیر و کار کن که آنچه را تو نداری دارند»

۳- خارج از حد معمول تلاش کنید. (فراتر از دیگران وقت برای خودتان و شغل‌تان صرف کنید، فراتر از انتظار همه). تلاش بیشتر از آنچه مجبور به آن هستید، تنها چیزی است که ترقی و پیشرفت ملموس را باعث می‌شود و افراد را به شما متعهدتر و علاقه‌مندتر می‌کند.

۴- ایمان عملی را به کار بگیرید. ایمان داشتن و باور واقعی به خودتان و هدف باعث می‌شود با اعتماد به نفس کامل کار کنید و از شکست نترسید

۵- ابتکار عمل فردی داشته باشید. بدون اینکه دستوری از راه رسیده باشد، کاری را که باید انجام شود، انجام بدهید. ترس از شکست از خود باختن بدتر است

۶- تخیلاتان را رها کنید. (خلاقیت راهکار موفقیت امروز است). این جرات را به خودتان بدهید که فراتر از آنچه تا امروز در حوزه کاری‌تان انجام شده، فکر و اقدام کنید

۷- شور و شوق نشان بدهید. (خوشحالی در سبک زندگی و کاری باعث انتشار حس خوب به دیگران می‌شود). داشتن یک روش مثبت شما را آماده موفقیت می‌کند و احترام دیگران را برایتان به ارمغان می‌آورد.

۸- با لحاظ کردن همه جزئیات فکر کنید. فکر کردن دقیق یعنی، «داشتن توانایی جدا کردن حقایق از تخیلات و استفاده از موارد مربوطه به نفع حل نگرانی‌ها و مشکلات.»

۹- تلاش خودتان را متمرکز کنید. (این تمرکز نور است که باعث سوزاندن کاغذ توسط ذره بین می‌شود). نگذارید چیزی ذهنتان را از مهمترین وظیفه و مأموریتی که در مقابل دارید، منحرف کند. وقتی تمام انرژی، فکر، انگیزه و تلاشتان را برای یک هدف مشخص خرج کنید قطعاً پیروز خواهید شد

۱۰- از بدبباری‌های خود منفعت بسازید (تهدیدها را فرصت کنید)

بحران کم‌آبی و تورم افسارگسیخته از مخاطرات ۱۰ سال آینده

ایران:

براین اساس، خطراتی که کسب‌وکارهای کشورمان ایران را مورد تهدید قرار می‌دهند به ترتیب به این شرح‌اند:

- ۱- بحران کم‌آبی ۲- تورم افسارگسیخته
- ۳- درگیری بین دولت‌ها ۴- بحران مالی
- ۵- شکست نهادها یا مکانیزم‌های مالی و بیکاری یا استفاده کمتر از توان نیروی کار. مجمع جهانی اقتصاد در این گزارش خود ده خطری که کسب‌وکارهای هر یک از مناطق مختلف جهان را مورد تهدید قرار می‌دهند، به تفکیک مناطق و به ترتیب شدت ریسک نام برده است.

اروپا:

- براین اساس، ده خطری که کسب‌وکارهای اروپا را مورد تهدید قرار می‌دهد، به ترتیب به این شرح است:
- ۱- حملات سایبری
  - ۲- حباب دارایی‌ها ۳- شکست حاکمیت مالی ۴- شکست مکانیزم‌ها یا نهادهای مالی ۵- بیکاری یا استفاده کمتر از توان نیروی کار ۶- بحران مالی ۷- شکست برنامه‌ریزی شهری ۸- درگیری بین دولت‌ها

شمال آفریقا را تهدید می‌کند، به ترتیب به این شرح است: شوک قیمت‌های انرژی، بیکاری یا استفاده کمتر از توان نیروی کار، حملات تروریستی، شکست حاکمیت منطقه‌ای و جهانی، بحران مالی، حملات سایبری، تورم افسارگسیخته، بحران کم‌آبی، تجارت قاچاق، شکست مکانیزم‌ها یا نهادهای مالی.

مجمع جهانی اقتصاد پس از انتشار گزارش سهولت کسب‌وکار، گزارش جدیدی را با عنوان «ریسک‌های منطقه‌ای کسب‌وکار ۲۰۱۸» منتشر کرده است. این گزارش حول محور ریسک‌هایی است که کسب‌وکارها را در مناطق مختلف جهان تهدید می‌کند. این گزارش که هر ساله به‌طور منظم از سال ۲۰۰۶ تاکنون منتشر شده است، آسیب‌پذیری جهان مرتبط و شبکه‌ای امروز را در برابر نوسانات و اختلالات به نمایش می‌گذارد. به گزارش گروه اقتصاد بین‌الملل روزنامه «دنیای اقتصاد»، در این گزارش خطراتی که کسب‌وکارهای هر کشور را مورد تهدید قرار می‌دهد، به ترتیب نام برده شده‌اند.

مجمع جهانی اقتصاد مخاطرات کسب‌وکارهای مناطق مختلف جهان طی ۱۰ سال آینده را معرفی کرده است. این گزارش که به‌طور منظم از سال ۲۰۰۶ تاکنون منتشر شده، بر پایه نظرسنجی از بیش از ۱۲ هزار فعال اقتصادی جهان تهیه می‌شود.

بحران کم‌آبی، تورم افسارگسیخته، درگیری بین دولت‌ها، بحران مالی، شکست نهادها یا مکانیزم‌های مالی و بیکاری یا استفاده کمتر از توان نیروی کار، به ترتیب مهم‌ترین مخاطراتی هستند که کسب‌وکارهای کشورمان ایران را طی ۱۰ سال آینده مورد تهدید قرار می‌دهند. مجمع جهانی اقتصاد در این گزارش همچنین مخاطرات کسب‌وکارهای جهان را به تفکیک ۸ منطقه مختلف شامل اروپا، اوراسیا، خاورمیانه و شمال آفریقا، آفریقای زیر صحرای جنوب آسیا، شرق آسیا و پاسیفیک، آمریکای شمالی، آمریکای لاتین و کارائیب معرفی کرده است.

براین اساس، فهرست مهم‌ترین خطراتی که کسب‌وکارهای منطقه خاورمیانه و

۹- مهاجرت ناخواسته گسترده ۱۰- دزدی یا سوءاستفاده از داده‌ها.

اوراسیا:

مجمع جهانی اقتصاد، ده خطری را که کسب‌وکارهای منطقه اوراسیا را مورد تهدید قرار می‌دهد، به ترتیب به این شرح معرفی کرده است: ۱- شوک قیمت‌های انرژی ۲- درگیری بین دولت‌ها ۳- بحران مالی ۴- بیکاری یا استفاده کمتر از توان نیروی کار ۵- بی‌ثباتی شدید اجتماعی ۶- مهاجرت ناخواسته گسترده ۷- تورم افسارگسیخته ۸- شکست مکانیزم‌ها یا نهادهای مالی ۹- فجایع طبیعی ۱۰- شکست حاکمیت ملی.

خاورمیانه و آفریقای شمالی:

براین اساس، فهرست مهم‌ترین خطراتی که کسب‌وکارهای منطقه خاورمیانه (منطقه ما) و آفریقای شمالی را تهدید می‌کند، به ترتیب به این شرح است: ۱- شوک قیمت‌های انرژی ۲- بیکاری یا استفاده کمتر از توان نیروی کار ۳- حملات تروریستی ۴- شکست حاکمیت منطقه‌ای و جهانی ۵- بحران مالی ۶- حملات سایبری ۷- تورم افسارگسیخته ۸- بحران کم‌آبی ۹- تجارت قاچاق ۱۰- شکست مکانیزم‌ها یا نهادهای مالی.

آفریقای زیر صحرا:

فهرست خطراتی که کسب‌وکارهای منطقه آفریقای زیر صحرا را تهدید می‌کنند، به ترتیب به این شرح است: ۱- بیکاری یا استفاده کمتر از توان نیروی کار ۲- شکست حاکمیت ملی ۳- شوک قیمت‌های انرژی ۴- شکست زیرساخت‌های حیاتی ۵- بحران مالی ۶- شکست مکانیزم‌ها یا نهادهای مالی ۷- شکست حاکمیت منطقه‌ای و جهانی ۸- بحران کم‌آبی ۹- بحران غذا ۱۰- تورم افسارگسیخته.

جنوب آسیا:

مهم‌ترین ریسک‌هایی که متوجه کسب‌وکارهای منطقه جنوب آسیا شناسایی شده است به ترتیب به این قرار است:

۱- شکست حاکمیت ملی ۲- تورم افسارگسیخته ۳- بیکاری و استفاده کمتر

از توان نیروی کار ۴- شکست حاکمیت منطقه‌ای و جهانی ۵- حملات سایبری ۶- شکست زیرساخت‌های حیاتی ۷- شوک قیمت انرژی ۸- شکست مکانیزم یا نهادهای مالی ۹- بحران کم‌آبی ۱۰- مهاجرت ناخواسته گسترده.

شرق آسیا و پاسیفیک:

به گزارش «مجمع جهانی اقتصاد» ریسک‌هایی که متوجه کسب‌وکارهای منطقه شرق آسیا و پاسیفیک است عبارتند از: ۱- حملات سایبری ۲- بیکاری و استفاده کمتر از توان نیروی کار ۳- حباب دارایی‌ها ۴- شوک قیمت انرژی ۵- دزدی و سوءاستفاده از داده‌ها ۶- شکست حاکمیت ملی ۷- شکست حاکمیت منطقه‌ای و جهانی ۸- بحران‌های مالی ۹- شکست زیرساخت‌های حیاتی ۱۰- فجایع زیست‌محیطی ساخته دست بشر.

آمریکای شمالی:

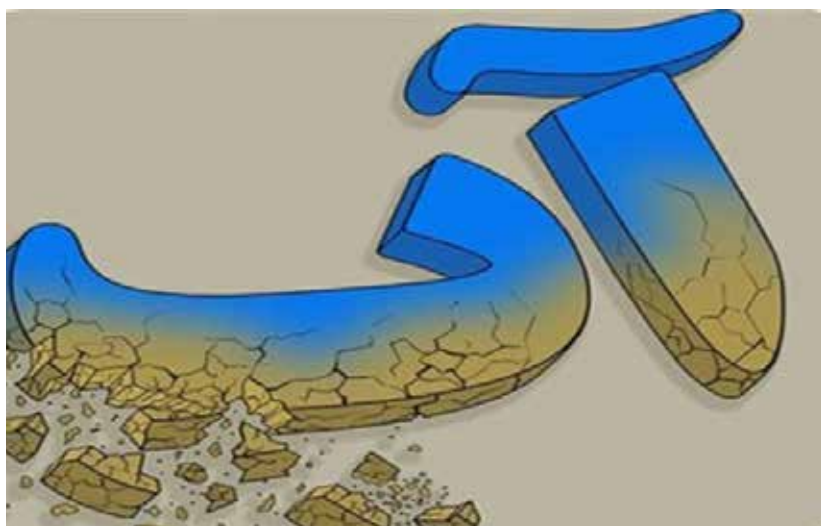
مهم‌ترین ریسک‌هایی که کسب‌وکارهای منطقه آمریکای شمالی با آنها مواجه هستند به ترتیب عبارتند از: ۱- حملات سایبری ۲- دزدی و سوءاستفاده از اطلاعات ۳- حوادث آب‌وهوایی سخت ۴- بحران‌های مالی ۵- شوک قیمت انرژی ۶- حباب دارایی‌ها ۷- شکست زیرساخت‌های حیاتی ۸- شکست برنامه‌ریزی شهری ۹- حملات تروریستی ۱۰- شکست اقدامات مربوط به تغییرات آب‌وهوایی.

آمریکای لاتین و کارائیب:

مهم‌ترین ریسک‌هایی که کسب‌وکارهای منطقه آمریکای لاتین و کارائیب با آنها مواجه هستند به ترتیب عبارتند از: ۱- شکست حاکمیت ملی ۲- بی‌ثباتی اجتماعی گسترده ۳- بیکاری و استفاده کمتر از توان نیروی کار ۴- بحران‌های مالی ۵- بحران‌ها یا فروپاشی دولت ۶- شوک قیمت انرژی ۷- قاچاق ۸- شکست زیرساخت‌های حیاتی ۹- بلایای طبیعی ۱۰- شکست برنامه‌ریزی شهری.

روش شناسی گزارش:

گزارش ریسک منطقه‌ای بر مبنای داده‌های نظرسنجی از مدیران «مجمع جهانی اقتصاد» تهیه شده است. اطلاعات به‌دست آمده از این نظرسنجی همچنین در تهیه «گزارش جهانی رقابت‌پذیری» مورد استفاده قرار می‌گیرد. هر ساله این نظرسنجی با هدف جمع‌آوری دیدگاه مدیران کسب‌وکارها از سراسر جهان در خصوص وضعیت محیط اقتصادی که در آنها فعالیت دارند صورت می‌گیرد. در سال ۲۰۱۸، این نظرسنجی با مشارکت ۱۲۵۴۸ فعال اقتصادی جهان بین بازه ژانویه تا ژوئن صورت گرفت. در این بازه فهرستی از ۳۰ ریسک اصلی جهان در اختیار این مشارکت‌کنندگان قرار می‌گیرد و از آنها خواسته می‌شود تا ۵ ریسک مهمی که در کشورشان به‌عنوان مهم‌ترین نگرانی کسب‌وکارها برای ۱۰ سال آینده شناسایی می‌کنند را رتبه‌بندی کنند. منبع: دنیای اقتصاد-۲۳ آبان

چرا در مدیریت خشکسالی موفق نبوده‌ایم

دکتر مهدی قمشی - استاد دانشگاه شهید چمران اهواز

می‌توانست استخراج گردد. اما متأسفانه آمار و اطلاعات تنها در بعضی بخش‌ها وجود دارد و لذا تنها با اتکا بر این اطلاعات باید ارزیابی غیردقیقی را انجام داد. این آمار و اطلاعات در بندهای زیر آورده شده‌اند.

یکم: در بخش کشاورزی در شرکت‌های تابعه توسعه نیشکر و صنایع جانبی آمار و اطلاعات دقیقی وجود دارد که می‌توانند دستمایه ارزیابی در بخش کشاورزی قرار گیرند. آمار و اطلاعات موجود در این شرکت‌ها نشان می‌دهند که مجموعاً این شرکت‌ها در بخش کشت نیشکر بیش از ۹۵ درصد آب مصرفی خود را در مقایسه با سال آبی گذشته (که در آن سال متوسط راندمان آبیاری حدود ۴۰٪ بوده و عدد قابل‌پذیرشی برای کشت مکانیزه محسوب نمی‌شود و باید حداقل به ۵۰٪ ارتقاء یابد) دریافت کنند اما در مجموع رشد محصول حدود ۷۱ درصد سال گذشته بوده است. حال سوال این است که چرا چنین شده است؟

بررسی جزئیات رشد محصول نشان می‌دهد که گیاه نیشکر از ۱۵ خرداد تا ۱۵ شهریور تحت تنش شدید قرار داشته است ولی قبل و بعد از این بازه زمانی درست عکس این حالت را داشته. لذا اگر این تلاطم رشد به تخصیص آب مرتبط باشد (که فعلاً دلیل دیگری متصور نیست) بیانگر عدم توزیع مناسب آب در طول فصل رشد و قطع و وصل نامناسب آب توسط متصدیان امر و در نتیجه هدررفت بیش از حد آب در سطح مزارع می‌باشد. بطور کلی عدم مدیریت صحیح آب در این بخش را نشان می‌دهد که در عمل راندمان مصرف آب را در سطح شرکت‌های توسعه نیشکر از حدود ۴۰٪ سال پیش به ۳۰٪ تقلیل داده است، اگر سرنوشت مدیریت آب در سایر بخش‌های کشاورزی همین سرگذشت را داشته باشد می‌توان نتیجه گرفت که مدیریت خشکسالی در بخش کشاورزی نتیجه عکس داشته و این می‌تواند فاجعه بار تلقی شود.

دوم: در بخش الگوی کشت تاکید همه مصوبات در استان خوزستان بر جلوگیری از کشت پُر مصرف (آب) یعنی برنج و جایگزینی با کشت‌های کم مصرف داشت. اما در عمل استثناءها آنقدر گسترش یافت که سطح زیر کشت برنج حدود ۸٪ از سال پیش نیز بیشتر بود.

گذشته در دو بخش آب و برق نمود یافت و هدف از این یادداشت ارزیابی مدیریت در بخش آب می‌باشد نه در بخش برق و نکته بعدی اینکه از نظر متخصصان امر مدیریت صحیح در بخش آب تنها گذراندن و به سر رسیدن زمان خشکسالی ملاک موفقیت قلمداد نمی‌شود. بلکه نتیجه کارهای مختلف مدیریت خشکسالی در کاهش مصرف آب در بخش‌های مختلف مصرف و بالابردن راندمان مصرف آب و بهروری آب توأم با عدم اختلال در مصرف و معیشت مردم و کشاورزان و سایر مصرف‌کنندگان (و به عبارتی به حداقل رساندن صدمات خشکسالی) معنی و مفهوم می‌یابد و قابل ارزیابی و رصد می‌باشد. یعنی باید مشخص شود که آیا در سال آبی گذشته راندمان مصرف آب در بخش کشاورزی افزایش یافته و یا کاهش؟ الگوی کشت به نفع کشت‌های کم مصرف آب تغییر یافته یا خیر؟ آب شرب و بهداشت سالم به مردم رسیده یا خیر؟ در مصرف آب خانگی صرفه جویی به وجود آمده یا خیر؟ در بخش صنعت تغییری در منبع مصرف و راندمان استفاده به وجود آمده یا خیر؟

اگر در سال آبی گذشته همه آمار و ارقام مورد نیاز فوق موجود بود و می‌توانست در اختیار قرار گیرد قطعاً ارزیابی دقیق

سال آبی ۹۶-۹۷ که از اول مهر ۹۶ شروع و تا آخر شهریور ۹۷ ادامه داشت از سال‌های خشک استان خوزستان بوده است. وضعیت آبی این دوره از آذر ماه سال ۹۶ برای متولیان مسئول کاملاً مشخص و محرز شده بود. لذا مدیران استانی وقت بسیار خوبی برای برنامه ریزی و مدیریت صحیح خشکسالی داشتند. در سطح مدیریت کلان استان از دی ماه ۹۶ جلسات متعددی به همین منظور برگزار و تصمیماتی در قالب صحبت و مصوبه نیز استخراج گردیده بود. نگارنده این سطور نیز در یادداشتی با عنوان «۵ راه حل برای خشکسالی، آشتی بجای قهر با آسمان» در تاریخ ۵ بهمن ۱۳۹۶، سعی نمودم راه کارهای کلی مدیریت خشکسالی را در اختیار مدیران، کارشناسان و خوانندگان علاقه مند قرار دهم.

اما سرانجام سال آبی بحرانی به پایان رسید و فارغ از تلاش بعضی از مسئولان و یا موفق جلوه دادن مدیریت خشکسالی توسط خود مدیران، این سوال مطرح می‌شود که آیا واقعاً در مدیریت خشکسالی درست عمل کرده و موفق بوده‌ایم؟

قبل از جواب به این سوال ذکر این نکته ضروری است که خشکسالی سال آبی

حسابرسی ده ساله دفاتر بنگاه‌های بخش خصوصی متوقف شود

بخش‌ها ایجاد کرده است. به گفته معاون کسب‌کار اتاق تهران، این موضوع مجدداً مورد بررسی همه‌جانبه در اتاق تهران قرار گرفت و چند نشست ویژه با مسئولان سازمان تامین اجتماعی و مکاتبه با معاون اول رئیس جمهور به عنوان رییس ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی، برگزار شد و تاکید بر اجرای مصوبه مورد درخواست رسیدگی فوری قرار گرفت و توقف رسیدگی به دفاتر ۱۰ ساله بنگاه‌ها، به عنوان درخواست بخش خصوصی مطرح شد.

حاجی‌پور افزود: این مسئله در پنجاه و هفتمین جلسه ستاد تسهیل و رفع موانع تولید نیز مطرح و مصوب شد تا باز هم تاکید شود که سازمان تامین اجتماعی فقط مجاز به بازرسی دفاتر و مدارک آخرین سال مالی شرکت‌های بخش خصوصی است و موظف است اقدامات جاری مربوط به حسابرسی ۱۰ ساله دفاتر شرکت‌های مورد اشاره در مصوبه را در هر مرحله‌ای که باشد، متوقف کند.

۱۴آبان - اتاق بازرگانی

ستاد تسهیل و رفع موانع تولید نیز بر الزام آور بودن بازرسی صرفاً یکساله دفاتر بنگاه‌های بخش خصوصی از سوی سازمان تامین اجتماعی تاکید و آن را مصوب کرد. معاون کسب‌کار اتاق تهران با اشاره به مصوبه اخیر ستاد تسهیل و رفع موانع تولید مبنی بر الزام سازمان تامین اجتماعی به اجرای تصویب‌نامه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی، گفت: بر اساس این مصوبه، سازمان تامین اجتماعی مکلف شده است نسبت به اخذ تعهدنامه از شرکت‌های بخش خصوصی برای ارائه دفاتر مربوط به سالیان قبل، خودداری کند.

هومن حاجی‌پور با بیان اینکه بر اساس تصویب‌نامه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی، حسابرسی ۱۰ ساله دفاتر شرکاهای بخش خصوصی متوقف شده است، افزود: سازمان تامین اجتماعی صرفاً مجاز به انجام بازرسی دفاتر و مدارک آخرین سال مالی شرکت‌های بخش خصوصی شده است.

تداوم بررسی دفاتر شرکت‌های بخش خصوصی در حالی رخ می‌دهد که با پیگیری‌های اتاق بازرگانی تهران، بررسی صرفاً یک ساله دفاتر بنگاه‌ها در ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی تصویب و به سازمان تامین اجتماعی توسط معاون اول رئیس جمهور ابلاغ شده بود. از همین رو در ماه‌های اخیر انتقادات گسترده‌ای از سوی تشکل‌ها و واحدهای تولیدی بخش خصوصی مبنی بر رسیدگی به دفاتر ۱۰ ساله شرکت‌ها از سوی سازمان تامین اجتماعی مطرح شده به طوری که تولیدکنندگان و کارآفرینان طی گزارش‌هایی به اتاق تهران و برگزاری نشست‌های همفکری در این اتاق، بارها تاکید کرده‌اند که رسیدگی به دفاتر ۱۰ ساله بنگاه‌ها که از سوی سازمان تامین اجتماعی هم‌چنان ادامه دارد، اخلاص جدی در کسب‌وکار این

اگر با این شرایط مشکل دیگری ایجاد نمی‌شد و یا درآمد حاصل از این کشت زیان‌های دیگر را پوشش می‌داد باز هم قابل توجیه بود اما با توجه به بروز مشکل آب شرب در شهرهای پایین دست و کمبود آب برای کشت نیشکر در ماههای بحرانی و زیان وارده بر نخیلات و قابل قیاس نبودن درآمد حاصله از کشت برنج با زیان‌های وارده، قابل توجیه نبودن کشت برنج محرز و مسلم است. لذا کارنامه مدیریتمان در بخش اصلاح الگوی کشت در استان نیز با سرنوشتی غیر قابل قبول و منفی بسته شد.

سوم: آمار و اطلاعات موجود در مورد مقدار مصرف آب شرب و بهداشت در استان هیچ تغییری را نشان نداده است. علاوه بر این شکل‌گیری بحران شوری آب شهرهای خرمشهر و آبادان (و عدم حل مناسب آن تا آخر فصل تابستان با وجود اتصال نیم بند طرح غدیر) نشانه عدم پیش‌بینی صحیح نفوذ شوری آب شور خلیج فارس و سرانجام عدم کارنامه موفق در بخش تامین آب شرب و بهداشت شهروندان را دارد.

در بخش مصارف آب صنعت آمار و ارقامی در دست نیست تا بتوان بر مبنای آن ارزیابی نسبی در این بخش ارائه نمود. اما روی هم رفته به عنوان یک کارشناس امور آب می‌توانم بگویم ما فقط توانسته‌ایم خشکسالی را از سر بگذرانیم و گرنه در شاخص‌های مدیریت صحیح خشکسالی عملکرد مطلوبی را بجای نگذاشته‌ایم و نمی‌توانیم به مدیریتمان در بخش خشکسالی افتخار کنیم.

خشکسالی سال آبی ۹۶-۹۷ با هر کارنامه‌ای که مدیریتمان داشت به پایان رسید و قسدم از این یادداشت تنها بیان ناکامی‌ها نبوده و نیست بلکه از آنجایی که تجربه خشکسالی در سال آبی فعلی و یا سال‌های آتی تکرار خواهد شد بیان این نکات می‌تواند تلنگری باشد بر مدیران و متولیان امر تا کارنامه خود را با موهومات موفق نشان ندهند و در مدیریت خشکسالی با برنامه‌ریزی دقیق تر و صحیح‌تر حرکت کنند و ملزومات یک کارنامه موفق مدیریت خشکسالی را رعایت نموده تا در چنین مواقعی هزینه‌های وارده بر مردم شریف استان هر بیشتر کاهش یابد.

۱۲ آبان - صما

چگونه یک میراث خانوادگی قرن‌ها دوام آورد؟

(تصویر: مجسمه چوبی شاهزاده شوتوکو)

برای معابد بودایی با استفاده از ابزارهای سنتی و تکنیک‌هایی که از موسس اصلی به جای مانده است، فعالیت دارد. کنگو گومی از تکنیک‌های نجاری خاصی بهره می‌برد که از نسل‌های مختلف این خانواده طی زمان منتقل شده‌اند. شعار اصلی شرکت می‌گوید: " فنون؛ میراثی از ۱۴۰۰ سال پیش تا آینده". هرچند ژاپن دارای شش مورد از قدیمی‌ترین شرکت‌های جهان است و همچنین نزدیک به ۲۰۰۰۰ کسب و کار با قدمت بیش از ۱۰۰ سال دارد اما در این میان، طول عمر کنگو گومی به طور قابل توجهی ارزش مطالعه و تحقیق دارد. خوشبختانه اصولی که منتج به این پایداری شگفت‌انگیزی طی قرن‌های متمادی شده‌اند، توسط

یکی از شاخصه‌های اقتصادی کشورها متوسط عمر شرکت‌هاست. در حالی که در ایران به ندرت می‌توان شرکتی را پیدا کرد که یک قرن عمر داشته باشد در ژاپن ۲۰ هزار شرکت بالای ۱۰۰ سال وجود دارد.

«کنگو گومی» قدیمی‌ترین کسب و کار ثبت شده در جهان است که به عنوان یک شرکت ساخت و ساز ژاپنی شهرت بسیاری دارد. این شرکت حدوداً یک قرن پس از سقوط امپراتوری روم تاسیس و در این ۱۴۰۰ سال به خوبی با تغییرات گسترده جهان همگام شده است. شاهزاده شوتوکو تایشی (۶۲۲ - ۵۷۴ میلادی) که اعتقاد عمیقی به آیین بودایی داشت، دستور ساخت نخستین معبد بودایی ژاپن را صادر کرد. وی برای این منظور سه نیروی حرفه‌ای از پکجه (از نظر جغرافیایی یک امپراتوری بوده که هم‌اکنون در کره جنوبی قرار دارد) استخدام کرد. در میان این افراد «شیجستسو کنگو» نیز حضور داشت که کاروی مقدمه‌ای برای احداث شرکت کنگو گومی شد.

این شرکت معبد را احداث کرد و در قرن‌های بعدی هم وظیفه تعمیر، بازسازی و نگهداری از معبد - که چندین بار بر اثر جنگ و یا بلایای طبیعی تخریب شد - را برعهده گرفت. این پروژه اصلی‌ترین منبع درآمد کنگو گومی در اوایل کار بود اما با توسعه هرچه بیشتر آیین بودایی در سراسر ژاپن، دامنه کار شرکت نیز با ساخت و ساز معابد دیگری مانند هوریوجی (سال ۶۰۷ میلادی) و قلعه اوساکا (سال ۱۵۸۳ میلادی) گسترش یافت. اوج شکوفایی این شرکت مربوط به دوره حکومت فئودالی شوگون سالاری توکوگاوا در ژاپن می‌شود که طی آن معابد بودایی کمک مالی قابل توجهی از جانب دولت دریافت می‌کردند.

جالب است بدانید که کنگوگومی از بحران مالی دوره شووا در سال ۱۹۲۷ نیز به سلامت عبور کرد و اداره کنندگان آن تلاش کردند تا این کسب و کار خانوادگی را حفظ کنند، اما در نهایت سال ۲۰۰۶ به علت مشکلات مالی فراوان بخش اعظمی از سهام آن در اختیار یکی از شرکت‌های رقیب به نام Takamatsu Kensetsu قرار گرفت و از آن پس در قالب زیرمجموعه شرکت نام برده به حیات کاری خود ادامه داد. هم‌اکنون کنگوگومی به عنوان یک شرکت تابعه در پروژه‌های ساخت و ساز، نگه‌داری و مرمت، به ویژه

خود خانواده کنگو محافظت شده است. سی و دومین رهبر این شرکت به نام Yoshisada Kongō، طریقتی از خود برجای گذاشت که بعدها «دانش خانوادگی تجارت» نام نهاده شد و شامل لیستی از ۱۶ دستورالعمل تاریخی (گردآوری شده طی نسل‌های مختلف) بود که برای هدایت کسب و کار خانواده به آینده‌ای روشن‌تر مورد توجه قرار گرفت. این طریقت محققان غربی را شگفت‌زده ساخته است.

در واقع «دانش خانوادگی تجارت» نه تنها بر موضوعات مرتبط با اداره یک کسب و کار مانند کنترل کیفی و رضایت مشتریان تمرکز دارد، بلکه به ابعاد شخصی همچون چگونگی انتخاب لباس و برخورد صحیح با دیگران (با احترام کامل) نیز بپردازد. کیفیت مثال‌زدنی پروژه‌های انجام شده توسط شرکت کنگو گومی، بدون شک یکی از مهم‌ترین علل دوام طولانی آن بوده است. شاید متعجب شوید اما برای پیوستن یک کارمند جدید به این مجموعه، می‌بایست در ابتدا یک دوره ۱۰ ساله کارآموزی سپری شود. پس از آن نیز دوره ۱۰ ساله دیگری به منظور تبدیل شدن به استاد فن نجاری لازم بوده است. البته آموزش تکنیک‌های مختلف مانند خواندن، علم محاسبات و حتی توجه به ابعاد زندگی فردی نیز در این برنامه جای داشته است. در مرحله آخر صنعتگران منتخب به گروه‌های متفاوتی تقسیم می‌شدند که برای اثبات تولید بهترین کار با یکدیگر رقابت کنند.

تاکید این شرکت بر اهمیت ایجاد رابطه خوب با مشتری از کلیدی‌ترین عناصر موفقیت آن بوده است. این موفقیت تا اندازه‌ای پیش رفت که بسیاری از مشتریان شرکت مانند اولین پروژه آن تحت عنوان معبد Shitennō-ji، برای قرون متمادی وفاداری خود را حفظ کردند. اصلی‌ترین توصیه‌های طریقت «دانش خانوادگی تجارت» شامل این موارد بوده است:

- به صحبت‌های مشتری با دقت گوش فرا دهید
- با مشتریان رفتاری محترمانه داشته باشید
- تاجای ممکن ارزان‌ترین پیشنهاد ارائه دهید و همواره در گفتار و کردار خود صادق باشید
- خود را نسبت به مشتری در اولویت قرار ندهید
- هرگز با مشتری درگیر نشوید

- دیگری را سرزنش نکنید و مرتکب فخر فروشی نشوید

- با احترام ارتباط برقرار کنید

یکی دیگر از مشخصه‌های شرکت کنگو گومی که به طور مستقیم در دستورات Yoshisada (سی و دومین مدیر شرکت) بدان اشاره نشده و بیشتر حالت یک فن پنهان دارد، مهارت حفظ تعادل در «احترام به سنت و در عین حال انعطاف پذیری کافی برای هماهنگی با شرایط زمانه» است. به عقیده نسل‌های مختلف این خانواده، مهم‌ترین اقدام حفظ و نگهداری از سنت و فون خانواده کنگو بوده است. با این حال در شرایط بحرانی به منظور اطمینان از بقای شرکت، می‌توان سنت شکنی کرد. برای مثال کنگو گومی نخستین شرکت در ژاپن بود که سازه‌های چوبی سنتی را با بتن ترکیب کرد و همین طور اولین تیمی به شمار می‌رود که از نرم افزار CAD برای طراحی معابد بهره برده است.

کنگو گومی همچنین در انتخاب رهبران خود نیز انعطاف پذیری بالایی دارد. همانند بسیاری از تجارت‌های خانوادگی، به طور کلی انتظار می‌رود که بزرگ خانواده جایگاه ریاست شرکت را نیز در اختیار داشته باشد اما در کسب و کاری همچون کنگو گومی، توجه زیادی به مهارت، سلامت و شایستگی رهبران شده است. به عنوان

مثال گفته می‌شود که پسران Yoshisada توانایی مدیریت کمپانی را نداشتند. به همین علت سمت رهبری به برادر جوان تر وی - هرچند که وارث مستقیم Yoshisada نبود- انتقال یافت. طبق سنت‌های ژاپنی، نام خانوادگی از طریق پسری که به فرزند خواندگی پذیرفته شده باشد و یا داماد نیز قابل استمرار خواهد بود. سی و نهمین رهبر کمپانی به نام Toshihiko Kongō یکی از همین دسته افراد بوده است.

زمانی که سی و هفتمین رهبر شرکت به نام Haruichi Kongō اقدام به خودکشی کرد (به علت ناتوانی برای تأمین مالی خانواده خود و کارمندان) و در حالی که یک رهبر مرد مناسب نیز وجود نداشت، Yoshie بیوه وی به عنوان اولین رهبر زن کنگو مدیریت را در دست گرفت. این رهبر با کفایت نه تنها سنت خانوادگی رهبری مردان را به چالش کشید، بلکه دامنه فعالیت شرکت را هم گسترش داد. او با تلاش بسیار دولت را متقاعد کرد که با ساخت تابوت‌های چوبی، شرکت را از ورشکستگی نجات دهد.

با ترویج مدرنیته و عناصر فرهنگ غربی در ژاپن، کنگو گومی نیز رویکرد خود را با تغییرات همسو کرد. از جمله مهم‌ترین این دسته از هماهنگی‌ها می‌توان به طراحی و ساخت ساختمان‌های مسکونی و تجاری و همچنین استفاده از نرم افزارهای معماری

برای تلفیق آن با متدهای سنتی ساخت معابد اشاره کرد.

پایان کنگو گومی به عنوان یک کسب و کار مستقل خانوادگی و ادامه حیات آن به عنوان زیر مجموعه یک شرکت دیگر، وابسته به عوامل متعددی بوده است. یکی از مهم ترین علل مطرح شده، کاهش طولانی مدت درآمد شرکت از ساخت و ساز معابد است. همچنین سرمایه گذاری‌های سنگین در حیطه املاک با رشد بی‌رویه کسب و کارهای فعال در زمینه املاک و مستغلات در دهه ۱۹۹۰، بی‌نتیجه ماند. Toshihiko Kongō از دشواری‌های دست‌یابی به الزامات دنیای مدرن نوشته است: «امروزه هیچ کس برای ساخت یک معبد ۱۵ سال صبر نخواهد کرد» اما آن چه که جالب است، نظری در مورد پایان استقلال کمپانی خواهد بود که آن را بیشتر از یک شکست، بازتابی از این واقعیت می‌داند که دیگر ساخت معابد برای بقای یک کسب و کار کافی نخواهد بود. از طرفی هرچند که این شرکت تحت کنترل یک کمپانی مادر است، اما روح آن به حیات خود ادامه خواهد داد. در روزهای اول و پانزدهم هر ماه، بیش از ۱۲۰ هنرمند کنگو و سایر کارمندان در مراسمی مخصوص یادبود شاهزاده شوتوکو گرد یکدیگر جمع می‌شوند تا برای کمک به راه اندازی این کسب و کار منحصر به فرد از وی تشکر کنند.

تسلیت

خانواده محترم جوادی

درگذشت آقای مهندس مسعود جوادی مدیرعامل فقید شرکت آتیک که بیش از ۴۰ سال با تلاش بی وقفه در عرصه آبادگری میهن فعالیت داشتند را به شما و جامعه مهندسی کشور تسلیت عرض می‌نمایم. برای آن عزیز سفر کرده آرامش ابدی و برای بازماندگان محترم صبر و شکیبایی خواهانیم. انجمن شرکت‌های ساختمانی و تاسیساتی استان قزوین

جناب آقای مجتبی زالی

مدیر محترم امور مالی سندیکا

درگذشت مادر گرامی‌تان را به شما و خانواده محترم تسلیت عرض می‌نمایم. برای آن عزیز سفر کرده آرامش ابدی و برای بازماندگان محترم صبر و شکیبایی خواهانیم.

سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران